

Asker
kommune

Eldreråd

14. mars 2024

- Informasjon om søknad
- Age friendly cities and communities
- Ny bevilgning i kommunestyret - 2. mill. velferdstiltak for eldre
- Informasjon fra konferanser

Veslemøy Risnes Lerheim
rådgiver, Strategi og utredning

WHO age friendly cities and communities

Planlegger politisk sak i mai

Bakgrunn

- søke medlemskap i nettverket til verdens helseorganisasjon
- Senter for et aldersvennlig Norge har kontaktet oss
- vi er på god vei med temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker

Formål

- inspirasjon
- dele kunnskap i internasjonalt nettverk
- supplerer det norske nettverket
- over 1500 byer / kommuner er med i 51 land

Innsatsområder

temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker

Strategier

- Øke variasjonen i boligtilbudet, inkl. nye boformer
- Aktiv stedsutvikling, inkl. samlokalisere tilbud/boliger/tjenester

2. Attraktive bo- og nærmiljøer

Strategier

- Aldersvennlige transport
- Styrke fremkommelighet i lokalmiljøet

3. Transport og mobilitet

Strategier

- Bærekraftige tjenester
- Innovative løsninger
- Velferdsteknologi
- Brukermedvirkning

4. Fremtidsrettet tjenesteutvikling

Strategier

- Varierte møteplasser
- Variert aktivitets- og kulturtilbud
- Økt frivillighet
- Stå lenger i arbeid
- Planlegge alderdommen

1. Aktivitet og fellesskap

5. Helsehjelp og sammenheng i tjenestene

Strategier

- Forbedre sammenheng i tjenestene
- Dreie mot forebyggende innsats
- Avlastning og støtte til pårørende
- Mat og måltider
- Rekruttere, utvikle og beholde kompetanse

overordnet

bærekraft
sosial, økonomisk
og miljømessig

tverrgående tema

- folkehelse
- medborgerskap
- inkludering
- universell utforming

2. mill. velferdstiltak for eldre

Kommunestyret i desember – ny bevilgning for ett år

medborgerskap
kompetanse

Politisk sak
- forankre

tilskudds
ordning

andre
løsninger?

kriterier

Formål

- å støtte opp om realisering av temaplan Leve hele livet - i et aldersvennlig Asker
- å stimulere eldre til å delta, forebygge ensomhet
- å stimulere organisasjoner til å skape prosjekt og aktivitet for eldre

Kriterier

Hva kan det søkes om?

Tilskudd til

- prosjekter, aktiviteter, arrangementer, åpne møteplasser
- felles transport til deltakelse på åpne møteplasser og arrangementer,
- bevertning og mindre utstyr for tilrettelegging av aktiviteten

Tilskuddet skal komme eldre i Asker til gode.

Eksempler

Det kan søkes om tilskudd til for eksempel kulturtreff for eldre, møteplasser som skal bidra til inkludering felleskap ...

Hvem kan søke?

- organisasjoner
- pasient- og brukerorganisasjoner
- foreninger/lag
- andre aktører som driver arbeid innen kultur, lokalsamfunn, sosialt- og humanitært arbeid i Asker kommune.

Krav til tilrettelegging og markedsføring

- tilrettelegges for universell utforming i så stor grad det lar seg gjøre.
- arrangementer skal legges inn på www.hvaskjeriasker.no

Asker
kommune

Smakebit fra - konferanser 2024

Utvalgte konferanser

høst 2023

21. sept.	Arbeidslivskonferansen
27. sept.	Sammen for et aldersvennlig Norge
3. nov.	Forskningskonferansen, senter for seniorpolitikk
30. nov.	Bo trygt hjemme + folkehelsemelding
8. des.	Oppsummering Leve hele livet reformen

2024

16. jan	Eldreboliger som funker
24. jan	Holdninger og medvirkning
13. feb	Arbeidslivet trenger erfarne folk

Eldreboliger som funker – 16.1

Norske boligbyggelag arrangerte konferansen

Deltagere: Samfunnsforskningsinstituttet NOVA + OBOS

- Forsker på når eldre flytter/tilpasser bolig (tidspunkt, barrierer)
- Det må bygges ulike typer boliger, også leiemuligheten.
- 16 % kunne tenke seg å bo i en leid bolig dersom den er særlig egnet, men få gjør det i dag.
- OBOS lager en designveileder – vil dele med alle, aldersvennlige tiltak i boliger

Holdninger og medvirkning 24.1

Arrangør: Senter for et aldersvennlig Norge

Prosjekt «Senior i Gjøvik»

- holdningsskapende kommunikasjonsprosjekt
- rettet mot hjemmeboende senior, planlegge fremover
- to kollegaer på frisklivscentralen med spesielt ansvar for å følge opp senior
- egen seniorside «Senior i Gjøvik», FB, magasin

Bergen kommune - Senior kommunikasjons satsning

- Kommunikasjon – et strategisk virkemiddel
- Innbyggerne skal bli inspirert til gode livsvalg (bærekraftig samfunn)
- Innbyggere skal ha tillit og realistiske forventninger til tjenestene
- Kommunene helse- og omsorgstjenester - være attraktivt for ansatte
- Senior-dag, brosjyre, egen inngang på nettsiden

Sola kommune – «kullingane»

Planlegge litt-kampanjen

Arbeidslivet trenger erfarne folk 13.2

Arrangør: Senter for seniorpolitikk

- jobbe mot alderisme/holdninger
- ha fokus på erfaring

NHO

- Lag 10 anbefalinger for flere år i arbeid
- «Kan du tenke deg å jobbe et år til?»
- - for den enkelte, for bedriften og for velferdssamfunnet.

Seniorkoordinator på innbyggertorgene

Bor på Gullhella med samboer, sønn på 14 og
puddelen 'Nellik'

Brenner for å skape lavterskel aktiviteter for
eldre- helsefremmende tiltak og gode
møteplasser

Mitt fag er sosialantropologi og tok master i
eldres helse/migrasjonshelse

Jobbet mange år på Vinderen seniorsenter

Maria Helene Hougen, 14/3

Kort om hva jeg jobber med om dagen

- Leve livet treffene- bredt samarbeid mellom kommune og frivillighet
- Posten pilot- «På dørterskelen»
- Blir kontaktet ved spørsmål om saker relatert til eldre i vår virksomhet
- Jobber tett med hussjefer på torgene og frivilligkoordinatorer
- Jobber to dager utpå torgene på Holmen og Borgen innbyggertorg

To piloter

- <https://www.instagram.com/p/CtZp60CKy1W/> Kulturtreff for eldre
- <https://www.instagram.com/p/C22zNc2KLT-/> Leve livet
- [\(1\) Facebook](#)

Leve livet -treff våren 2024

Rundt omkring i kommunen blir det våren 2024 ulike kurs og foredrag. Temaene er hørsel, fallforebygging, velferdsteknologi, livskvalitet og hvilke aktiviteter som finnes nær deg.

Målet er økt selvstendighet, trygghet og mestring. Leve livet-treffene kommer denne våren til innbyggertorgene i Sætre, Tofte, Borgen og Spikkestad. Noen av treffene har også kulturell underholdning. Alle er gratis, det er enkel servering. Du finner informasjon om Leve livet-treffene i kalenderen hvaskjeriasker.no eller kom innom et innbyggertorg. Velkommen!

Foto: AdobeStock

Datoer og program for treff:

5 grep for økt livskvalitet v/ Frisklivssentralen

Spikkestad innbyggertorg (Teglen)	14.02. kl. 11.00-13.00
Borgen innbyggertorg	06.05. kl. 11.00-13.00
Tofte samfunnshus	12.06. kl. 12.00-14.00
Sætre innbyggertorg	24.06. kl. 12.00-14.00

Hvordan forebygge fall - teori og trening v/ Helsefremmende og forebyggende tjenester

Borgen innbyggertorg	05.02. kl. 11.00-13.00
Sætre innbyggertorg	11.03. kl. 12.00-14.00
Tofte samfunnshus	15.05. kl. 12.00-14.00
Spikkestad innbyggertorg (Teglen)	19.06. kl. 11.00-13.00

Hørsel og hørselshjelpemidler v/ Ergoterapeut i kommunen sammen med hørselskontakt og likeperson fra HLF. De viser og forteller om muligheter

Tofte samfunnshus	03.04. kl. 12.00-14.00
Borgen innbyggertorg	08.04. kl. 11.00-13.00
Spikkestad innbyggertorg (Teglen)	10.04. kl. 11.00-13.00
Sætre innbyggertorg	29.04. kl. 12.00-14.00

Nyttige teknologiske løsninger innen Velferdsteknologi v/rådgiver i kommunen sammen med teknologiambassadør for Asker som også er eldrerådetsrepresentant

Sætre innbyggertorg	26.02. kl. 12.00-14.00
Borgen innbyggertorg	04.03. kl. 11.00-13.00
Tofte samfunnshus	06.03. kl. 12.00-14.00
Spikkestad innbyggertorg (Teglen)	22.05. kl. 11.00-13.00

Hvilke aktiviteter skjer nær deg? Aktiv Fritid informerer om lokale aktiviteter sammen med frivillighetskoordinator og lokale aktivitetsaktører

Tofte samfunnshus	07.02. kl. 12.00-14.00
Spikkestad innbyggertorg (Teglen)	13.03. kl. 11.00-13.00
Sætre innbyggertorg	27.05. kl. 12.00-14.00
Borgen innbyggertorg	03.06. kl. 11.00-13.00

*Enkelte arrangementet støttes av Den kulturelle spaserstokk.

Hvordan jobbes i kommunen med digitalt utenforskap og hvordan deler vi informasjon om aktiviteter som skjer?

- Seniornett veileder- og innbyggertorgene jobber med å oppmuntre innbyggere til å benytte tilbudet
- Vi deler informasjon om aktiviteter i mange ulike kanaler

Hvordan skaper vi den bærekraftige riggen?

- Realiteten – Hvordan bygge ut ressursene?
- Eie sammen – skape holdninger og bevisstheten om å gjøre sammen
- Spikkestad en gang i måneden- Sette ut tunge bord og tilbake og et par timer med vaffelsteking, konferansier?
- Ikke strekke frivilligheten og ikke brenne ut kollegaer i virksomhetene
 - Bistand til å nå ut
 - Bistand til å søke midler
 - Bistand til rigg

Asker
kommune

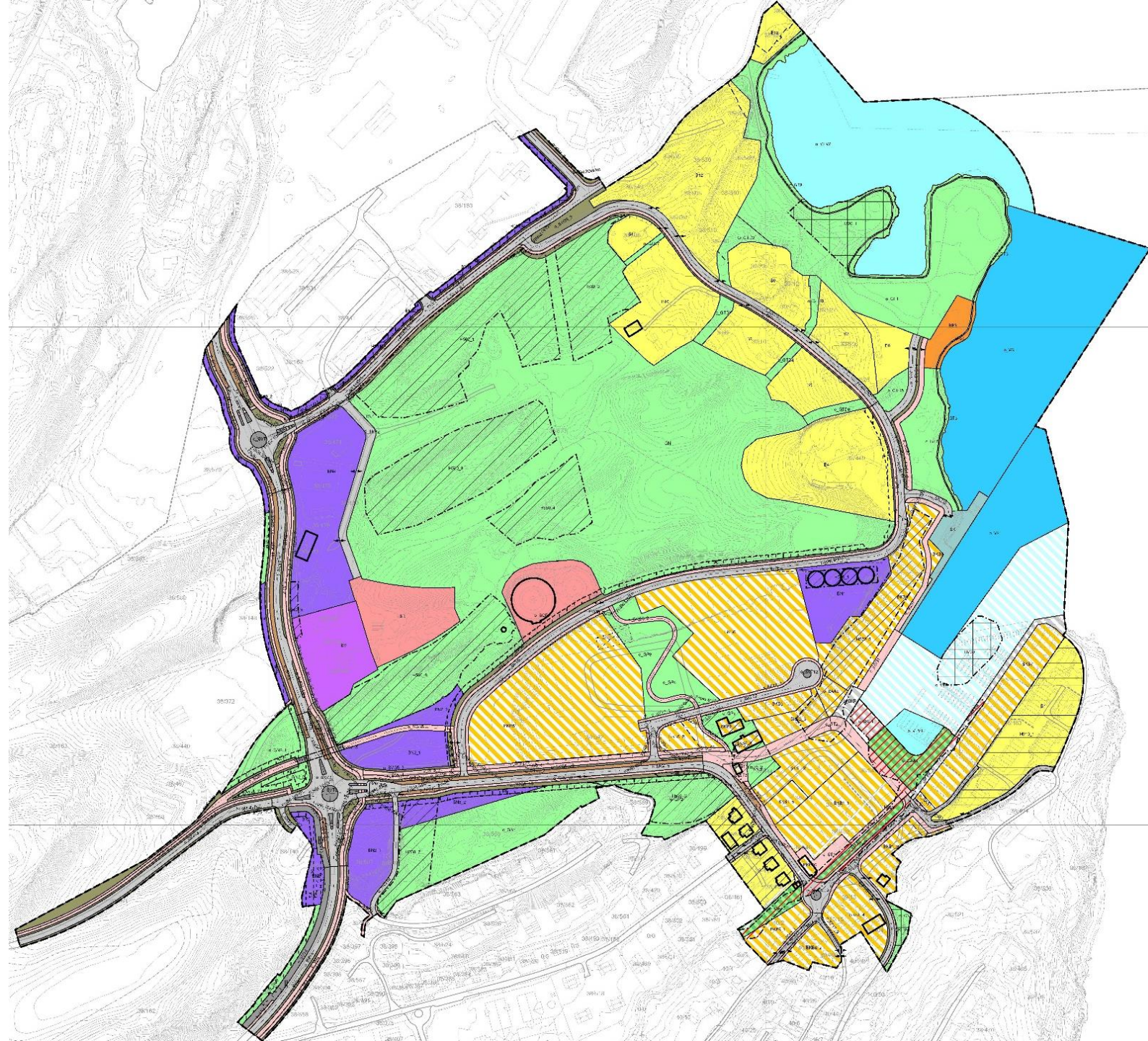
Slemmestad innbyggertorg

Eldrerådet

Ragnar Sand Fuglum, direktør for samfunnstjenester

Asker, 14.mars 2024

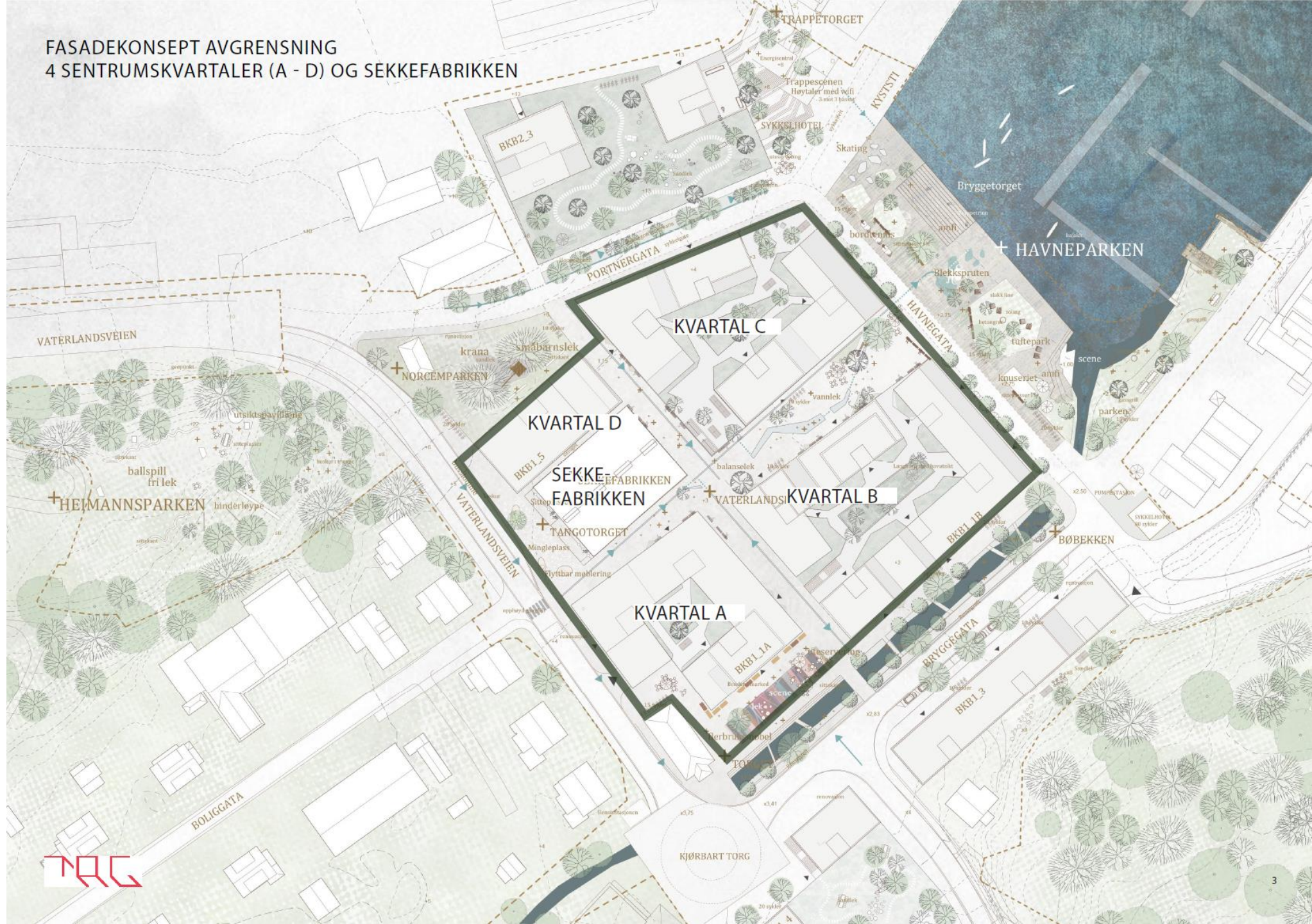
Områdeplanen for Slemmestad (2017)

FASADEKONSEPT AVGRENSNING
4 SENTRUMSKVARTALER (A - D) OG SEKKEFABRIKKEN

Illustrasjon fra
reguleringsplanen for
Vaterland

Formannskapet 13.12.2023

1. **Formannskapet godkjenner ikke nytt leietilbud for innbyggertorg fra Slemmestad brygge AS, vedlegg 1.**
2. Kommunedirektøren bes om å starte en prosess med Slemmestad Brygge A/S med mål om å redusere både arealmessig omfang og innhold/standard på lokaler tiltenkt innbyggertorg/kulturskole/bibliotek, herunder mulighet for økt sambruk med andre og eksisterende lokaler og aktører i lokalsamfunnet. Ny, fremforhandlet leieavtale basert på dette fremmes for politisk behandling. Prosessen må gis prioritet tids- og ressursmessig.
3. Sekkefabrikken som kulturarena utredes særskilt ift kostnad, standard og innhold.
4. Midlertidig innbyggertorg og kulturskole må ivaretas.
5. Kommunedirektøren involverer formannskapet tett i den videre prosessen.

Nytt mandat – ny fremdrift – ny alternativ plan

- Opprinnelige planer og avtaler legges til side i denne omgang

Formannskapetets oppdrag:

- Redusere kommunens årlige kostnader; areal, standard, sambruk, andre alternativer
- Sekkefabrikken er en del av kulturkvartalet
- Vurdere leie/eie

Reorganisering av prosjektet

Prosjektgruppe medbestemmelse:

- Asker kulturråd
- Aksjonsgruppa
- Kulturliv/ungkultur
- Kulturskole
- Bibliotek
- Innbyggerdialog og frivillighet
- Ukentlige møter

Arbeidsgrupper:

- Avantor Slemmestad/Asker kommune: helheten
- B-kvartalet:
Innbyggertorg/bibliotek
- L-kvartalet:
Kulturskole/ungdomstilbud
- Ukentlige møter

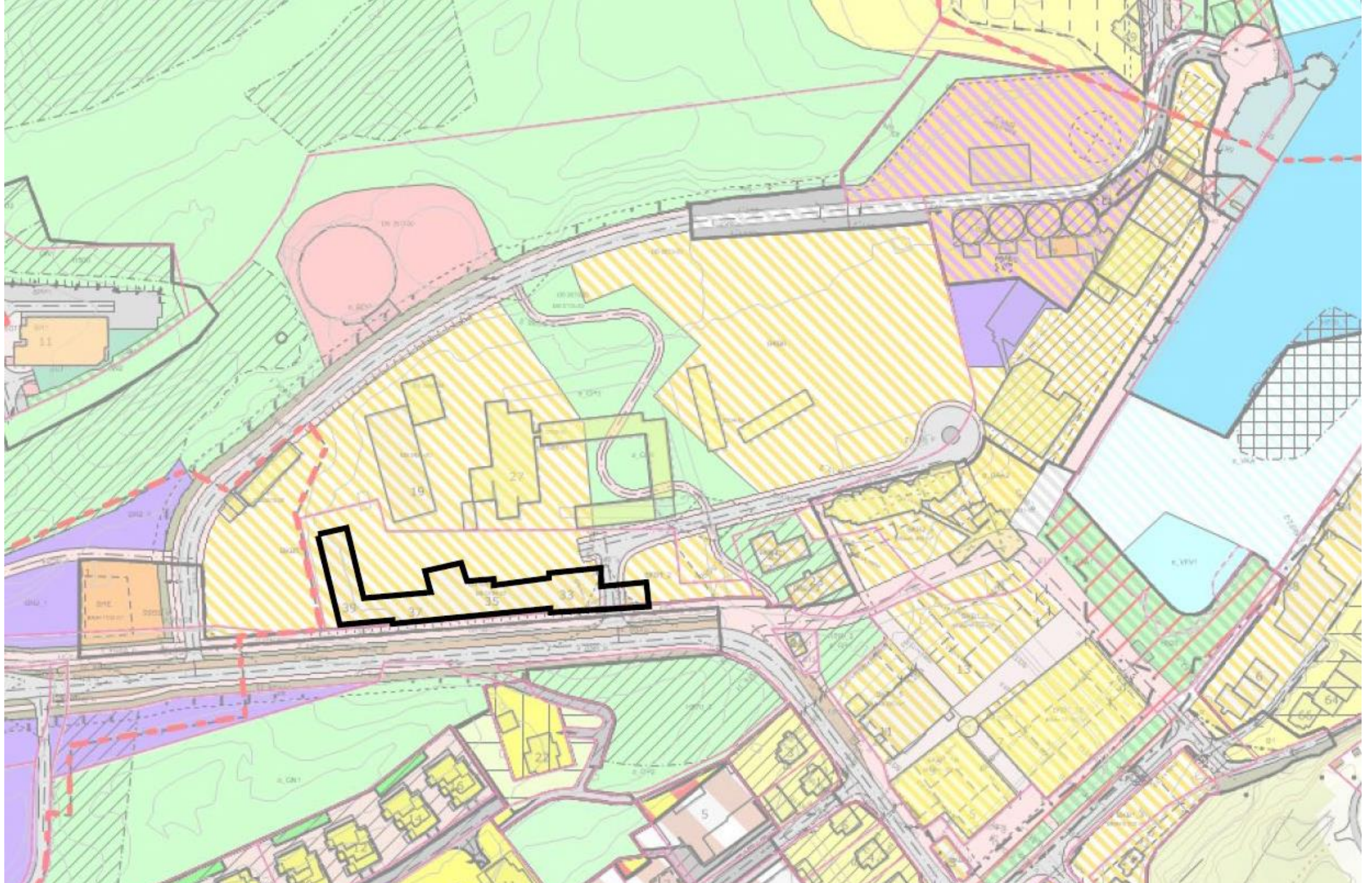
Framdrift

- Planlegging og brukermedvirkning i januar, februar
- Kalkulasjon i mars
- To folkemøter i januar og februar
- Orientering i rådene i mars
- Orientering i utvalg for medborgerskap 21.mars
- Sak med kommunedirektørens innstilling om eventuell ny avtale til formannskapet 2.april

Forutsetninger/ideer fra Avantor Slemmestad

Notat fra Slemmestad brygge, datert 19.12.23 (utarbeidet i samarbeid med Asker kommune):

- Redusere arealet i IBT:
 - Ta ut multisal (formålet dekkes gjennom sambruk i Sekkefabrikken)
 - Flytte kulturskolen og ungekultur til L-kvartalet/Slemmestad MEK
 - Redusere øvrige lokaler (kontorer, kafe, ? mm)
 - Målsum for kommunens leiekostnader redusert med 15 %
(Ak ønsker alternativ med økt reduksjon – vurdere mulighet)
- Forutsetter leie iht byggekost + fortjeneste
- Utredningsrisiko på Asker kommune (dersom man ikke kommer til avtale)

Innbyggertorget er planlagt i kvartal B på Vaterland. Etter endringene vil alt legges på ett plan. Andre etasje vil bli en kombinasjon av boliger og næring.

Endres til bolig/næring

Innbyggertorget på ett plan

Kvartal A og kvartal B på Vaterland blir liggende langs den nye Bøbekken som Asker kommune nå bygger.

Kvartal A

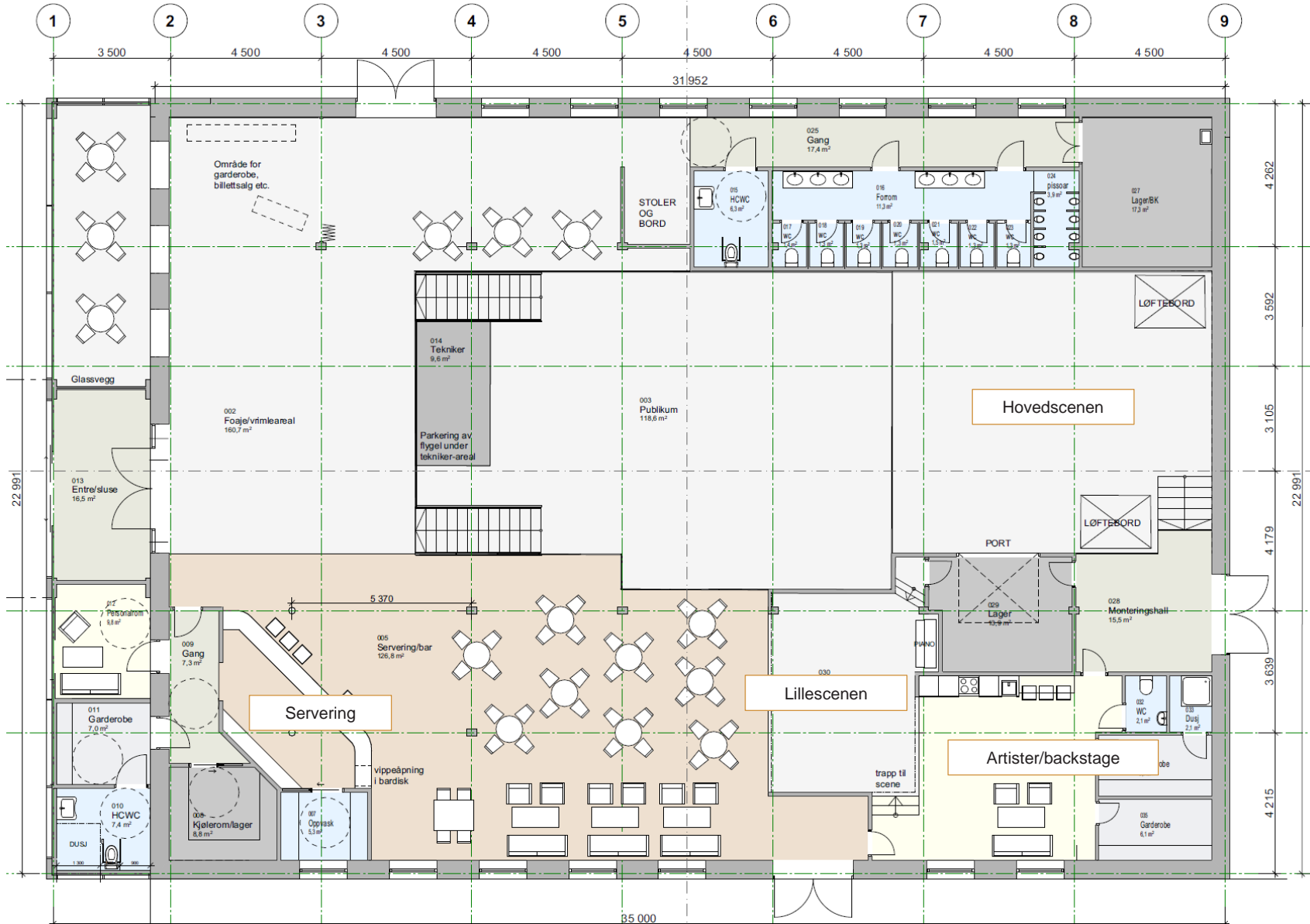
Kvartal B

Endres til bolig/næring

Innbyggertorget på ett plan

Bøbekken

Sekkefabrikken

Illustrasjon av ny bebyggelse og Sekkefabrikken

Asker
kommune

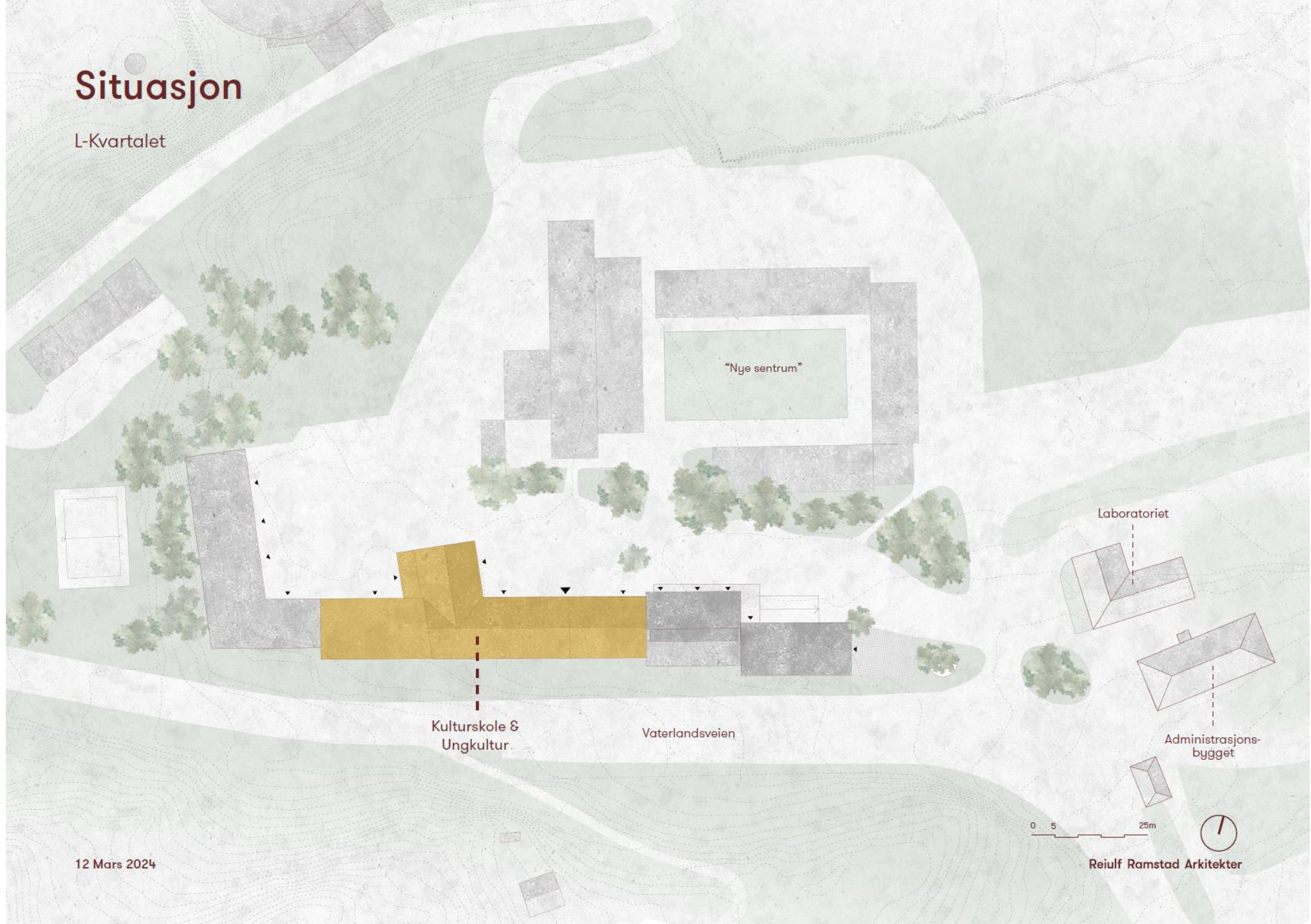
Sekkefabrikken

avantor

Situasjon

L-Kvartalet

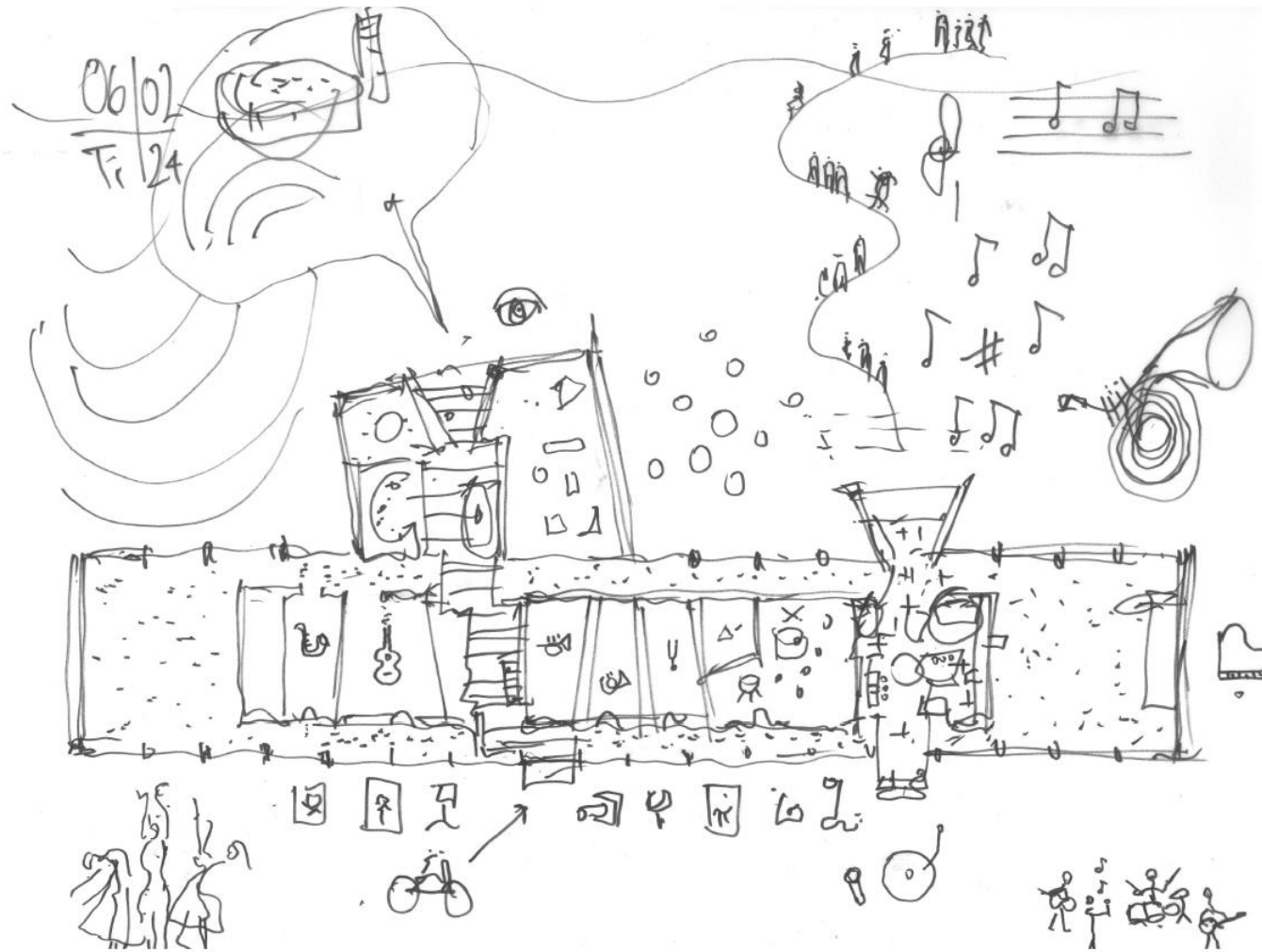

12 Mars 2024

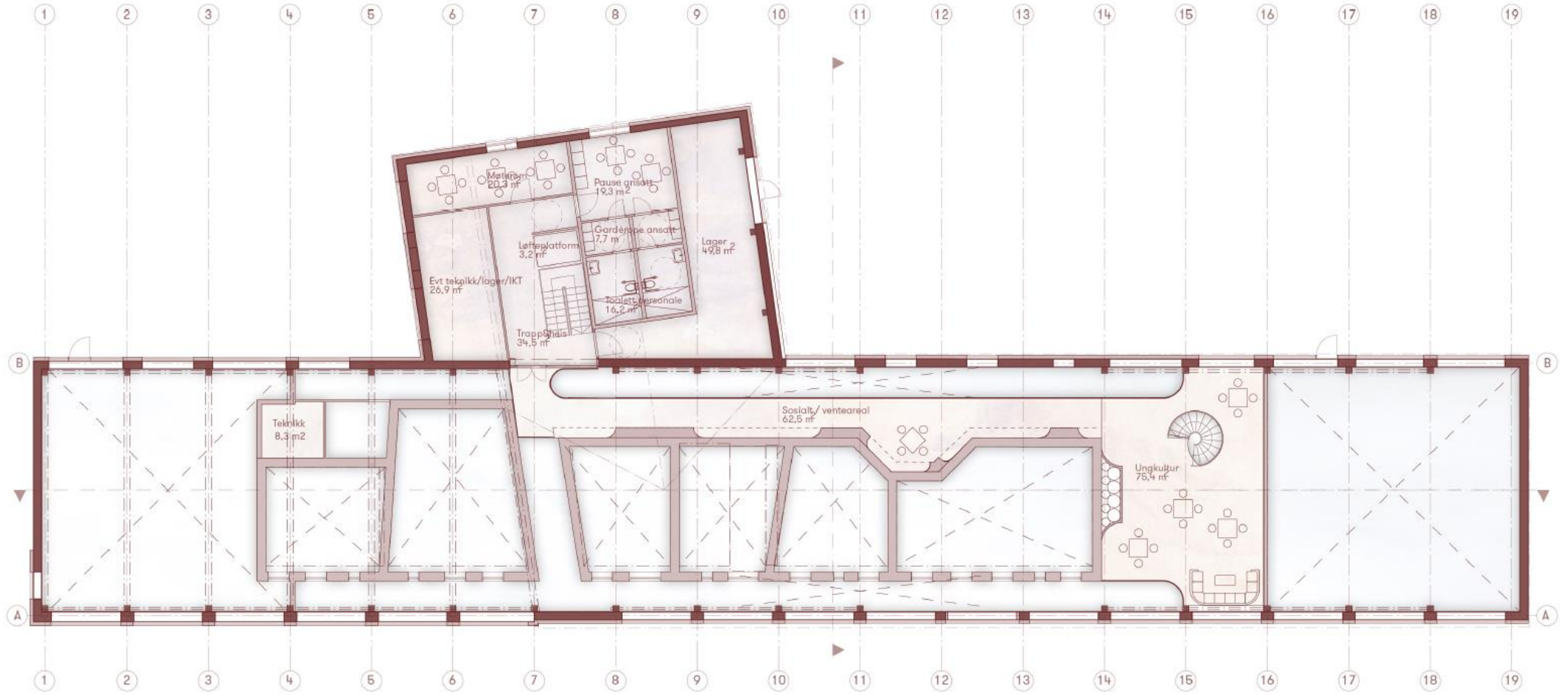
Reiulf Ramstad Arkitektur

Skisse

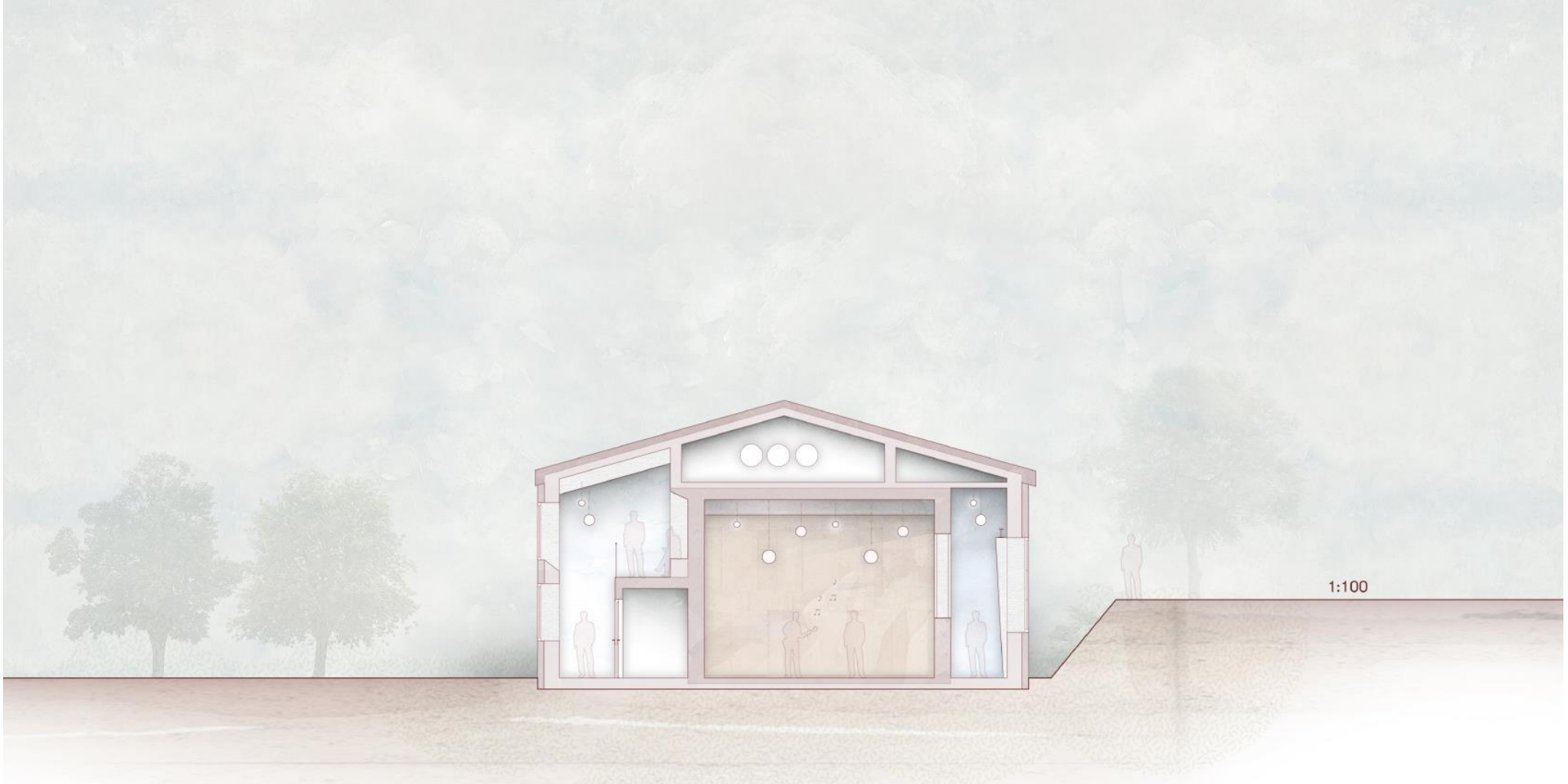

Asker
kommune

avantor

Kulturskole & Ungkultur

Snitt A-A'

1:200 (A3)

Fasadestudie

Studie fra august 2023 av farger i fasade

Løsningen forutsetter

Reguleringsmessige forhold:

B-kvartalet

- Kulturarealer til bolig i IBT-kvartalet – ny rammetillatelse

L-kvartalet

- Beholde L-kvartalet (ikke riving), opprettholde boligarealet for øvrig
- Ikke forskyve Vaterlandsveien (kollektivfelt evt innenfor dagens veiareal)

Innstilling med alternativer til formannskapet 2.april

- 1) Får rettslig avklaring på leiepris på opprinnelig alternativ
- 2) Aksepterer utbyggers leiekrav på opprinnelig alternativ
- 3) Inngå leieavtale på alternativ løsning

Asker
kommune

Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Eldrerådet	14.03.2024 kl. 12:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:
Politisk.sekretariat@asker.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Presentasjoner

- Slemmestad innbyggertorg
- Ny landingsside for eldre
- «Leve hele livet»-treff

Sakskart

Saker til behandling

7/24	24/03343-1	Godkjenning protokoll Eldrerådet 8. februar 2024
8/24	24/01460-1	Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål
9/24	24/01344-1	Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad

Referatsaker

Asker, 04.03.2024
Kirsten Koht
Leder i eldrerådet

Møteprotokoll

Eldrerådet

Dato	Tid	Sted
14.03.2024	12:00 – 14:35	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Kirsten Koht.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder	Kirsten Koht	
Nestleder	Trygve Jørgen Lia	
Utvalgsmedlem	Karl Heinz Bønnhoff	
Utvalgsmedlem	Thomas Victor Fernandes	
Utvalgsmedlem	Arvid Gjesdal	
Utvalgsmedlem	Liv Holst	
Utvalgsmedlem	Thor Steinar Haaseth	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Takle Bye	
Utvalgsmedlem	Øyvind Vonholm	

Forfall:

Utvalgsmedlem Anne-Britt Aspaas Wengen

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektørens representant Trine Groven

Protokollfører Julie Bøye

Det var ingen merknader til innkallingen, og møtet ble satt med 9 representanter til stede.

Saksliste

Side

Saker til behandling

7/24	24/03343-1	Godkjenning protokoll Eldrerådet 8. februar 2024	3
----------------------	------------	--	---

8/24	24/01460-1	Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål	3
----------------------	------------	--	---

9/24	24/01344-1	Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad	5
----------------------	------------	---	---

Referatsaker

Saker til behandling

7/24 Godkjenning protokoll Eldrerådet 8. februar 2024

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	7/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra Eldrerådets møte 8. februar 2024 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokollen fra Eldrerådets møte 8. februar 2024 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

8/24 Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	8/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.03.2024	8/24
3 Ungdomsrådet	14.03.2024	9/24
4 Utvalg for medborgerskap	21.03.2024	10/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr. 400.000 til å redusere kostnadene ved aktivitet for sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse. Tilskuddet skal samordnes med eller bakes inn i tilskudd på kr 2.000.000 under velferd til aktivitet for seniorer eller den eksisterende tilskuddsordningen «Aktivitetspotten».
2. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til tilskuddsordningen «Fritidskassa».
3. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til å styrke tilskuddsordningen til ferieaktiviteter.

Behandling

Kommunedirektørens representant Trine Groven innledet til saken.

Trygve Lia fremmet følgende forslag:

Deler av midlene blir benyttet til å redusere prisene for bruk av varmtvannsbad for spesielt sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse.

Kirsten Koht fremmet følgende forslag til saken:

Stillingsbrøken til senior Koordinator økes for på denne måten å sikre flere aktiviteter for eldre på innbyggertorgene.

Saken tas til orientering.

Kirsten Koht foreslo å ta saken til orientering. Forslaget ble enstemmig vedtatt. Det ble ikke votert over innstillingen i 3 punkter.

Forslagene fra Lia og Koht ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken tas til orientering.
2. Eldrerådet har følgende innspill til prioriteringer i to punkt:

- Deler av midlene blir benyttet til å redusere prisene for bruk av varmtvannsbad for spesielt sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse.
- Stillingsbrøken til seniorkoordinator økes for på denne måten å sikre flere aktiviteter for eldre på innbyggertorgene.

[Lagre vedtak]

9/24 Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	9/24
2 Utvalg for velferd	19.03.2024	9/24
3 Formannskapet	02.04.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til videre prosjektering med funksjon- og programplanlegging av «Alternativ 2 – Integrert» for Kloppedalen bo- og omsorgssenter, innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.

Behandling

Karl Bønnhoff fremmet følgende tilleggspunkt til saken:

- Tilrettelegge for tilstrekkelig parkering.

Vedtaket i 2 punkter, med Bønnhoffs forslag til nytt punkt 3, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til videre prosjektering med funksjon- og programplanlegging av «Alternativ 2 – Integrert» for Kloppedalen bo- og omsorgssenter, innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
3. Tilrettelegge for tilstrekkelig parkering.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Direktør samfunnstjenester, Ragnar Sand Fuglum orienterte om Slemmestad innbyggertorg (<i>presentasjon</i>).
2.	Seniorkoordinator Maria Helene Hougen orienterte om rollen som seniorkoordinator og Leve Livet-treff (<i>presentasjon</i>).
3.	Rådgiver Veslemøy Lerheim Risnes orienterte om Asker kommunes søknad til Age Friendly Cities and Communities, ny bevilgning og siste nytt fra konferanser (<i>presentasjon</i>)
4.	Rådet ble orientert om ekstra Eldreråds kurs, 7. mai på Gardemoen for de som ikke var til stede på Scandic Vulkan 14. februar.
5.	Rådgiver Gunnhild Goffeng søker innspill til gode løsninger for Kloppedalen bo- og omsorgssenter fra en eller to medlemmer i eldrerådet.
6.	Leder Kirsten Koht informerer om at dato for seniorkonferansen er satt til 12. november.
7.	Rådets medlemmer orienterer om aktiviteter siden sist møte. Medlemmene har representert rådet ved eldrerådstimen på Borgen og Holmen innbyggertorg, Leve-livet treff på Tofte, årsmøte i sameiet, Kulturtreff for eldre, og i en ekstern referansegruppe for konseptfasen for åpne og tilgjengelige lokaler i regi av kommunen.
8.	Kirsten Koht informerer om arbeid i Akershus fylkeskommunale eldreråd.
9.	Elisabeth Takle Bye informerer om kulturtreff for hjemmeboende eldre på Slemmestad Mek og samarbeid med transporttjenesten i kommunen.

Saksframlegg

Arkivsak
24/03343-1

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandles av
Eldrerådet

Møtedato
14.03.2024

Godkjenning protokoll Eldrerådet 8. februar 2024

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra Eldrerådets møte 8. februar 2024 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra Eldrerådets møte 8. februar 2024 følger vedlagt.

Kirsten Koht
leder i Eldrerådet

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Eldrerådet 08.02.2024

Saksprotokoll

Arivsak
24/03343

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandlet av
1 Eldrerådet

Møtedato
14.03.2024

Saksnr.
7/24

Godkjenning protokoll Eldrerådet 8. februar 2024

Eldrerådet har behandlet saken i møte 14.03.2024 sak 7/24

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokollen fra Eldrerådets møte 8. februar 2024 godkjennes slik den foreligger.

Møteprotokoll

Eldrerådet

Dato	Tid	Sted
11.01.2024	12:00 – 15:00	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Trygve Jørgen Lia.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Varamedlem	Rutt Siri Kregnes	Kirsten Koht
Nestleder	Trygve Jørgen Lia	
Utvalgsmedlem	Karl Heinz Bønnhoff	
Utvalgsmedlem	Thomas Victor Fernandes	
Varamedlem	Alf Andreassen	Anne-Britt Aspaas Wengen
Utvalgsmedlem	Arvid Gjesdal	
Utvalgsmedlem	Liv Holst	
Utvalgsmedlem	Thor Steinar Haaseth	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Takle Bye	
Utvalgsmedlem	Øyvind Vonholm	

Forfall:

Leder	Kirsten Koht
Utvalgsmedlem	Anne-Britt Aspaas Wengen

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektørens representant	Nanette Mia Bohn
Protokollfører	Julie Bøye

Det var ingen merknader til innkallingen, og møtet ble satt med 10 medlemmer til stede.

Saksliste

Side

Saker til behandling

1/24	23/23247-1	Godkjenning protokoll Eldrerådet 23. november 2023	3
2/24	22/16742-6	Temaplan for samferdsel og mobilitet - høring	3
3/24	24/00301-1	Program for omstilling og effektivisering og prisstruktur i svømmehallene	6

Referatsaker

Saker til behandling

1/24 Godkjenning protokoll Eldrerådet 23. november 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	11.01.2024	1/24

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra Eldrerådets møte 23. november 2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokollen fra Eldrerådets møte 23. november 2023 godkjennes slik den foreligger.

2/24 Temaplan for samferdsel og mobilitet - høring

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	11.01.2024	2/24
2 Ungdomsrådet	11.01.2024	2/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	11.01.2024	2/24
4 Utvalg for samfunnstjenester	18.01.2024	2/24
5 Utvalg for plan og byggesak	24.01.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan for samferdsel og mobilitet tas til orientering
2. Det gis følgende innspill til planen

....

....

Behandling

Rådgiver Ingvild Hegrenæs innledet til saken (*presentasjon*).

Karl Bønnhoff fremmet følgende innspill til planen:

1. Fallulykker blant spesielt eldre er svært omfattende også i Asker. Dette gjelder særlig om vinteren med mange alvorlige brudd og helseskader som resultat. Eldrerådet henstiller til Asker kommune fortsatt å prioritere strøing på gangveier og fortau. Videre sikre at områder for av- og påstigning på busser sikres godt.
2. Parkeringsnormen ved nye boområder må alltid være over 1,0. I tillegg må gjesteparkeringer og parkering for hjemmesykepleien være tilfredsstillende merket. Videre må det legges til rette for at det ved sosiale arenaer som svømmehaller, innbyggertorg, frivillighetssentraler og kulturarenaer er gode tilgjengelighet for privatbiler og gode parkeringsmuligheter.

Arvid Gjesdal fremmet følgende innspill til planen:

1. Planen må inneholde et bedre offentlig transporttilbud for innbyggere syd i kommunen. Eksempelvis:
 - Direkte busser fra Søndre Asker (Holmsbu, Tofte, Filtvet, Klokkarstua) til Asker sentrum, Oslo og Drammen.
 - Bussforbindelse gjennom Oslofjord-tunellen.
 - Hurtigbåt fra Tofte/Filtvet til Drøbak og Oslo

Elisabeth Takle Bye fremmet følgende forslag til planen:

1. Utvidet bruk av Servicelinjen som går på kryss og tvers av kommunen på dagtid. For eksempel mellom Vollen og Heggedal.
2. Eksisterende soner gir en veldig skjev virkning, og Eldrerådet ønsker derfor en revidering av soneinndelingen i Asker.

Innstillingen i 2 punkter, med innspillene fremmet av Bønnhoff, Gjesdal og Takle Bye ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan for samferdsel og mobilitet tas til orientering
2. Det gis følgende innspill til planen
 - Fallulykker blant spesielt eldre er svært omfattende også i Asker. Dette gjelder særlig om vinteren med mange alvorlige brudd og helseskader som resultat. Eldrerådet henstiller til Asker kommune fortsatt å prioritere strøing på gangveier og fortau. Videre sikre at områder for av- og påstigning på busser sikres godt.
 - Parkeringsnormen ved nye boområder må alltid være over 1,0. I tillegg må gjesteparkeringer og parkering for hjemmesykepleien være tilfredsstillende merket. Videre må det legges til rette for at det ved sosiale arenaer som svømmehaller, innbyggertorg, frivillighetssentraler og kulturarenaer er gode tilgjengelighet for privatbiler og gode parkeringsmuligheter.
 - Planen må inneholde et bedre offentlig transporttilbud for innbyggere syd i kommunen. Eksempelvis:
 - o Direkte busser fra Søndre Asker (Holmsbu, Tofte, Filtvet, Klokkarstua) til Asker sentrum, Oslo og Drammen.
 - o Bussforbindelse gjennom Oslofjord-tunellen.
 - o Hurtigbåt fra Tofte/Filtvet til Drøbak og Oslo
 - Utvidet bruk av Servicelinjen som går på kryss og tvers av kommunen på dagtid. For eksempel mellom Vollen og Heggedal.
 - Eksisterende soner gir en veldig skjev virkning, og Eldrerådet ønsker derfor en revidering av soneinndelingen i Asker.

3/24 Program for omstilling og effektivisering og prisstruktur i svømmehallene

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	11.01.2024	3/24
2 Ungdomsrådet	11.01.2024	3/24
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	11.01.2024	3/24
4 Utvalg for oppvekst	16.01.2024	
5 Utvalg for velferd	16.01.2024	3/24
6 Utvalg for samfunnstjenester	18.01.2024	4/24
7 Utvalg for medborgerskap	18.01.2024	4/24
8 Formannskapet	23.01.2024	
9 Kommunestyret	30.01.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Som følge av vedtatt statsbudsjett for 2024, innarbeides budsjettendringer i Handlingsprogram 2024-2027 i henhold til følgende tabell:

DRIFTSBUDSJETT - ENDRINGER (Beløp i 1000 kr)	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Oppvekst	Gratis halvdagsplass SFO, 3. trinn	17 105	37 630	37 630	37 630
Oppvekst	Økt minstesats for deltakere i kvalifikasjonsprogrammet fra 1. juli 2024	260	519	519	519
Tjenesteovergripende	Økt rammetilskudd	-17 365	-38 149	-38 149	-38 149

2. Omstilling- og effektiviseringstiltak i henhold til følgende tabeller vedtas iverksatt:

Tjenesteområde	Tiltak (Beløp i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse	Varig utsettelse av opptrappingsplanen for lærlingeordningen i Asker kommune	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Administrasjon og ledelse		2 000	2 000	2 000	2 000
Velferd	Økt månedspris på trygghetsalarm/trygghetspakke	1 000	1 000	1 000	1 000

	Videreføring utsatt oppstart av 15 nye sykehjemsplasser ved Hurum bo- og omsorgssenter ut 2025	16 200	16 200	0	0
Sum Velferd		17 200	17 200	1 000	1 000
Samfunnstjenester	Redusere bygningsvedlikeholdet	3 565	3 565	3 565	3 565
	Avvikle tilskudd til vedlikehold av velveier	790	790	790	790
	Redusere tilskudd til private for miljøtiltak	600	600	600	600
Sum Samfunnstjenester		4 955	4 955	4 955	4 955
Samfunnsutvikling	Redusere budsjettrammen for næring	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Samfunnsutvikling		1 000	1 000	1 000	1 000
Medborgerskap	Tilpasset bemanning og endret tjenestetilbud ved innbyggertorgene, politisk vedtak k-sak 77/23.	1 000	1 000	1 000	1 000
	Omstillingskrav til kirkelig fellesråd og mindre justeringer i enkelte andre tilskudd	1 744	1 804	1 864	1 864
	Avvikle tilsynsvaktordningen	3 500	7 000	7 000	7 000
Sum Medborgerskap		6 244	9 804	9 864	9 864
SUM		31 399	34 959	18 819	18 819

3. Prisen for trygghetsalarm vedtas til å være 490 kroner i måneden og 0 kroner i installasjonsutgift. Månedsbeløpet vil omfatte brukere som har en inntekt over 2,5 G, foruten brukere hvor trygghetsalarm vurderes som nødvendig helsehjelp. Brukere med inntekt under 2,5 G er fritatt for betaling. Ny pris er gjeldende fra 1. april.
4. Endringer i priser i svømmehallene iverksettes umiddelbart som foreslått av kommunedirektøren i kommunestyresak 76/23 Gebyrer og brukerbetalinger 2024, med følgende presisering: Bassengleie skal ikke legges på trening, men voksne på trening skal betale inngangsbillett. Opplæringsaktiviteter i form av babysvømming, barnehagesvømming og crawl-kurs for voksne regnes ikke som trening.

5. Kommunedirektøren bes legge frem en sak som beskriver hvordan en prøveordning med trinnvis opptrapping av frivillig drift av vannflater i Holmen svømmehall med evaluering før hver opptrapping kan gjennomføres.

Behandling

Dir. velferd Aud Hansen innledet til saken (*presentasjon*).

Karl Bønnhoff fremmet følgende tillegg til punkt 4:

«Parkeringsstilgjengeligheten til Risenga og Holmen svømmehall må forbedres.»

Vedtaket i 5 punkter, med Bønnhoffs forslag til tillegg, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Som følge av vedtatt statsbudsjett for 2024, innarbeides budsjettendringer i Handlingsprogram 2024-2027 i henhold til følgende tabell:

DRIFTSBUDSJETT - ENDRINGER (Beløp i 1000 kr)	Tiltak	2024	2025	2026	2027
Oppvekst	Gratis halvdagsplass SFO, 3. trinn	17 105	37 630	37 630	37 630
Oppvekst	Økt minstesats for deltakere i kvalifiseringsprogrammet fra 1. juli 2024	260	519	519	519
Tjeneste- overgripende	Økt rammetilskudd	-17 365	-38 149	-38 149	-38 149

2. Omstilling- og effektiviseringstiltak i henhold til følgende tabeller vedtas iverksatt:

Tjenesteområde	Tiltak (Beløp i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse	Varig utsettelse av opptrappingsplanen for lærlingeordningen i Asker kommune	2 000	2 000	2 000	2 000

Sum Administrasjon og ledelse		2 000	2 000	2 000	2 000
Velferd	Økt månedspris på trygghetsalarm/trygghetspakke	1 000	1 000	1 000	1 000
	Videreføring utsatt oppstart av 15 nye sykehjemsplasser ved Hurum bo- og omsorgssenter ut 2025	16 200	16 200	0	0
Sum Velferd		17 200	17 200	1 000	1 000
Samfunnstjenester	Redusere bygningsvedlikeholdet	3 565	3 565	3 565	3 565
	Avvikle tilskudd til vedlikehold av velveier	790	790	790	790
	Redusere tilskudd til private for miljøtiltak	600	600	600	600
Sum Samfunnstjenester		4 955	4 955	4 955	4 955
Samfunnsutvikling	Redusere budsjettrammen for næring	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Samfunnsutvikling		1 000	1 000	1 000	1 000
Medborgerskap	Tilpasset bemanning og endret tjenestetilbud ved innbyggertorgene, politisk vedtak k-sak 77/23.	1 000	1 000	1 000	1 000
	Omstillingskrav til kirkelig fellesråd og mindre justeringer i enkelte andre tilskudd	1 744	1 804	1 864	1 864
	Avvikle tilsynsvaktordningen	3 500	7 000	7 000	7 000
Sum Medborgerskap		6 244	9 804	9 864	9 864
SUM		31 399	34 959	18 819	18 819

3. Prisen for trygghetsalarm vedtas til å være 490 kroner i måneden og 0 kroner i installasjonsutgift. Månedsbeløpet vil omfatte brukere som har en inntekt over 2,5 G, foruten brukere hvor trygghetsalarm vurderes som nødvendig helsehjelp. Brukere med inntekt under 2,5 G er fritatt for betaling. Ny pris er gjeldende fra 1. april.
4. Endringer i priser i svømmehallene iverksettes umiddelbart som foreslått av kommunedirektøren i kommunestyresak 76/23 Gebyrer og brukerbetaling 2024, med følgende presisering: Bassengleie skal ikke legges på trening, men voksne på trening skal betale inngangsbillett. Opplæringsaktiviteter i form av babysvømming, barnehagesvømming og crawl-kurs for voksne regnes ikke som

trening. Parkeringstilgjengeligheten til Risenga og Holmen svømmehall må forbedres.

5. Kommunedirektøren bes legge frem en sak som beskriver hvordan en prøveordning med trinnvis opptrapping av frivillig drift av vannflater i Holmen svømmehall med evaluering før hver opptrapping kan gjennomføres.

Referatsaker

1.	Virksomhetsleder for hjemmetjenesten Vigdis Vagle og virksomhetsleder for velferdsforvaltningen Anne Cathrine Garder svarte ut utvalgsmedlem Thomas Fernandes spørsmål fra eldrerådets møte 23. november 2023.
2.	Rådgiver Veslemøy Risnes Lerheim informerer om innføring i temaplan leve hele livet (<i>presentasjon</i>).
5.	Rådet ble orientert om Eldrerådskurset og digital opplæring 18. januar.

Saksframlegg

Arkivsak
24/01460-1

Saksbehandler
Christer Best
Gulbrandsen

Behandles av
Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Ungdomsrådet
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
14.03.2024
14.03.2024
14.03.2024
21.03.2024

Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr. 400.000 til å redusere kostnadene ved aktivitet for sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse. Tilskuddet skal samordnes med eller bakes inn i tilskudd på kr 2.000.000 under velferd til aktivitet for seniorer eller den eksisterende tilskuddsordningen «Aktivitetspotten».
2. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til tilskuddsordningen «Fritidskassa».
3. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til å styrke tilskuddsordningen til ferieaktiviteter.

1. Sammendrag

Kommunestyret har bedt utvalg for medborgerskap vurdere å omdisponere midler som var tiltenkt tilskudd til områdeforum til andre formål. Kommunedirektøren gjør i denne saken rede for ulike alternative måter å gjøre dette på.

2. Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok 30. januar 2024 det følgende i sak 2/24:
Avsatte midler til områdeforum reduseres til kr 400.000. Retningslinjer for områdeforum endres ved at årlig tildelt sum settes til 50.000. De områdeforumene som etableres i denne perioden skal være piloter og evalueres som grunnlag for eventuell videreføring i neste periode.

Resterende midler (1,6 millioner) vurderes omdisponert til tiltak for å skjerme sårbare grupper, tjenester ved innbyggertorg, kostnader og tiltak for deltagelse i fritidsaktiviteter for barn og unge/forebygging av ungt utenforskap, egen sak om dette fremmes for hovedutvalg for medborgerskap.

Kommunestyrets vedtak tok utgangspunkt i at områdeforumene var tiltenkt et tilskudd på 2.000.000 i 2024. Imidlertid ble det i samme sak gjort vedtak som har den konsekvens at tilskudd til områdeforum ble redusert med 540.000. Når det da skal forbeholdes 400.000 til områdeforum, er beløpet som skal vurderes omdisponert på kr. 1.060.000.

Kommunedirektøren oppfatter vedtaket dit hen at utvalg for medborgerskap skal gjøre endelig vedtak i saken, herunder at utvalget har myndighet til å gjøre en egen vurdering av om midlene skal omdisponeres eller ikke.

Ordringen med områdeforum og opprinnelig størrelse på tilskuddet ble vedtatt av kommunestyret 13. juni 2023 i sak 30/23. I retningslinjene som da ble vedtatt, sto det følgende om områdeforumenes økonomiske rolle i punkt 3.f:
«Bruke penger som kommunen gir til områdeforumet – og andre penger som områdeforumet samler inn – til det beste for lokalsamfunnet.»

I retningslinjenes bestemmelser om kommunens forpliktelser står det følgende om tilskudd i punkt 7.j:

«Gi hvert områdeforum et årlig tilskudd på kr 250 000 i 2024. Tilskuddets størrelse etter 2024 avgjøres i kommunens årlige budsjetter. Kommunen skal bare føre kontroll med bruk av tilskuddet ved begrunnet mistanke om misbruk av pengene, men skal da kunne gjennomføre nødvendige kontrollaktiviteter for å fastslå om det har forekommet misbruk. Ubrukte midler skal kunne overføres til året etter. Kommunen utbetaler tilskudd etter å ha mottatt årsmøtepapirer, inkludert regnskap for bruk av fjorårets tilskudd.»

Kommunestyret vedtok 12. desember 2023 i sak 77/23 det følgende:

*«Evaluering og gjennomgang av områder innenfor medborgerskap
Kommunedirektøren bes om å gjøre en helhetlig evaluering og gjennomgang av ordningen med de 8 innbyggertorgene, frivillighetssentralene og den varslede etableringen av de nye områdeforumene med fokus på innsparing og effektiv drift.»*

3. Saksopplysninger

Ordningen med områdeforum er under etablering. Per 15. februar er det avholdt oppstartsmøter med etablering av lokale arbeidsgrupper i 7 av 8 områder. Det ser ut til at det første områdeforumet som blir etablert er Søndre Hurum områdeforum, med utgangspunkt i oppstartsmøtet som ble avholdt på Tofte senhøstes 2023.

Før og etter vedtaket om etablering av områdeforum har det vært ulike holdninger til tilskuddet til områdeforum fra ulike miljøer. Asker idrettsråd, Asker kulturråd og Asker frivillighetsutvalg har uttalt seg kritisk, og har ment at midlene bør gå til allerede eksisterende frivillighet. Asker velforbund og arbeidsgruppen for Søndre Hurum områdeforum har derimot ment at disse midlene er viktige for lokal frivillighet.

En eventuell omdisponering av midler vil for flere alternativer kunne gjøres innenfor budsjettet til tjenesteområde medborgerskap. I noen tilfeller vil en omdisponering kunne medføre behov for overføring til annet tjenesteområde. Det vil i så fall rent teknisk kunne løses ved 1. tertialrapportering.

4. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren vil her kort gjøre rede for ulike alternative løsninger i tråd med kommunestyrets oppdrag til kommunedirektøren av 30. januar. Da valg av løsning først og fremst handler om politisk prioritering mellom ulike formål anser kommunedirektøren at det er tilstrekkelig med en kortfattet oppsummering av de viktigste fordeler og ulemper med hver løsning, sett ut fra kommunens eksisterende planverk og andre relevante hensyn. Kommunedirektøren oppsummerer derfor dette i tabellform, med fordeler, ulemper og vedtaksforslag for hver løsning. Kommunedirektøren har inkludert å opprettholde tilskudd til områdeforum som én løsning, da kommunestyrets oppdrag har vært å vurdere en omdisponering. Vurderingen må da gjøres opp mot opprinnelig løsning. Det er mulig å kombinere ulike løsninger, så lenge man justerer beløpene slik at de totalt summerer seg til 1.060.000.

Tiltak for å skjerme sårbare grupper

Det er mange ulike sårbare grupper i samfunnet. Imidlertid oppfatter kommunedirektøren ut fra debatt i formannskap og kommunestyre dette punktet dit hen at det er ønskelig å skjerme sårbare grupper fra prisøkninger, blant annet i svømmehallene, og at dette først og fremst handler om eldre og personer med funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer.

Tiltaket kan derfor ta form av å tilføre midler til relevante tjenester for å unnta visse grupper fra prisøkninger, eller av å yte tilskudd til grupper som organiserer tilbud til disse gruppene. Det er også mulig å tilføre midler til kommunale tjenester som kan skape mer aktivitet for sårbare grupper.

Tiltak	Fordeler	Ulemper	Vedtaksforslag
Tilføre midler til tjenester	Ubyråkratisk for målgruppene. Reduserer kostnader for brukerne.	Mindre treffsikkert.	Virksomhet idrett og friluft tilføres 1.060.000 for å redusere prisene for sårbare grupper i svømmehallene.
Yte tilskudd til grupper som organiserer tilbud til sårbare grupper	Mer treffsikkert, og gir gruppene det gjelder mulighet til å disponere midler slik de ønsker	Mer byråkratisk, og ikke sikkert det reduserer den enkelte brukers kostnader.	Kommunens tilskuddsordninger tilføres kr 1.060.000 til å redusere sårbare gruppers kostnader ved aktivitet
Gi midler til aktiviteter for sårbare grupper i kommunal regi	Øker aktivitetstilbud til sårbare grupper i tilfeller hvor ikke markedet eller frivilligheten tilbyr dette.	Reduserer ikke kostnader til aktiviteter i frivillig eller privat regi.	Virksomhet innbyggerdialog og frivillighet bes omprioritere 1.060.000 til å arrangere aktiviteter for sårbare grupper.

Tjenester ved innbyggertorg

Kommunedirektøren oppfatter dette formålet som å handle om å reversere kutt i tjenester på innbyggertorgene som beskrevet i K-sak 2/24.

Tiltak	Fordeler	Ulemper	Vedtaksforslag
Tilføre midler til innbyggertorgene for å opprettholde dagens omfang på kommunal veiledning ved Slemmestad innbyggertorg	Gir mulighet til å se tjenestene ved innbyggertorgene i en helhetlig sammenheng ut fra utredningsoppdraget gitt av kommunestyret 12. desember 2023.	Overfører midler fra frivillighet til kommunal drift. Usikkert om dette er effektiv bruk av ressurser.	Kommunedirektøren bes omdisponere 1.060.000 fra tilskudd til områdeforum til drift av innbyggertorg.

Kostnader og tiltak for deltagelse i fritidsaktiviteter for barn og unge/forebygge ungt utenforskap

Det kan tenkes en rekke ulike tiltak for å redusere barn og unges kostnader ved deltakelse i fritidsaktiviteter eller for å forebygge ungt utenforskap. Her kan det tenkes flere muligheter: Å tilføre midlene til kommunens ordning «Fritidskassa – alle skal med», som brukes til å søke om å dekke kostnader til utstyr, reise, cup, leir

og/eller deltakeravgifter i faste, organiserte aktiviteter for enkelte barn i familier med økonomiske utfordringer, uavhengig av type aktivitet; eller å tilføre midler til andre målrettede tiltak. Dette kan være å tilføre midler til tilskuddsordning for sommerferieaktiviteter, prosjekter innenfor porteføljen ungt utenforskap eller å lage helt nye ordninger.

Tiltak	Fordeler	Ulemper	Vedtaksforslag
Tilføre midler til «Fritidskassa»	Fyller på en allerede eksisterende ordning på en måte som gir lavere kostnader for den enkelte på en treffsikker måte	Kommunal saksbehandling kan være mer byråkratisk	Tilskuddsordningen «Fritidskassa» tilføres kr 1.060.000.
Tilføre midler til ferieaktiviteter	Treffer tilbud som det i dag er stort behov for å finansiere opp	Treffer bare tiltak en del av året	Tilskuddsordning til sommerferieaktiviteter tilføres kr. 1.060.000
Tilføre midler til prosjekter i porteføljen «Ungt utenforskap»	Kan forløse nye løsninger for å forebygge ungt utenforskap	Usikker treffsikkerhet	Prosjekter under porteføljen «Ungt utenforskap» tilføres kr. 1.060.000

Opprettholde tilskudd til områdeforum

Tilskuddet til områdeforum var tiltenkt å sørge for at lokalbefolkningen selv kunne gi midler til tiltak de mente var viktige i lokalsamfunnet. Ved å sørge for at det var betydelige midler til hvert områdeforum, ville det være mulig å gi midler til flere ulike typer tiltak, og på en ubyråkratisk måte. I og med at utvalg for medborgerskap og kommunestyret i debatten om vedtak av retningslinjer for områdeforum la betydelig vekt på å åpne opp for lokal innovasjon, var det viktig ikke å gi føringer for bruken av midlene, utover at de skulle komme lokalsamfunnet til gode. Det er derfor mulig, men ikke garantert, at opprettholdelse av tilskudd til områdeforum ville komme de samme formålene til gode som kommunestyret har pekt på i sitt vedtak 30. januar. Det er også mulig å legge sterkere føringer på hva midlene skal brukes til, men det ville da kunne komme i konflikt med målet om å bidra til innovasjon.

Dersom områdeforumene med reduksjon i tilskuddet vil få større behov for bistand med å søke midler, eller i større grad søker andre kommunale tilskuddsordninger, vil dette kunne bidra til mer administrasjon for kommunen.

Tiltak	Fordeler	Ulemper	Vedtaksforslag
Opprettholde tilskudd til områdeforum.	Gir rom for lokal nyskaping, og at lokale formål kan	Ikke treffsikkert, og risiko for at midlene blir brukt	Tilskudd til områdeforum

	få midler på en ubyråkratisk måte.	av allerede veletablerte grupper i lokalsamfunnet.	oppretholdes på kr. 1.460.000.
--	------------------------------------	--	--------------------------------

Relevans for bærekraft

Alle løsningene skissert over vil styrke sosial bærekraft, og ikke ha negative konsekvenser for kommunens økonomiske bærekraft. Løsningene antas ikke å ha særlige konsekvenser for miljømessig bærekraft.

5. Konklusjon

Kommunedirektøren anser at valg av løsning først og fremst handler om politisk prioritering mellom ulike formål. Kommunedirektøren må imidlertid legge fram et forslag til vedtak. Kommunedirektøren anser styrking av eksisterende tilskuddsordninger som mest hensiktsmessig måte å ivareta de beskrevne formålene i kommunestyrets vedtak av 30. januar på, da dette gir ansvar til frivilligheten selv for å disponere midlene på best mulig måte.

Kommunedirektøren foreslår derfor en kombinasjon av ulike tiltak, men vil understreke at utvalget kan gjøre en ny vurdering av om det å beholde tilskudd til områdeforum likevel kan være en nyskapende og ubyråkratisk måte å imøtekomme de samme formålene på.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
24/01460

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	8/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.03.2024	8/24
3 Ungdomsrådet	14.03.2024	9/24
4 Utvalg for medborgerskap	21.03.2024	10/24

Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Eldrerådet har behandlet saken i møte 14.03.2024 sak 8/24

Behandling

Kommunedirektørens representant Trine Groven innledet til saken.

Trygve Lia fremmet følgende forslag:

Deler av midlene blir benyttet til å redusere prisene for bruk av varmtvannsbad for spesielt sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelser.

Kirsten Koht fremmet følgende forslag til saken:

Stillingsbrøken til seniorkoordinatør økes for på denne måten å sikre flere aktiviteter for eldre på innbyggertorgene.

Saken tas til orientering.

Kirsten Koht foreslo å ta saken til orientering. Forslaget ble enstemmig vedtatt. Det ble ikke votert over innstillingen i 3 punkter.

Forslagene fra Lia og Koht ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken tas til orientering.
2. Eldrerådet har følgende innspill til prioriteringer i to punkt:
 - Deler av midlene blir benyttet til å redusere prisene for bruk av varmtvannsbad for spesielt sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse.
 - Stillingsbrøken til seniorkoordinator økes for på denne måten å sikre flere aktiviteter for eldre på innbyggertorgene.

Saksprotokoll

Arivsak
24/01460

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	8/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.03.2024	8/24
3 Ungdomsrådet	14.03.2024	9/24
4 Utvalg for medborgerskap	21.03.2024	10/24

Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 14.03.2024 sak 8/24

Behandling

Trine Groven presenterte saken og besvarte spørsmål.

Følgende forslag ble fremmet av Sørensen til tillegg i punkt 2 og 3, og nytt punkt 4:

Ny setning i pkt. 2 etter «Fritidskassa: *Tilskuddsordningen skal ha høyt søkelys på inkludering og tilgjengelighet, og skal også omfatte transport for barn og unge med spesielle behov.*

Ny setning i pkt. 3 etter ferieaktiviteter: *Tilskuddsordningen skal ha høyt søkelys på inkludering og tilgjengelighet, og skal også omfatte transport for barn og unge med spesielle behov.*

Nytt punkt 4:

Øke Tilskudd til eksisterende idrett og fritidsaktiviteter for personer med funksjonsnedsettelse.

Sørensen foreslo også følgende alternativ til innstillingens punkt 1:

Saken tas til orientering.

Sørensen forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Saken tas til orientering.
2. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til tilskuddsordningen «Fritidskassa». *Tilskuddsordningen skal ha høyt søkelys på inkludering og tilgjengelighet, og skal også omfatte transport for barn og unge med spesielle behov.*
3. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til å styrke tilskuddsordningen til ferieaktiviteter. *Tilskuddsordningen skal ha høyt søkelys på inkludering og tilgjengelighet, og skal også omfatte transport for barn og unge med spesielle behov.*
4. Øke Tilskudd til eksisterende idrett og fritidsaktiviteter for personer med funksjonsnedsettelse.

Saksprotokoll

Arivsak
24/01460

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	8/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.03.2024	8/24
3 Ungdomsrådet	14.03.2024	9/24
4 Utvalg for medborgerskap	21.03.2024	10/24

Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 14.03.2024 sak 9/24

Behandling

Rådgiver Hege Oshaug presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstillig i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr. 400.000 til å redusere kostnadene ved aktivitet for sårbare grupper, forstått som eldre og personer med kroniske lidelser/funksjonsnedsettelse. Tilskuddet skal samordnes med eller bakes inn i tilskudd på kr 2.000.000 under velferd til aktivitet for seniorer eller den eksisterende tilskuddsordningen «Aktivitetspotten».
2. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til tilskuddsordningen «Fritidskassa».
3. Av tilskudd til områdeforum omdisponeres kr 330.000 til å styrke tilskuddsordningen til ferieaktiviteter.

Saksprotokoll

Arivsak
24/01460

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	8/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	14.03.2024	8/24
3 Ungdomsrådet	14.03.2024	9/24
4 Utvalg for medborgerskap	21.03.2024	10/24

Omdisponering av tilskudd fra områdeforum til andre formål

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 21.03.2024 sak 10/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen innledet til saken.

Leder Bente Stein Mathisen (H) fremmet på vegne av H, V, FrP og Sp følgende alternative forslag:

Av tilskudd til områdeforum omdisponeres følgende midler:

- Tilskudd til Solidaritetsfondet, kr 270.000*
- Tilskudd til eksisterende idrettsaktiviteter for personer med funksjonsvariasjoner, inkludert støtte ved transportutfordringer, kr 270.000*
- Kompensasjon for bassengleie til revmatikerforeningene, kr 145.000*
- Tilskudd til aktivitetsguiden, kr 100.000*
- Tilskudd til kulturaktiviteter for sårbare grupper barn/unge som disponeres av Asker kulturråd, jfr. modell som solidaritetsfondet, kr 275.000*

Leder Bente Stein Mathisens (H) alternative forslag ble satt opp imot innstillingen.

Stein Mathisens (H) forslag ble vedtatt mot 1 stemme (Abbas, A)

Solav Abbas (A) fremmet følgende protokolltilførsel:

Undertegnede representanter stemte i kommunestyret mot at midler til områdeforum skulle tas vekk fra områdeforums rammer og omdisponeres. Dette fordi kommunen i den prosessen som var igangsatt, hadde gitt forhåpninger om en viss økonomisk ramme for å utøve arbeidet i områdeforumene. Men, når saken nå er vedtatt, aksepterer vi de formålene som midlene brukes på.

Vedtak

Av tilskudd til områdeforum omdisponeres følgende midler:

- Tilskudd til Solidaritetsfondet, kr 270.000
- Tilskudd til eksisterende idrettsaktiviteter for personer med funksjonsvariasjoner, inkludert støtte ved transportutfordringer, kr 270.000
- Kompensasjon for bassengleie til revmatikerforeningene, kr 145.000
- Tilskudd til aktivitetsguiden, kr 100.000
- Tilskudd til kulturaktiviteter for sårbare grupper barn/unge som disponeres av Asker kulturråd, jfr. modell som solidaritetsfondet, kr 275.000.

Saksframlegg

Arkivsak
24/01344-1

Saksbehandler
Gunnhild Goffeng

Behandles av
Eldrerådet
Utvalg for velferd
Formannskapet

Møtedato
14.03.2024
19.03.2024
02.04.2024

Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til videre prosjektering med funksjon- og programplanlegging av «Alternativ 2 – Integrert» for Kloppedalen bo- og omsorgssenter, innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.

1. Sammendrag

Det skal etableres 100 heldøgns plasser for eldre i Kloppedalen. Med bakgrunn i grundig behovskartlegging av interessenter er det utarbeidet to ulike hovedkonsepter «Alternativ 1 - Basis» og «Alternativ 2 - Integrert». Begge alternativene har en felles løsning for det primære behovet - som er beboerplassene. Demensproblematikk er hovedmålgruppen, og det vil være en andel med skjermede plasser.

For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling må Asker kommune endre fra behandling til forebygging som blant annet innebærer tidligere innsats. Ved å øke arealet med 3,5% og en merinvestering på 26 millioner kroner i Alternativ 2, legges det til rette for et utvidet tilbud til hjemmeboende eldre med hensyn til sosialisering, aktivitet, trim/trening og måltider/ernæring. Tilbudet vil tilrettelegges for brukerne og må avklares med tilbudet for eldre på Heggedal Innbyggertorget. Det utvidede tilbudet vil også kunne brukes av beboerne og ansatte, samt gjøre det lettere og mer attraktivt for frivillige og pårørende å delta som aktive ressurser for beboerne. Aktiviteter som

det legges til rette for i Alternativ 2, har en beregnet nedbetaling på 10 år, forutsatt at 4 personer kan bo ett år lenger hjemme i perioden. Investeringskostnaden for begge alternativene ligger innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.

For å videreføre prosjektering med funksjons- og programplanlegging, anbefaler kommunedirektøren aksept og videre prosjektering av «Alternativ 2 – Integriert» med tilhørende kostnadsoverslag.

2. Bakgrunn for saken

Kommunestyret har gitt kommunedirektøren i oppdrag er å etablere 100 heldøgns plasser for eldre i Kloppedalen innen 2026/2027, og ytterligere 75 plasser på Vette innen 2030. Arbeidet skal samordnes med prosjekt Helhetlig boligtrapp i Asker kommune. Denne politiske saken gjelder trinn 1 med 100 plasser i Kloppedalen.

Tidligere politiske behandlinger:

- Oktober 2022. Vedtak i Formannskapet, Utvalg for Velferd, Heggedal lokalsamfunnsutvalg og Eldrerådet. Oppstart, mål og lokalisering av prosjektet.
- Mai 2023. Presentasjon i Utvalg for Velferd. Konseptskisse med 2 alternative løsninger.

Saken er oppe til politisk behandling for valg av hovedkonsept med tilhørende kostnadsanslag. Valgt konsept vil planlegges og prosjekteres videre og neste fase er utarbeidelse av funksjon og krav som underlag til en pris- og designkonkurranse.

3. Saksopplysninger

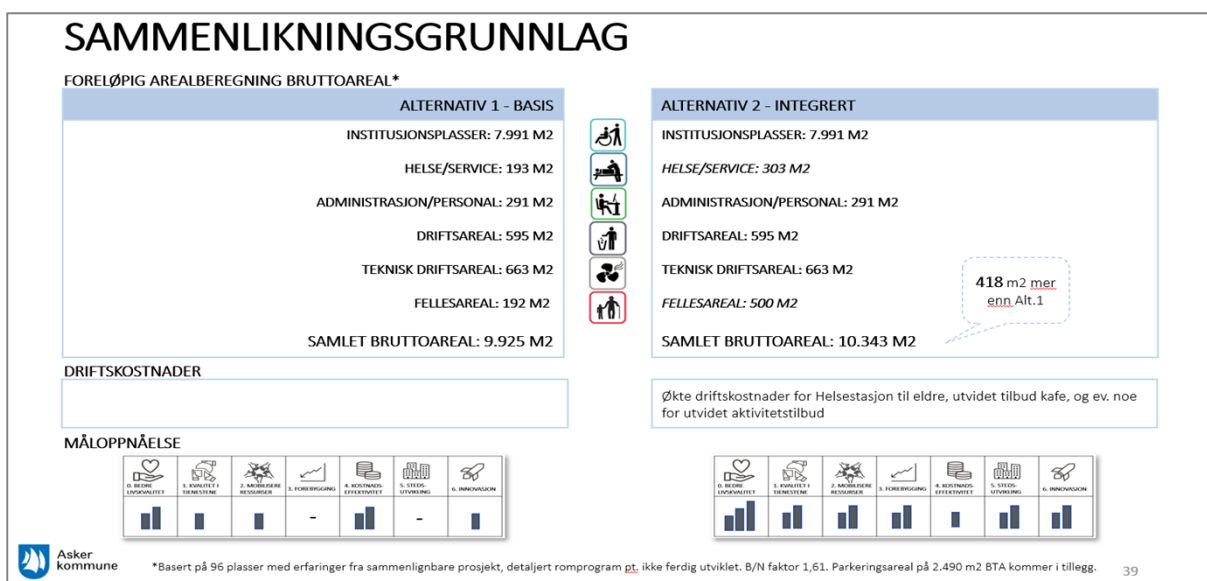
Det er gjennomført en behovskartlegging med involvering av interne og eksterne interessenter og aktører. Ut fra behov og kommunens mål og strategier, er det utarbeidet et mål bilde for prosjektet som ble fremmet i politisk sak i oktober 2022. Hovedmålet er å øke kommunens kapasitet for kvalitativt gode heldøgns omsorgsplasser. Målene hensyntar kommunens ønske om å utvikle fremtidige helseknutepunkt. Det er jobbet med hva en fremtidsrettet modell for heldøgnsomsorg for eldre kan være, ved å se på; primærbehovet for heldøgns plasser, behov for å redusere fremtidig belastning på heldøgns plasser, samskaping med pårørende og frivillige, understøtte effektiv tjenesteproduksjon, bidra til god stedsutvikling med fokus på sosial bærekraft, samt økonomisk og miljømessig bærekraft.

Arbeidet er avstemt med arbeidet for Helhetlig boligtrapp i Asker. Asker kommune vil få flere eldre og færre yrkesaktive fremover. Det forventes en sterk økning i behov for kommunale tjenester innen pleie og omsorg. For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging som innebærer blant annet tidligere innsats.

Fra behovskartleggingen er det utarbeidet hovedprinsipper for hvordan bygg, omgivelser, teknologi, organisering og kultur skal bygge opp under mål og gevinster. Kloppedalen bo- og omsorgssenter vil ha en sentral beliggenhet i Heggedal, med gangavstand til sentrum og andre fasiliteter. Det er utarbeidet to ulike hovedkonsepter «Alternativ 1 - Basis» og «Alternativ 2 - Integrert» som begge har en felles løsning for primærbehovet, som er beboerplassene. I Alternativ 2 legges det til rette for et utvidet tilbud til hjemmeboende eldre med hensyn til sosialisering, aktivitet, trim/trening og måltider/ernæring. Det utvidede tilbudet vil også kunne brukes av beboerne og ansatte, samt gjøre det lettere og mer attraktivt for frivillige og pårørende å delta som aktive ressurser for beboerne. Demensproblematikk vil være hovedmålgruppen.

Alternative hovedkonsepter:

- **Alternativ 1 – Basis:** Alternativet inneholder felles løsning for det primære behov - som er beboerplassene, samt administrative funksjoner, driftsarealer og grunnleggende fellesfunksjoner. Alternativet legger i lite grad til rette for tilbud til hjemmeboende eldre eller det å åpne opp og invitere nærmiljøet inn.
- **Alternativ 2 – Integrert:** Alternativet har utvidet noen av fellesfunksjonene sammenlignet med Alternativ 1. Det er lagt til rette for å gi et utvidet og mer tilrettelagt tilbud til hjemmeboende eldre spesielt på områder som sosialisering, aktivitet, trim/trening og måltider/ernæring og da spesielt med hensyn til eldre i nærheten. Tilbudet må avklares med tilbudet for eldre på Heggedal Innbyggertorget. Det utvidede tilbudet vil også kunne brukes av beboerne og ansatte, samt gjøre det lettere og mer attraktivt for frivillige og pårørende å delta som aktive ressurser. Med dette alternativet vil man søke og utnytte de kapasiteter og tjenester som ligger i nærmiljøet og supplere dette. Det vil oppleves mer åpent og tilgjengelig for offentligheten. Arealet i Alternativ 2 er 418 m2 BTA større enn Alternativ 1, en økning på 3,5 %.

Kostnads- og usikkerhetsanalyse

Det er utført en tidlig kostnads- og usikkerhetsanalyse for begge alternativene. Forventet styringsramme (P50) for Alternativ 1 er 622 mill. kr og for Alternativ 2 er forventet styringsramme 648 mill. kr. Alternativ 2 har en merkostnad på 26 mill. kr sammenliknet med Alternativ 1. Grunnforholdene er krevende men løsbare, og ekstra kostnader er vurdert og medtatt i investeringskostnadene. Uteareal er viktig for et heldøgns omsorgssenter for eldre, og det må settes av tilstrekkelig midler til drift og vedlikehold av både bygg og uteområder.

	Alternativ 1 - Basis	Alternativ 2 - Integrrert
Areal brutto (inkl. parkering)	12.131 m2 BTA	12.549 m2 BTA
Tidlig forventet styringsramme (P50) ¹	622 mill. kr	648 mill. kr
Kostnadsramme (P85) ¹	758 mill. kr	798 mill. kr
FDVU erfaringstall ²	15,4 mill. kr / år	15,9 mill. kr / år
Sparte kostnader ved Alternativ 2 ³		Nåverdi
1 personer som årlig kan bo hjemme		-7 mill. kr
4 personer som årlig kan bo hjemme		29,9 mill. kr
10 personer som årlig kan bo hjemme		103,7 mill. kr

¹ P50-estimatet er forventet styringsramme og har 50% sannsynlighet for å levere prosjektet innenfor denne rammen. Det inneholder en post for å dekke uspesifiserte kostnader. P85-estimatet er en øvre kostnadsramme og inkluderer en post for uforutsette kostnader. Prisnivå 15.08.23.

² FDVU analysen er en analyse av årlige kostnadsposter for Forvaltning, Drift- og vedlikehold, Utvikling og utskiftning, Forsyning og Renhold. Det er benyttet erfaringstall fra Norsk prisbok og andre relevante prosjekter. Prisnivå 15.08.23 og inkl. mva. bortsett fra intern driftsbetjening.

³ Beregnet nåverdi av besparelse for antall beboere som kan bo hjemme ett år lenger hjemme med hjemmehjelp, fremfor å behøve sykehjemsplass. Analyseperioden er på 10 år. For eksempel hvis 4 personer kan bo lenger hjemme vil kommunen spare inntil 3,9 mill. kr, dvs. besparelse i drift av sykehjemsplass kontra hjemmehjelp for 4 personer er 29,9 mill. fratrukket merinvestering for alternativ 2 på 26 mill. kr. Kostnadselementer som er inkludert i beregningen er; drift av sykehjemsplasser, drift av hjemmehjelpstjenester, forvaltning og drift av bygningsmassen (FDVU), leie av egnede lokaler til sykehjemsdrift, lønnskostnader tilsvarende 2 årsverk for tilleggstjenester knyttet til sykehjem i alt. 2.

Alternativ 2 Integrrert - Hva sparer kommunen ved å ha eldre boende ett år lenger hjemme

Det er regnet på når tilleggsinvestering i Alternativ 2 er nedbetalt sett opp mot hvor mange eldre som må bo hjemme ett år lenger i en analyseperiode på 10 år.

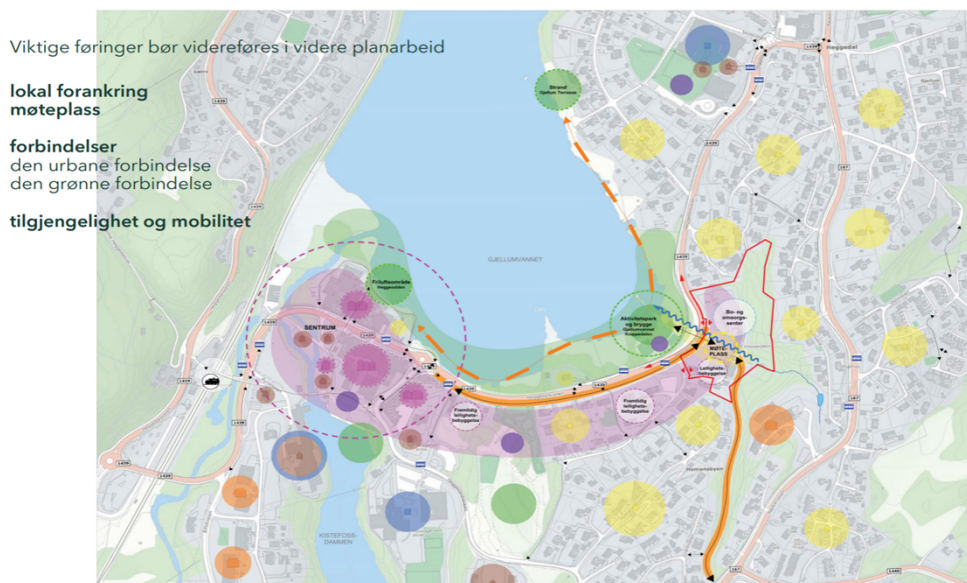
Det er tatt utgangspunkt i hva en sykehjemsplass og hjemmehjelpstjenester koster å drifte i Asker kommune. I teorien viser analysen at dersom Alternativ 2 klarer å tilby tjenester slik at det hvert år er 4 personer som kan bo ett år lenger hjemme, vil den økte investeringskostnaden på 26 mill. kr for Alternativ 2 være nedbetalt etter 10 år. Etter 10 år og/eller ved flere som kan bli boende hjemme lenger, vil kommunen få en større innsparing.

Fremdrift i prosjektet

Reguleringsarbeidet er startet opp hvor planinitiativ ble innsendt i mars 2023. På nabolomtten ønsker eier å utvikle boliger. Det vurderes om en andel av boligene skal være for eldre for å ha nærhet til nytt bo- og omsorgssenter. Også ansatte vil kunne flytte inn her. Som en del av planprosessen, er det i samarbeid med eier av nabolomt og i samråd med planavdelingen laget en utvidet stedsanalyse med anbefalinger. Anbefalingene ser på utvikling av tomtene sett opp mot nærområdet og mot sentrum i Heggedal og innebærer anbefalinger for lokal forankring, møteplass,

grønne og urbane forbindelser, tilgjengelighet og mobilitet, sosiale boformer og arkitektur. Det er startet opp arbeid med krav og funksjonsbeskrivelse som grunnlag til pris og designkonkurranse. Det jobbes fortsatt etter ferdigstilling 2026/27, men det er en stram fremdrift som også avhenger en effektiv reguleringsprosess.

Anbefalingskart

4. Kommunedirektørens vurdering

Det er strammere økonomiske tider som påvirker kommunen, samtidig som det vil bli utfordrende med en sterkt aldrende befolkning fremover. Prosjektet skal realisere Asker kommunes økte kapasitetsbehov for kvalitativt gode heldøgns omsorgsplasser, på en måte som understøtter kommunens strategiske mål om å skape kvalitet og sammenheng i tjenestene, samt bidra til å skape et nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn.

Kommunen har mål om at flere eldre må kunne klare seg lenger hjemme. I tillegg til en kapasitetsøkning på heldøgns plasser vil en merinvestering i prosjektet på 26 mill. kr for «Alternativ 2 – Integrert», legge til rette for at eldre i området kan bo lenger hjemme. Investeringskostnaden for Alternativ 2 ligger innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogrammet. For at merinvesteringen i Alternativ 2 skal kunne nedbetales og være lønnsom for kommunen, blir det viktig at prosjektet og virksomhetsområdet Velferd følger opp ambisjoner og mål. Det må legges opp til samarbeid og videreutvikling av tjenester og tilbud til eldre i Heggedal. Dette vil kunne gi effektive og kostnadsbesparende kommunale tjenester.

Bærekraftsdimensjonene økonomi er vurdert ved å se på helhetlig tjenester og kunne gi kostnadsbesparende og effektiv drift for bo- og omsorgssenteret, samt ved

å vurdere tilbud slik at eldre kan bo hjemme lenger. Kloppedalen bo- og omsorgssenter vil legge opp til gode boforhold for beboere, men samtidig ha effektive fellesarealer for å redusere unødvendig bygde areal og redusere CO2 utslipp. Naturmangfold er kartlagt og det er lagt føringer for hvordan dette ivaretas i utviklingen. Det sosiale aspektet er fremmet gjennom en felles torg/møteplass med nabotomt, arealer for felles møteplasser og aktiviteter for beboere og eldre hjemmeboende i nærmiljøet.

5. Konklusjon

Basert på en helhetlig vurdering, anbefaler kommunedirektøren å planlegge videre arbeid med «Alternativ 2 – Integriert» med utvidet tilbud for eldre hjemmeboende for nytt bo- og omsorgssenter i Kloppedalen. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kostnads- og usikkerhetsanalyse – Sammendrag
Konseptrapporten

Saksprotokoll

Arivsak
24/01344

Saksbehandler
Gunnhild Goffeng

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	9/24
2 Utvalg for velferd	19.03.2024	9/24
3 Formannskapet	02.04.2024	

Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad

Eldrerådet har behandlet saken i møte 14.03.2024 sak 9/24

Behandling

Karl Bønnhoff fremmet følgende tilleggspunkt til saken:

- Tilrettelegge for tilstrekkelig parkering.

Vedtaket i 2 punkter, med Bønnhoffs forslag til nytt punkt 3, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til videre prosjektering med funksjon- og programplanlegging av «Alternativ 2 – Integreert» for Kloppedalen bo- og omsorgssenter, innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
3. Tilrettelegge for tilstrekkelig parkering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/01344

Saksbehandler
Gunnhild Goffeng

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	14.03.2024	9/24
2 Utvalg for velferd	19.03.2024	9/24
3 Formannskapet	02.04.2024	

Kloppedalen bo- og omsorgssenter - konsept og kostnad

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 19.03.2024 sak 9/24

Behandling

Leder innledet kort til saken og rådgiver Gunnhild Goffeng presenterte saken og besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Vanessa Nystedt, H på vegne av H, FrP, V og PP til nytt vedtaks punkt 4:

Kommunedirektøren bes komme tilbake til utvalget med et notat som evaluerer oppstart og drift av Nesbru bo- og omsorgssenter med hensyn til målene som ble satt i forkant, om effektivisering og samhandling med Gullhella bo- og omsorgssenter.

Forslag fremmet av Karin S. Woldseth, FrP på vegne av FrP, H, V og PP til nytt vedtaks punkt 4:

Sørge for trygg adkomst til Kloppedalen bo –og omsorgssenter for gående.

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til nytt vedtaks punkt 3 fra H, FrP, V og PP ble enstemmig vedtatt.

Forslag til nytt vedtaks punkt 4 fra FrP, H, V og PP ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren gis fullmakt til videre prosjektering med funksjon- og programplanlegging av «Alternativ 2 – Integrert» for Kloppedalen bo- og omsorgssenter, innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør, så lenge kontraktssum er innenfor gjeldende ramme i Handlingsprogram 2024-2027.
3. Kommunedirektøren bes komme tilbake til utvalget med et notat som evaluerer oppstart og drift av Nesbru bo- og omsorgssenter med hensyn til målene som ble satt i forkant, om effektivisering og samhandling med Gullhella bo- og omsorgssenter.
4. Sørge for trygg adkomst til Kloppedalen bo –og omsorgssenter for gående.

Kostnads- og usikkerhetsanalyse SAMMENDRAG

Kloppedalen BOS

Rapport til Asker kommune

Oppdatert rapport
19.02.2024

Sammendrag

Concreto har gjennomført en kostnads- og usikkerhetsanalyse av Kloppedalen bo- og omsorgssenter (BOS), for Asker kommune. Analysen omfatter to alternative løsninger for et sykehjem i Kloppedalen, Heggedal, Alternativ 1 – BASIS, og Alternativ 2 - INTEGRERT. Alternativ 2 er i hovedsak likt som alternativ 1, men omfatter noen tilleggstjenester/-funksjoner som helsestasjon, større kantine/café-konsept og aktiviteter inne og ute hovedsakelig rettet mot eldre hjemmeboende i området.

De største usikkerhetene (rangert fra større til mindre) for prosjektets gjennomføring er knyttet til forholdene beskrevet under. Se kap. **Feil! Fant ikke referanseskilden.** for nærmere beskrivelser:

Usikkerhet	Forklaring
U4 Prosjektmodenhet	Prosjektet er i en tidlig fase. Usikkerhet knyttet til endringer i prosjektomfang og videre prosjektering.
U3 Lokale forhold	Vanskelige grunnforhold (blant annet forurenset masse), sprengning, uforutsette forhold på eiendommen.
E1 Bygningsmessig arbeid	Pris- og mengdeusikkerhet.
U6 Markedsusikkerhet	Betydelig usikkerhet i entreprenørmarkedet. Utvikling i markedspriser og konkurransesituasjon.
U5 Prosjektledelse og organisering	Kontinuitet i prosjektorganisasjon. Prosjektorganisasjonens evne til å styre og planlegge prosjektet. Sikre avklaringer i henhold til planlagt fremdrift.

Kostnads- og usikkerhetsanalysen ga følgende resultat for de to alternativene:

Nøkkeltall Alternativ 1	Kostnad	Kr/m ²	
Basiskostnad	575 280 000	47 400	
Forventede tillegg	46 666 000		8,1 %
P50 (Styringsramme)	621 946 000	51 300	
Usikkerhetsavsetning	135 451 000		21,8 %
P85 (Kostnadsramme)	757 537 000	62 400	
<i>Prisnivådato: 01.08.2023</i>			

Nøkkeltall Alternativ 2	Kostnad	Kr/m ²	
Basiskostnad	596 357 000	47 500	
Forventede tillegg	52 087 000		8,7 %
P50 (Styringsramme)	648 443 000	51 700	
Usikkerhetsavsetning	149 938 000		23,2 %
P85 (Kostnadsramme)	798 382 000	63 600	
<i>Prisnivådato: 01.08.2023</i>			

1 Innledning

Asker kommune skal etablere 100 heldøgns plasser for eldre innen 2026, og ytterligere 75 plasser innen 2030. Lokalisering ble besluttet i Formannskapet i 2022, hvor trinn 1 skal etableres i Kloppedalen i Heggedal og trinn 2 på Vettre.

Concreto har fått i oppdrag av Asker kommune å gjennomføre en kostnads- og usikkerhetsanalyse for trinn 1 Kloppedalen.

Se også vedlegg for vurdering av kostnad og nytte for tilleggsfunksjonene i alternativ 2.

1.1 Prosjektbeskrivelse

I forbindelse med at Asker kommune skal etablere 100 nye sykehjemsplasser, er det utarbeidet en konseptrapport for et nytt sykehjem i Kloppedalen. Prosjektet har vurdert at tomten har kapasitet til 96 sykehjemsplasser, noe som betyr at de resterende 4 plassene må løses på annen måte. Alternativ løsning for de siste 4 plasser omfattes ikke av denne rapporten.

Det er utarbeidet to konsepter for prosjektet, der alternativ 2 bygger videre på alternativ 1, med noen ytterligere fellesfunksjonaliteter i bygget og uteområdet, samt noe økt areal. De to konseptene er ikke skissert opp, men det er gjennomført et overordnet volumstudie for å avklare tomtens kapasitet.

Alternativ 1 (9 925 m² BTA, ekskl. parkeringsareal):

- 96 langtids sykehjemsplasser, i bogrupper på 8 (Inkl. 8 plasser for yngre beboere, og noen forsterkede plasser)
- Helse- og servicefunksjoner som fysio- og ergoterapi og velværefunksjoner
- Administrasjonsfunksjoner (kontorer, møterom, garderobes mm.)
- Driftsareal og teknisk areal
- Fellesareal (vestibyle, kafé og støtterom)
- Utomhusareal (skjermede hager, og sansehage med vandresløyfe)

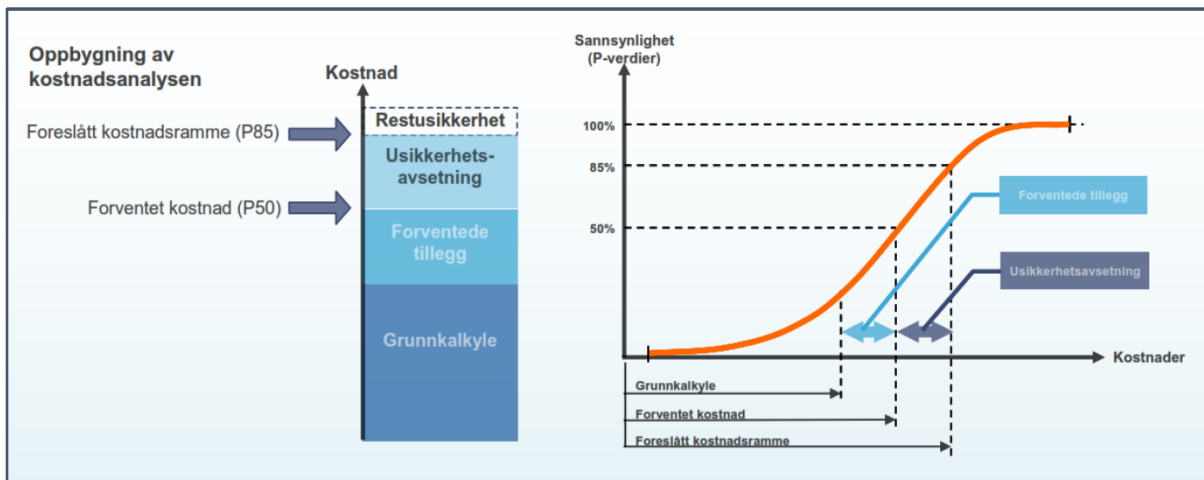
Alternativ 2 (10 343 m² BTA, ekskl. parkeringsareal):

- *Alle funksjoner som alternativ 1, og i tillegg:*
- Ekstra treningsrom for fysio- og ergoterapi
- Helsestasjon for eldre
- Økt areal i kafé, med mulighet for et mer omfattende kafé-konsept
- Lekerom
- Forbedret uteareal, med tilpasset lekeareal for barn, og treningsareal for eldre
- Vinterhage

2 Usikkerhetsanalyse

2.1 Metode

Usikkerhetsanalysen tar utgangspunkt i standard metodikk, som blant annet beskrevet i Finansdepartementets veiledere for kvalitetssikring av offentlige investeringsprosjekt. Figuren under illustrerer den generelle strukturen mht. tilrådning av styrings- og kostnadsrammer:

Figur 1: Kostnads- og usikkerhetsanalyse

Det er benyttet tripplestimer, Monte Carlo-simulering og PERT-sannsynlighetsfordeling for å beregne forventet verdi og risikoanslag for estimatusikkerhet og usikkerhetsfaktorer. Dette tar metodisk utgangspunkt i ett-av-ti-vurderinger, der aktiviteten teoretisk gjennomføres ti ganger, uavhengig av hverandre og uten læring, og der en så ser for seg og velger det beste tilfellet, det sannsynlige tilfellet og det verste tilfellet.

Ekstremhendelser som vurderes som å falle utenfor et ett-av-ti-scenarior kvantifiseres ikke, men omtales der relevant. I dette inngår såkalt binær usikkerhet, som at prosjektet ikke får nødvendige tillatelser, jf. Beskrivelse foran.

Usikkerhet er behandlet gjennom to atskilte elementer:

- **Estimatusikkerhet** er knyttet til usikkerhet i mengder og enhetspriser innenfor prosjektet slik dette er beskrevet og innenfor en ordinær markedssituasjon. Ett-av-ti-vurderingene under estimatusikkerheten forutsetter derfor at prosjektet i all hovedsak blir slik det er planlagt. Usikkerhetsvurderingene blir dermed særlig rettet rundt mengdeusikkerheten og hvorvidt den enhetsprisen som er valgt for de ulike delene av i kalkylen er den mest representative. (Øvrige usikkerheter som kan påvirke samlet prosjektkostnad føres som usikkerhetsfaktorer.)
- **Usikkerhetsfaktorer** fanger opp sentrale endringer i premisene som er lagt til grunn for basiskalkylen og estimatusikkerhetene. Dette kan for eksempel være forhold knyttet til gjennomføringen, stedlige forhold og markedssituasjonen.

Både estimatusikkerhetene og usikkerhetsfaktorene ble gjennomgått og drøftet på den felles gruppeprosessen som ble avholdt 02. oktober 2023. Enkelte av usikkerhetsvurderingene er gjennomgått på nytt i forbindelse med ny informasjon fra grunnundersøkelsene i januar 2024. Dette gjelder særlig usikkerhet knyttet til grunnforhold.

3 Resultater

Nedenfor vises resultater fra kostnads- og usikkerhetsanalysen.

3.1 Alternativ 1

Kolonnen «kr/m²» viser kostnad per kvadratmeter *inkludert* parkeringsarealet (totalt 12 131 m² BTA)

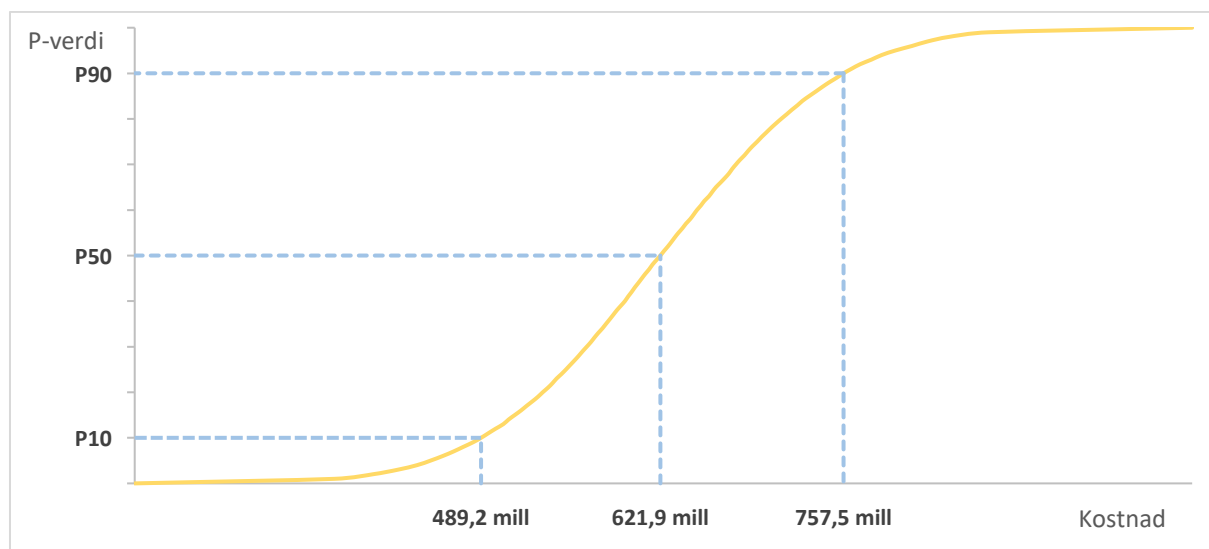
Nøkkeltall	Kostnad	Kr/m ²	
Basiskostnad	575 280 000	47 400	
Forventede tillegg	46 666 000		8,1 %
P50 (Styringsramme)	621 946 000	51 300	
Usikkerhetsavsetning	135 451 000		21,8 %
P85 (Kostnadsramme)	757 537 000	62 400	
Prosjektets standardavvik	104 415 000		16,8 %

Prisnivådato: 01.08.2023

**eventuelle avvik i summering skyldes avrunding*

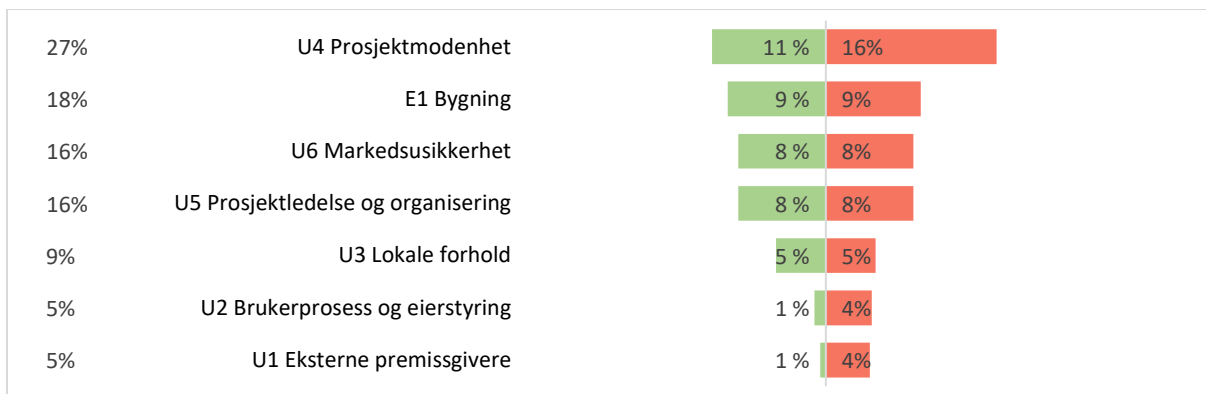
3.1.1 S-kurve

Figuren viser prosjektets utfallsrom, med tilførende P15, P50 og P85-verdier.

3.1.2 Tornadodiagram

Figuren viser fordelingen av varians fra simuleringen, altså fordelingen av usikkerhet mellom de ulike estimatpostene og usikkerhetsforholdene. Grønne stolper viser potensiell besparelse, mens røde stolper viser risiko for kostnadsøkning.

3.2 Alternativ 2

Kolonnen «kr/m²» viser kostnad per kvadratmeter *inkludert* parkeringsarealet (totalt 12 549 m² BTA)

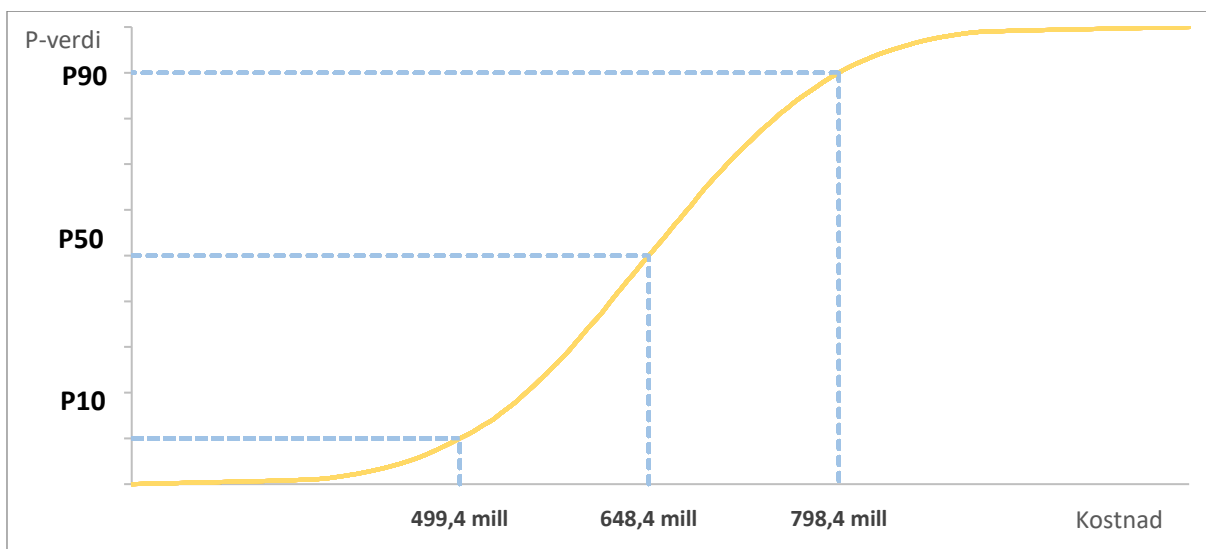
Nøkkeltall	Kostnad	Kr/m ²	
Basiskostnad	596 357 000	47 500	
Forventede tillegg	52 087 000		8,7 %
P50 (Styringsramme)	648 443 000	51 700	
Usikkerhetsavsetning	149 938 000		23,2 %
P85 (Kostnadsramme)	798 382 000	63 600	
Prosjektets standardavvik	115 665 000		17,8 %

Prisnivådato: 01.08.2023

*eventuelle avvik i summering skyldes avrunding

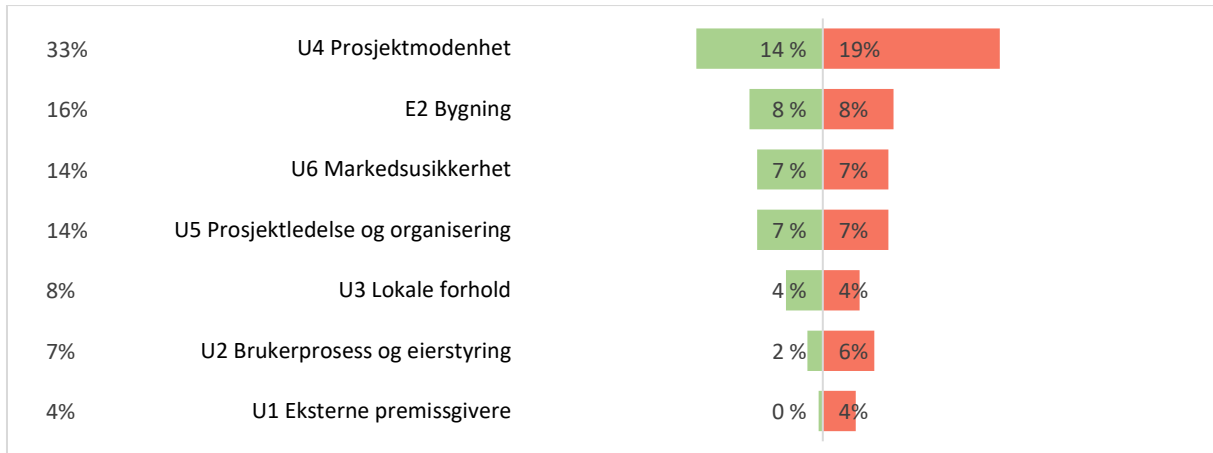
3.2.1 S-kurve

Figuren viser prosjektets utfallsrom, med tilførende P15, P50 og P85-verdier.

3.2.2 Tornadodiagram

Figuren viser fordelingen av varians fra simuleringen, altså fordelingen av usikkerhet mellom de ulike estimatpostene og usikkerhetsforholdene. Grønne stolper viser potensiell besparelse, mens røde stolper viser risiko for kostnadsøkning.

4 FDVU av sykehjem

Asker kommune ønsker en overordnet vurdering av kostnader knyttet til Forvaltning, Drift, Vedlikehold og Utskiftning (FDVU) for sykehjem, i forbindelse med Kloppedalen-prosjektet. Nedenfor gjøres det en overordnet FDVU-vurdering for et nybygg av sykehjem, men analysen er ikke prosjektilpasset.

4.1 Metode

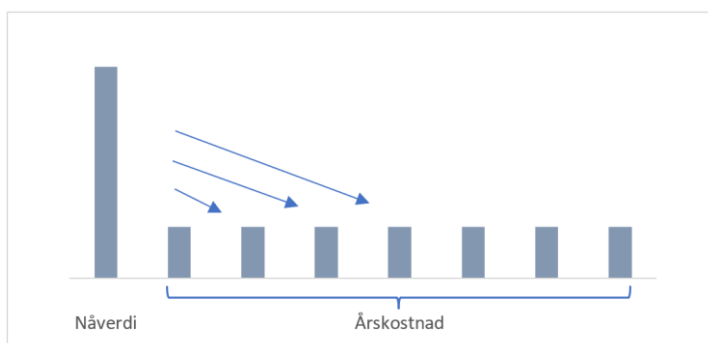
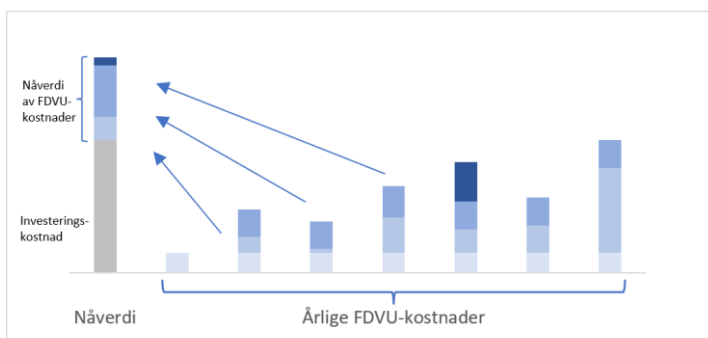
FDVU-analysen følger kalkulasjonsmetodikken og kostnadsoppstillingen definert i Norsk Standard NS 3454:2013 Livssyklus kostnader for bygg. Standarden beskriver forholdet mellom livssyklus kostnader, årlige kostnader, årskostnader og hovedpostene for disse. FDVU-kostnadene fordeles på følgende poster:

- 2 Forvaltningskostnader
- 3 Drift og vedlikehold
- 4 Utskiftning og utvikling
- 5 Forsyningskostnader
- 6 Renholdskostnader

I tillegg omfatter LCC-analysen investeringskostnader og eventuell restverdi som beskrevet i kapittelet om generell forutsetninger.

Livssyklus kostnadene omfatter alle kostnader som påløper i forbindelse med oppføring, bruk og avhending av et byggverk eller en bygningsdel. FDVU-kostnadene omfatter alle kostnader knyttet til å eie og drifte bygget eller bygningsdelen.

FDVU-kostnadene oppgis som årskostnader. Beregningen av årskostnader følger nåverdimetoden, der alle fremtidige kostnader neddiskonteres til en nåverdi (i basisåret), og fordeles som en annuitet over analyseperioden.

Estimerte FDVU-kostnader er basert på referansepriser og erfaringstall fra Norsk prisbok og andre relevante referansebanker.

For denne analysen er det benyttet et areal på 9 925 m², tilsvarende alternativ 1 for Kloppedalen, men analysen vurderer et generelt nybygg sykehjem, fremfor å være tilpasset det aktuelle prosjektet.

4.2 Oppsummering av basisestimat FDVU

FDVU-estimat			
Sykehjem Asker kommune			
Kostnadspost		Kostnad	Kr/m ²
2	Forvaltning	1 092 000	110
21	Skatter og avgifter	-	-
22	Forsikringer	596 000	60
23	Eiendomsadministrasjon	496 000	50
3	Drift- og vedlikehold	3 712 000	374
31	Drift	1 787 000	180
	Driftsbetjening	1 102 000	111
	Øvrige driftsutgifter	486 000	49
	Utendørs drift	199 000	20
32	Vedlikehold	1 846 000	186
33	Reparasjoner	79 000	8
4	Utvikling og utskiftning	1 310 000	132
41	Utskiftning	1 310 000	132
42	Utvikling	-	-
5	Forsyning	3 573 000	360
51	Energi	2 640 000	266
52	Vann og avløp	486 000	49
53	Renovasjon	447 000	45
6	Renhold	2 908 025	293
FDVU-estimat		12 595 025	1 269
Areal	9 925 m ²	Analyseperiode	40 år
Prisnivå	15.08.2023	Diskonteringsrente	4 %

4.3 Videre vurdering av estimatene

For en mer prosjekttilpasset vurdering bør det gjennomføres særskilte FDVU-analyser for det aktuelle prosjektet (eventuelt som del av større porteføljeanalyser, der en kan vurdere gjennomsnitt for en

portefølje eller en bygningstype for en rekke av kostnadspostene. Vedlikehold og utskiftning bør dog alltid vurderes per eiendom/bygning).

Det er i likhet med investeringskostnader også usikkerhet knyttet til fremtidige FDVU-kostnader. Det er derfor hensiktsmessig å gjøre en usikkerhetsvurdering også av FDUV-estimatene. For et estimat i tilsvarende fase (utredning), og med overordnede referanser vil et slikt usikkerhetsspenn være stort, gjerne med et standardavvik på opp mot 25 %.

Vedlegg: Vurdering av suksessfaktorer for vellykket drift av sykehjem

Som en del av gruppeprosessen var det et ønske fra Asker kommune å diskutere hvilke faktorer som må på plass for å sikre vellykket drift av kommunale sykehjem. Denne diskusjonen er oppsummert i dette vedlegget:

- Oversiktlig utforming vil kunne gi bedre stordriftsfordeler, der færre ansatte kan ha oversikt over flere beboere. Det er dog viktig med en balanse mellom oversiktighet, og at det ikke blir altfor stort. For store arealer kan igjen svekke oversiktligheten, da en ikke får med seg hendelser, eller at beboere vandrer, faller, går i konflikt etc.
- Mindre oversiktlige og driftseffektive arealer, kan også gi behov for flere ansatte
- Mer effektiv utforming som reduserer avstander, kan bidra til å øke arbeidsplassattraktivitet
- Antall plasser pr etasje bør optimaliseres for å sikre rett bemanning pr etasje
- Krevende løsninger i bygget fører til at ansatte kan oppleve driften som uforvarlig, få dårlig samvittighet, og ikke klarer å ivareta brukerne i den grad en ønsker. Dette er erfaringsmessig en av grunnene til at en mister mange ansatte i eksisterende helse- og omsorgsbygg.
- Stjerneutforming med vaktrom i midten kan være effektivt, da en kan få med seg ting som skjer selv om den ansatte egentlig er opptatt med annet.
- De siste årene er det bygget mange helse- og omsorgsbygg i kommunen. Det bør gjøres en evaluering av disse, både for de som driver tjenester (hva fungerer godt/dårlig), og for å sikre at bruker/drifter kommer tett på prosjektet ifm. prosjektering og utforming av løsninger.
- Ikke alle løsninger er like godt egnet. Helse har erfaring med funksjoner som f.eks. koder på alle dører, der konsekvensen er at alle dører alltid må være åpne, som følge av at det ikke er tillatt å hindre folks tilgang på denne måten.
- Flerbruk av funksjoner står sentralt
- Parkeringsplasser verdsettes av de ansatte
- Det må sikres nok hvilerom, og ulike arbeidstidsordninger stiller krav om slikt
- Tilgjengelig treningsrom er attraktivt for de ansatte, det er mulig å sambruke et treningsrom for bare ansatte og beboere (f.eks. tidsrom som holdes av for ansatte)
- Gode garderobefasiliteter for de ansatte, oppmuntre til å sykle til jobben
- Ergonomisk utstyr som sikrer at ansatte kan stå lenger oppreist i jobben, og unngår fysiske plager.
- Tilleggsfunksjoner i bygget er ofte en stor fordel, eksempelvis en liten barnehage (noe de ansatte ofte har utfordringer med, knyttet til varierende arbeidstider).
 - Dette kan være mindre aktuelt for Kloppedal, men det kan fremdeles gjøre tiltak for å gjøre det mer barnevennlig for pårørende å komme på besøk.
 - Helsestasjon for eldre er ikke så plasskrevende, og kan bidra til å gi et større fagmiljø på arbeidsplassen
- Tjenester for hjemmeboende: Mange ansatte ønsker også å arbeide forebyggende, og ikke kun med de syke. Dette sikrer også at flere bor hjemme lenger.
- I alt.2 vil også folk i nærområdet kunne dra nytte av tjenestene i sykehjemmet. Særlig nabobygget om det blir noe boligprosjekt her. Er også planlagt flere boliger bortover.
- Har tidligere hatt varmmatservering i Heggedal, noe flere savner. Hadde også frivillige som kjørte rundt og hentet folk som ønsket å delta. Erfaring fra steder hvor det finnes slike tilbud

som f.eks. cafe, at det ikke er så mange utenfor beboere og pårørende som kommer – finnes det tiltak for å gjøre en slik tjeneste mer attraktiv for lokalsamfunnet?

- Må sikre et innhold, en tjeneste, som både beboere og utenforstående faktisk ønsker å bruke. F.eks. knyttet til matservering, at det er et tilbud som ønskes, ikke bare en kafeteria der du får servert det som finnes den dagen..
- Kan skille mellom kommunal og kommersiell drift av kantine/kafe. Finnes det et ønske om å drifte dette? Kanskje gjøre en markedsundersøkelse om det finnes noen som vil drive det?

Case – Kostnadsforskjeller mellom hjemmehjelpstjenester og sykehjemsplasser: *hva er effekten av å ha noen boende et år lengre hjemme, dersom tilleggstjenestene i alternativ 2 gjør at eldre kan bo hjemme lenger?*

Asker kommune har selv erfaring med at en sykehjemsplass i snitt koster ca. 1 625 000 kr inkl. mva. å drifte, der 1 525 000 kr av denne kostnaden dekkes av kommunen. Dette er kun knyttet til «sykehjemsdrift» og tar ikke inn kostnader knyttet til bygg (investering og drift).

Det kan legges til grunn en antatt leiepris for nybygget på omtrent 2 500 kr/m² inkl. mva. Med arealet i A2 (10 343 m²) får en ca. 108 m²/beboer – totalt 270 000 kr/år per sykehjemsplass.

Til sammenlikning koster hjemmehjelpen rundt 437 500 kr inkl. mva. per bruker i året. Alternativ 2 forutsetter at sykehjemmet tilbyr en rekke tjenester som ikke tilbys i alternativ 1. Disse tjenestene er vurdert å kreve 2 årsverk for å driftes. Det er lagt til grunn en grunnlønn på 650 000 kr/årsverk, og 35 % i sosiale avgifter, totalt 1 775 000 kr/år.

Det er lagt til grunn følgende kostnadsnivåer for sykehjemsplasser og hjemmehjelp-plasser:

- Sykehjemsplass: 1 895 000 kr/år pr plass (drift + leie av lokaler). Inkl. mva.
- Hjemmehjelp: 437 500 kr/år pr bruker. Inkl. mva.

Det er lagt til grunn følgende kostnadsnivåer for investeringskostnad:

- Alternativ 1 P50: 621 946 000 inkl. mva.
- Alternativ 2 P50: 648 443 000 inkl. mva.
- Differanse: 26 498 000 inkl. mva.

Det er lagt til grunn følgende estimater for FDVU-kostnader

- Alternativ 1: 12 595 000 kr/år inkl. mva.
- Alternativ 2: 13 125 000 kr/år inkl. mva.
- Differanse: 530 000 kr/år inkl. mva.

For å kunne regne på effekten av å holde beboere hjemme lenger benyttes følgende forutsetninger:

Sykehjemsplass (kostnad per beboer). Inkl. mva.	1 895 000 kr/år/bruker
Hjemmehjelpstjenester (kostnad per bruker) inkl. mva.	437 500 kr/år/bruker
Lønnskostnader 2 nye årsverk	1 755 000 kr/år
Merkostnad Alternativ 2 (FDVU) inkl. mva.	530 000 kr/år
Merkostnad Alternativ 2 (P50-nivå) inkl. mva.	26 498 000 kr
Diskonteringsrente	4 %

Tabellen under viser en nåverdiberegning av *Antall beboere som kan bo hjemme ett år lenger, med hjemmehjelp, fremfor å behøve sykehjemsplass*. Oversikten viser hvilke besparelser en kan oppnå ved å erstatte sykehjemsplasser med brukere av hjemmehjelpstjenester over en analyseperiode på 10 år. Kostnadselementer som er inkludert i beregningen er:

- Drift av sykehjemsplasser
- Drift av hjemmehjelpstjenester
- Forvaltning og drift av bygningsmassen (FDVU)
- Leie av egnede lokaler til sykehjemsdrift
- Lønnskostnader tilsvarende 2 årsverk for tilleggstjenester knyttet til sykehjem i alt. 2

Disse kostnadene og besparelsene analyseres videre for å vurdere hvor lønnsomt eller kostbart det er å velge Alternativ 2, med de tilleggstjenestene som tilbys i dette alternativet.

Beboere	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Nåverdi 10 år
1	- 828 000	- 796 000	- 765 000	- 736 000	- 707 000	- 680 000	- 654 000	- 629 000	- 605 000	- 581 000	- 6 981 000
2	630 000	606 000	582 000	560 000	539 000	518 000	498 000	479 000	460 000	443 000	5 315 000
3	2 088 000	2 007 000	1 930 000	1 856 000	1 784 000	1 716 000	1 650 000	1 586 000	1 525 000	1 467 000	17 609 000
4	3 545 000	3 409 000	3 278 000	3 151 000	3 030 000	2 914 000	2 802 000	2 694 000	2 590 000	2 491 000	29 904 000
5	5 003 000	4 810 000	4 625 000	4 447 000	4 276 000	4 112 000	3 954 000	3 801 000	3 655 000	3 515 000	42 198 000
6	6 460 000	6 212 000	5 973 000	5 743 000	5 522 000	5 310 000	5 105 000	4 909 000	4 720 000	4 539 000	54 493 000
7	7 918 000	7 613 000	7 320 000	7 039 000	6 768 000	6 508 000	6 257 000	6 017 000	5 785 000	5 563 000	66 788 000
8	9 375 000	9 014 000	8 668 000	8 334 000	8 014 000	7 706 000	7 409 000	7 124 000	6 850 000	6 587 000	79 081 000
9	10 833 000	10 416 000	10 015 000	9 630 000	9 260 000	8 904 000	8 561 000	8 232 000	7 915 000	7 611 000	91 377 000
10	12 290 000	11 817 000	11 363 000	10 926 000	10 506 000	10 101 000	9 713 000	9 339 000	8 980 000	8 635 000	103 670 000

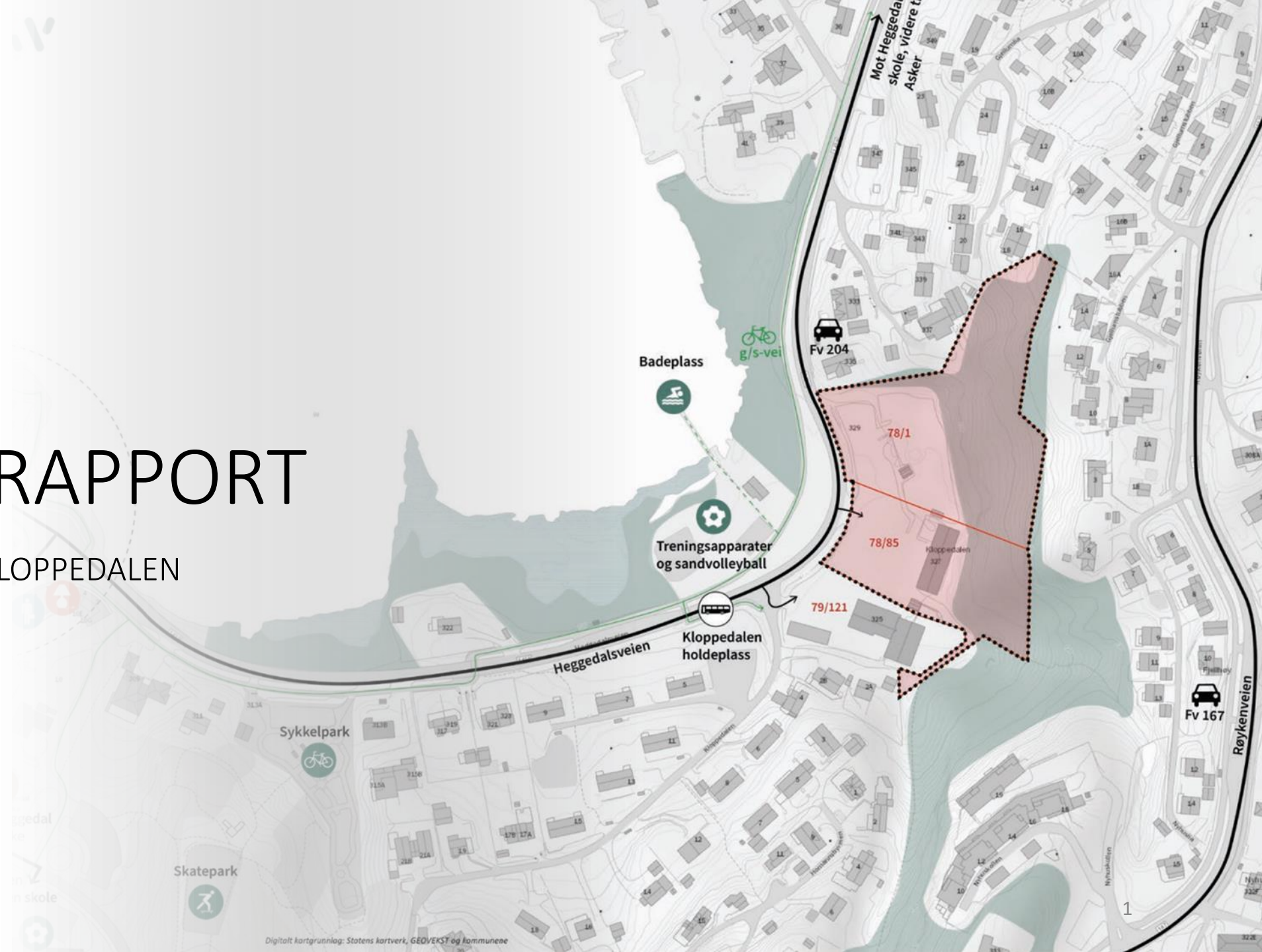
Nåverdiene i høyre kolonne viser hvilke besparelser (brutto) en klarer å oppnå avhengig av hvor mange mennesker som kan holdes hjemme et år lenger, og heller benytte seg av hjemmetjenesten, samt tjenestene som er planlagt tilbudt i alternativ 2. Dersom nåverdien av denne besparelsen er høyere enn investeringsdifferansen, vil en kunne oppnå en netto besparelse.

I teorien viser analysen at dersom Asker kommune klarer å tilby tjenester slik at det hvert år er f.eks. 4 mennesker som kan bo ett år lenger hjemme, vil en i løpet av de neste 10 årene kunne spare inntil **3,4 mill. kr** (29,9 mill. kr. besparelse, fratrukket 26,5 mill. kr. i økte investeringskostnader for alt. 2).

I praksis vil antakelig regnestykket være langt mer nyansert, da det er mange forutsetninger som her holdes utenfor, eller er basert på en overordnet vurdering. Beregningen viser likevel at en tilleggsinvestering kan ha potensialet til å sikre et bedre hjemmehjelps- og sykehjemstilbud for flere mennesker, samt å redusere kapasitetsutfordringer fremover i tid.

KONSEPTRAPPORT

HELDØGNSOMSORG KLOPPEDALEN

INNHOILDSFORTEGNELSE

Foto: Magnus Ross

Innledning	3
DEL 1: Bakgrunn	4
Bakgrunn og mandat	5
Lokalisering	6
DEL 2: Utfordringsbilde	7
Utviklingstrekk	8
DEL 3: Målsettinger	11
Mål for prosjektet	12
Målarbeidet	13
Kommunemål	14
Effekt mål	15
Prosjektspesifikke mål	16
DEL 4: Behovsanalyse	17
Behovskartlegging	18
Fremgangsmåte	19
Systematisering av behov	20
Bygg // Arkitektur	21
Bomiljø // Interiør	23
Omgivelser // Landskap	25
Teknologi // Velferdsteknologi	27
Organisering // Driftsmodell	29
Organisasjonskultur	31
Samarbeid	33
DEL 5: Konseptbeskrivelse	35
Beliggenhet	36
Konseptbeskrivelse	37
Kartlagte funksjoner	38
Sammenlikningsgrunnlag	39
Alternativ 1 – Basis	40
Alternativ 2 – Integrert	41
Funksjonsbeskrivelser	42

INNLEDNING

Asker kommune skal etablere 100 heldøgnsplasser for eldre innen 2026, og ytterligere 75 plasser innen 2030. Lokalisering ble besluttet i Formannskapet i 2022, hvor trinn 1 skal etableres i Kloppedalen i Heggedal og trinn 2 på Vettre. Denne konseptrapporten omhandler trinn 1 i Kloppedalen. Arbeidet er samordnet med prosjekt Helhetlig boligtrapp i Asker kommune.

Behovskartlegging og involvering av interessenter gir viktige innspill. Det er jobbet med hva en fremtidsrettet modell for heldøgnsomsorg for eldre kan være, ved å se på; primærbehovet for heldøgnsplasser, behov for å redusere fremtidig belastning på heldøgnsplasser, samskaping med pårørende og frivillige, understøtte effektiv tjenesteproduksjon, bidra til god stedsutvikling med fokus på sosial bærekraft, samt økonomisk og miljømessig bærekraft.

Fra behovskartleggingen er det utarbeidet hovedprinsipper for hvordan bygg, omgivelser, teknologi, organisering og kultur skal bygge opp under mål og gevinster. Det har vært dialog med Innbyggertorget i Heggedal for å avklare deres tilbud og tjenester for eldre. Alternative løsninger har en felles løsning for det primære behov som er beboerplassene. Utover dette er det laget ulike konsepter/løsninger som gir ulike gevinster sett i forhold til effektmålene og Helhetlig boligtrapp.

Foto: Jacob Lund

Foto: Elin Eike Worren

BAKGRUNN

DEL 1

BAKGRUNN OG MANDAT

PROSJEKTBEGRUNNELSE

Befolkningssammensetningen i Asker vil i årene fremover endre karakter. Det blir flere eldre og flere som lever lenger. Dersom Asker kommune skal ha en dekningsgrad på 20 prosent, må det opprettes ca. 100 nye sykehjemsplasser annet hvert år fra 2023. Det å bygge ut i et slikt omfang er ikke økonomisk bærekraftig. Dekningsgraden må sees i sammenheng med at de eldre er friskere og lever lenger. Nasjonalt er trenden å redusere dekningsgraden, kombinert med en oppbygging av ambulante tjenester og lavterskel-/støttetjenester, bruk av velferdsteknologiske løsninger, samt nye måter å jobbe på.

Mandat

I Handlingsprogrammet 2023 – 2026 er det avsatt midler til nytt bo- og omsorgssenter med ca.100 heldøgns plasser. Lokalisering i Kloppe-dalen, Heggedal ble besluttet i Formannskapet i 2022. Velferd ønsker at prosjektet skal ha en fleksibilitet for å kunne bytte behov mellom bo- og omsorgsboliger og institusjons plasser, samt å se prosjektet opp mot Helhetlig boligtrapp.

PROSESS

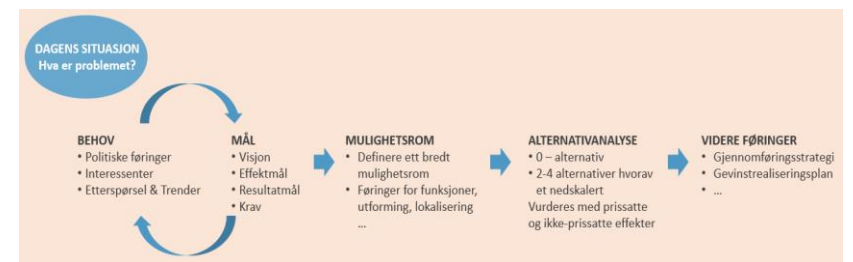
Fra arbeidet med lokalisering er det jobbet videre med behovs- og interessentanalyse. Gjennom møter og befaringer har prosjektet fått innblikk i muligheter og utfordringer i dagens bo- og omsorgssentre, samt trender og utviklingstrekk i Norge og Europa. Ut fra behov og kommunens mål og strategier, er tidligere utarbeidede mål oppdatert. Det er utarbeidet alternative løsninger som viser ulik oppnåelse av mål og gevinster.

Videre prosess

Reguleringsprosessen er startet opp og jobbes med parallelt. Det skal utarbeides investeringskostnader og en overordnet usikkerhetsanalyse før prosjektet skal opp som sak i Formannskapet høsten 2023. I videre prosjektering vil brukerrepresentanter og pårørende involveres.

ORGANISERING

Prosjektet er organisert i Prosjekt & Utvikling, samt styringsgruppe, prosjektgruppe og referansegrupper der relevante kommunale virksomheter og interessenter involveres og medvirker. Asplan Viak og AVEC har vært innleid for å bistå med konseptutvikling og overordnet programmering.

Figuren over viser prosess for Konseptfase for større byggeprosjekter i Asker kommune

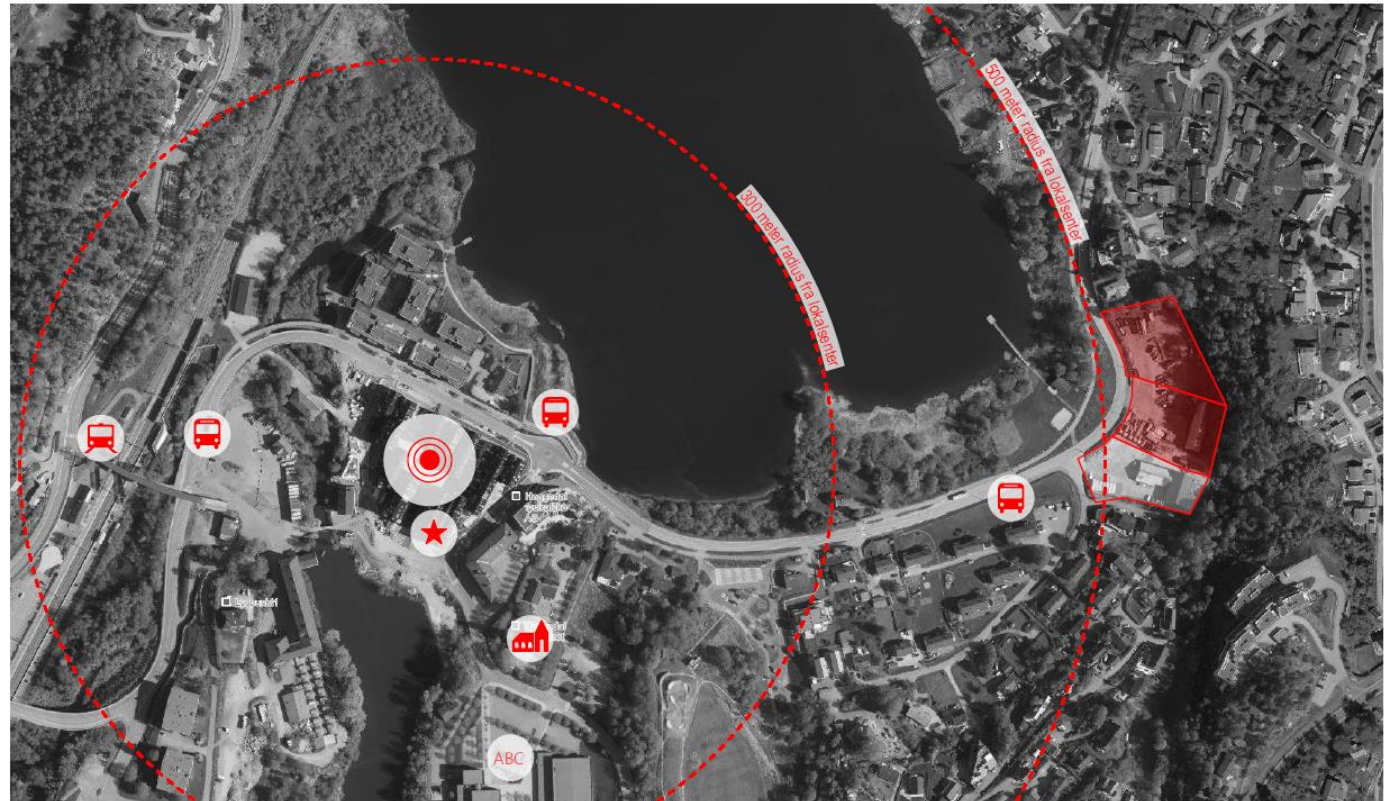
LOKALISERING

KLOPPEDALEN, HEGGEDAL

TOMTEN

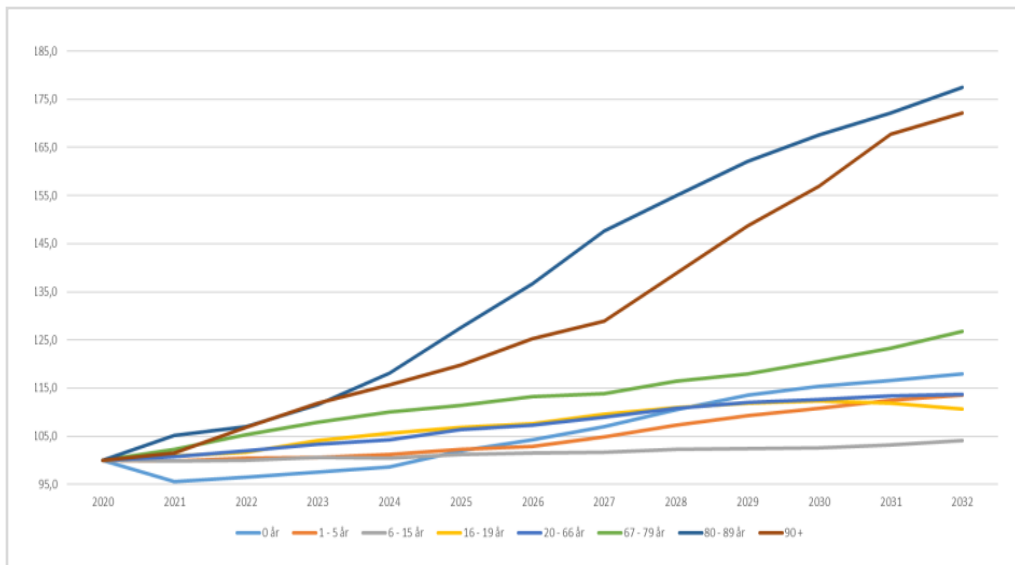
Eiendommen ligger i det sentrale området i Heggedal ca. 700 meter i luftlinje fra Heggedal togstasjon i vest. Området ligger langs østsiden av Gjellumvannet. Det avsatte området består av to eiendommer gnr./bnr. 78/1 og 78/85 som samlet utgjør 16 380m². Eiendommenes areal som er egnet for bebyggelse ligger på en flate. Innenfor tomten mot øst ligger det en bratt skogkledd skråning og i nordøst ligger det bebyggelse på åskammen. Fylkesvei 204 går i tomtegrensene i vest og med god utsikt mot Gjellumvannet som ligger rett over veien. Det er gode solforhold både fra sør og vest.

I gjeldende kommuneplan Asker 2018 – 2030 er de deler av eiendommene som ligger langs fylkesveien avsatt til næringsformål, mens deler av eiendommene i skråningen mot øst er avsatt til grønnstruktur.

Tegnforklaring

	Byggbart areal på kommunal tomt		Heggedal lokalsenter, Hjemmeløsele, Fastegekontor, Fysisk senter, Handø		Imbyggetorg		Busstopp		Kirke
	Byggbart areal på tomt tilhørende Myra AS		ABC Ungdomsskole		Togstasjon				

Figuren over viser prosentvis endring i antall personer i de ulike aldersgruppene basert på kommunens egne befolkningsframskrivinger. Veksten er klart størst i de eldste aldersgruppene.

UTFORDRINGSBILDE

DEL 2

UTVIKLINGSTREKK

SAMFUNNSUTVIKLING

KOMMUNENS UTVIKLING MOT 2032

Frem mot 2032 vil Askers utvikling preges av følgende:

- Flere eldre og færre yrkesaktive
- Økt tilflytting
- Økt trafikkvekst, tilrettelegging for mer miljøvennlige transportformer
- Utvikling av tettsteder
- Mer ekstremvær og nasjonale mål for reduksjon av klimagassutslipp
- Mer vern av landbruksareal, naturverdier og kulturmiljøer

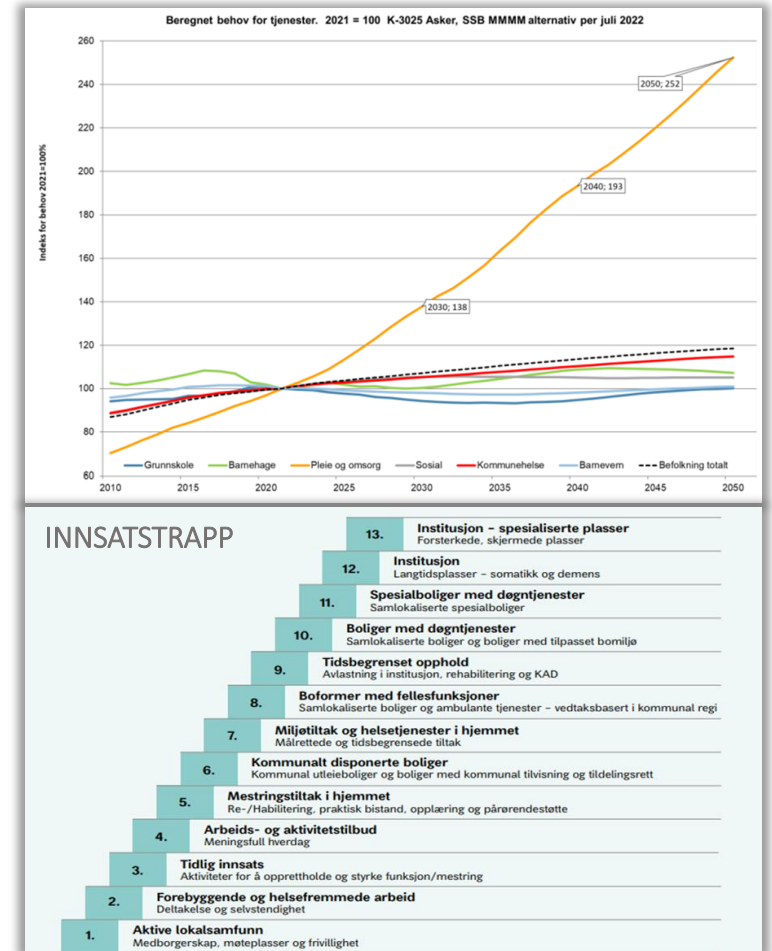
Kommunen påvirkes også av nasjonale og globale utviklingstrekk hvor Norge står foran betydelige utfordringer med omstilling fra olje/gass til mer miljøvennlige energiformer, mindre inntekter fra olje/gass, økt gjennomsnittsalder og andel yrkesaktive reduseres. I tillegg er det en økende usikkerhet innen internasjonal handel og finans. Asker har en høy gjeldsgrad og er derfor påvirket av rentenivået.

Sterk økning av behov for tjenester innen pleie og omsorg

Det forventes en sterk økning i behov for kommunale tjenester. Det er særlig tjenester innen pleie og omsorg som vil øke mest, se figur på høyre side.

Det er utarbeidet en Innsats- og Boligrapp som et verktøy for kommunen for dimensjonering og finansiering av velferdstjenester hvor det er fokus på forebyggende tiltak på de laveste trinnene for å redusere behov for heldøgns tjenester.

For å sikre en bærekraftig tjenesteutvikling kreves en dreining fra behandling til forebygging. Denne utviklingen innebærer blant annet tidligere innsats, fokus på brukermedvirkning og egenmestring, fysisk aktivitet og kosthold, innovasjon i velferdsteknologi og digitalisering.

UTVIKLINGSTREKK

KOMMUNALE OMSORGSTJENESTER

Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å skape omgivelser og attraktive bomiljøer som gjør det mulig for eldre å delta aktivt i samfunnet, leve meningsfulle sosiale liv og ha tilgang til de samme mulighetene som andre grupper. Viktige tiltak er blant annet å utvikle sentrale og gode boliger, tilby aldersvennlig transport, gode kulturtilbud og attraktive møteplasser. Både forskning og erfaring viser at det som er bra for eldre som regel er godt for alle. Ensomhet har blitt kalt den nye folkesykdommen og virker negativt inn på folkehelsen. Tiltak som stimulerer til sosial kontakt og fysisk aktivitet er derfor viktig for å forebygge ensomhet.

Målgruppen for heldøgns plasser for eldre

Med bakgrunn i innsatstrappen forventes det at eldre skal kunne bo hjemme lengre. Dekningsgraden for heldøgns tjenester for eldre forventes å gå ned, og de som får tildelt plass vil være sykere enn i dag. Det forventes mer enn dobling av personer med demens innen år 2050 på grunn av økende antall eldre. Økende antall personer med demens og eldre med sammensatte og alvorlige sykdomsbilde krever

mer spesialisert kompetanse. Fremtidens institusjoner vil i større grad utføre flere typiske sykehustjenester.

Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste (NOU 2023:4)

Det har blitt et merkbart større press på personellet i helse- og omsorgstjenestene de seneste årene. Norge står, i likhet med andre land, overfor store utfordringer med tilgang på personell. Situasjonen blir enda strammere mot 2040. Helse- og omsorgstjenesten må bruke personellet og deres kompetanse mye mer effektivt enn før. Det blir færre ansatte per pasient.

Helsepersonellkommisjonen anbefaler en helhetlig innsats på flere tiltaksområder, som sammen vil bidra til omstillingen. Tiltakene er strukturert under følgende seks områder:

- organisering av helse- og omsorgstjenestene
- oppgavedeling
- arbeidsforhold og arbeidstid

- utdanning og kompetanseutvikling
- prioritering og reduksjon av mindre viktige og til dels uønskede tjenester
- digitalisering og teknologisk utvikling

Helseknutepunkt

Kommunen ønsker å etablere fremtidige Helseknutepunkt som kan bestå av arenaer for forebyggende sosiale aktiviteter, base for ambulerende tjenester, forebyggende helseteam for eldre, livsløpsboliger, aktiv omsorg med mer. Helseknutepunktet skal også tilrettelegges som en arena for samarbeid med frivillige, skoler, barnehager og andre for å bidra til økt helse og trivsel til innbyggere uavhengig av alder og diagnose.

Heggedal Innbyggertorg vil være en viktig aktør i et helseknutepunkt. Innbyggertorget legger til rette for aktiviteter og tjenester for eldre hvor de har fokus på eldre hjemmeboende som selv kan oppsøke tilbudet. Eldre hjemmeboende som er mindre mobile og trenger mer hjelp, vil falle utenfor dette tilbudet.

UTVIKLINGSTREKK

HELTIDSKULTUR OG TØRN

Tørn og heltidskulturprosjektene er i tråd med temaplan «Leve hele livet i et aldersvennlig Asker». Program Velferd skal lede utviklingen mot «Bærekraftige helse- og omsorgstjenester, med mestring og livskvalitet». Heltidskultur og Tørn er en viktig del av dette programmet.

Tørn skal bidra til omlegging av arbeidsformer og organisering av arbeidet som gir brukere en opplevelse av kontinuitet og trygghet i hverdagen gjennom tjenester som er tilpasset behovet. Prosjektet utforsker arbeids- og organisasjonsformer og måter å fordele arbeidet og arbeidstiden på som bidrar til brukeropplevelser hvor rett helsefaglig kompetanse brukes til rett tid, og hvor heltidskultur er i fokus.

Heltidskultur sikrer kvalitet, godt og sikkert arbeidsmiljø, og tilstrekkelig kompetanse i tjenestene. I tiden som kommer trenger kommunen et flertall av kvalifiserte, tilstedeværende og kontinuitetsbærende medarbeidere.

Kommunene har over tid hatt store utfordringer med å rekruttere kompetente ansatte til å møte den økende etterspørselen etter pleie- og omsorgstjenester.

Verdiene i Asker kommune, sammen med tydelige lederprinsipper, blir grunnleggende for godt utført endrings- og utviklingsarbeid. Det betyr at ledere i samhandling med sine medarbeidere må bruke handlingsrommet i avdelingen, fremme læring, bygge gode relasjoner, opptre troverdig, tørre å prøve nye løsninger og tilrettelegge for nye og bærekraftige løsninger. Arbeidsplassen finner sammen løsninger som sikrer en hensiktsmessig bemanning, med utgangspunkt i arbeidsplassens faktiske behov.

Fra «alle gjør alt» til «rett kompetanse til rett tid og sted»

Dette er Tørn

I Tørn-prosjektet gjøres det forsøk med nye arbeids- og organisasjonsformer i kommunenes helse- og omsorgstjenester. Forsøkene skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen og andelen ansatte med formell helsefaglig kompetanse.

Foto: Vibeke Glosli

MÅLSETTINGER

DEL 3

MÅL FOR PROSJEKTET

Etablering av mål er sentralt i utformingen av store kommunale investeringsprosjekt. Mål skal uttrykke en ønsket fremtidig tilstand eller effekt. Kommunens strategiske mål og strategier er nedfelt i Kommuneplanen, temaplaner og andre utredninger. Strategiske føringer, sammen med funn fra behovskartleggingen og utviklingstrekk, danner grunnlaget for utarbeidelse av målene.

I første fase av prosjektet *Lokalisering av heldøgns plasser for eldre* ble målene utarbeidet av prosjektgruppen, avstemt med ledelsen i Velferd og vedtatt i Formannskapet i oktober 2022 - som en del av sak *Lokalisering av heldøgns plasser for eldre*.

Målene for prosjektet er inndelt i følgende områder:

- **Kommunemål**
Overordnet samfunnsnytte eller verdiskapning som investeringstiltaket fører til for kommunen
- **Effekt mål**
Nytten tiltaket fører til for brukerne – indirekte eller direkte
- **Prosjektspesifikke mål**
Herunder resultatmål og miljømål

Foto: Arne Trautmann / Mostphotos

MÅLARBEIDET

STRATEGISKE FØRINGER

Kommuneplanens samfunnsdel har et perspektiv fram til 2032 og viser hvordan Asker kommune skal utvikle tjenestene, legge til rette for samfunnsutvikling og løse oppgavene best mulig. Planen har seks prioriterte satsningsområder: Samarbeide for å nå målene, Bærekraftige byer og samfunn, Handling mot klimaendringer, God helse, God utdanning, og Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling. I tillegg er følgende sentrale satsningsområder: Kommunenes medarbeidere, Forventet strammere kommuneøkonomi.

Askers visjon

Asker skal sammen skape et nærere, mer aktivt, og bærekraftig samfunn med respekt, raushet og nysgjerrighet

Asker mot 2030

Gjennom bevisste valg og bærekraftig by- og stedsutvikling, vil Asker videreutvikles som en klima- og miljøvennlig, mangfoldig og attraktiv kommune.

Kommuneplanens arealdel gir føringer for lokalisering med hensyn til blant annet god stedsutvikling og bygge på eksisterende senter- og infrastruktur.

I **Temaplanen Handling mot klimaendringer** er det spesielt følgende tre innsatsområder som er viktige for arealdelen: 1. Fremtidsrettede bygg og anlegg, 2. Grønn mobilitet, og 3. Naturen som karbonlager.

Temaplanen Leve hele livet er inndelt i fem innsatsområder. Disse beskriver hva kommunen særlig må prioritere ut fra utfordringsbildet: 1. Aktivitet og felleskap, 2. Attraktive bo- og nærmiljø, 3. Transport og mobilitet, 4. Fremtidsrettet tjenesteutvikling, og 5. Helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Handlingsprogram skal legge til rette for gode, likeverdige og fremtidsrettede tjenester til innbyggerne innenfor de økonomiske rammene som foreligger.

Tjenestene skal ha tilstrekkelig kvalitet, kapasitet og kompetanse. Det er en målsetting at velferdstjenestene skal være organisert så nær innbyggerne som mulig. Det er nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

Innsats- og Boligtrappen er verktøy for kommunen for dimensjonering og finansiering av tjenester hvor det er fokus på forebyggende tiltak på de laveste trinnene for å redusere behov for heldøgntjenester.

KOMMUNEMÅL

Foto: Asker kommune

Prosjektet skal realisere Asker Kommunes **økte kapasitetsbehov** for **kvalitativt gode heldøgns omsorgsplasser**, på en måte som **understøtter kommunens strategiske mål** om å skape **kvalitet og sammenheng** i tjenestene, samt bidra til å skape et **nærere, mer aktivt og bærekraftig samfunn** (*med respekt, raushet og nysgjerrighet*).

Tillegg: Prosjektet skal ses i sammenheng med Asker kommunes **ønske om å etablere fremtidige Helseknutepunkt**.

EFFEKT MÅL

E0_Bedre livskvalitet for beboere

- Behovstilpasset og individuelt tilrettelagt omsorg
- Opplevd bokvalitet
- Opplevelse av hverdagsfellesskap og interessefellesskap
- Opplevelse av mestring og selvverd

E1_God kvalitet og sammenheng i tjenestene

- Gode og helsefremmende løsninger for beboere og andre brukere
- En attraktiv og kompetansebyggende arbeidsplass med gode arbeidsvilkår for medarbeidere
- Samarbeid på tvers av sektorer og brukerreiser/pasientforløp

E2_Samskaping og ressursmobilisering kvalitet

- Aktivisere ressurser utenfor kommunale tjenesteapparatet (frivillige, private, pårørende m.m).
- Øke eierskap og mestring hos beboere/brukere og aktører

E3_Bidra til å redusere fremtidig belastning på heldøgns pleieplasser

- Stimulere til bedret helse og økt mestring hos fremtidige/potensielle brukere
- Utvikle tiltak med forebyggende effekt for lavere trinn i innsatstrappen
- Legge til rette for at flere eldre kan bo hjemme lenger

E4_Bærekraftig og kostnadseffektiv tjenesteproduksjon

- Nyttiggjøre seg stordriftsfordeler
- Gi en hensiktsmessig og fleksibel fordeling mellom pleieplasser og omsorgsboliger
- Flerfunksjonalitet og smart byggfunksjonalitet, sambruksløsninger
- Hensiktsmessig på bruk av velferdsteknologi

E5_Stimulere god stedsutvikling med fokus på sosial bærekraft

- Bygge opp under Asker senterstruktur og bidra til gode helseknutepunkt
- Hensiktsmessig boligmix, med gode synergier mellom brukergrupper
- Gi grobunn til fremvekst av et bredt spekter av relevante tjenester og servicetilbud
- Øke tetthet rundt knutepunkt, redusere transportbehov

E6_Innovasjon gjennom utprøving av fremtidsrettet modell for velferdstjenester

- Kommunen får erfaring og innsikt fra bruk av Boligtrappen som ny konseptuell tilnærming
- Utvikle Helseknutepunkt
- Flexibilitet i fremtidig struktur

PROSJEKTSPEISIFIKKE MÅL

MILJØMÅL OG RESULTATMÅL

M1_Bevare natur og økologi

Bevare naturmangfold og blå- og grønnstruktur, tilpasse/utnytte lokalklimatiske forhold, topografi og massebalanse.

M2_Minimere klimagassutslipp (per m2 og per bruker)

- a) Bygg: materialer, grunnforhold, byggeprosess, arealoptimalisering
- b) Transport i drift
- c) Energi: energibruk, energikilder

M3_Helsefremmede bygg og omgivelser

Inneklima, materialbruk, natur og vann, klima, «estetikk og harmoni», kortreist og økologisk mat.

RESULTATMÅL

- **Tid:** trinn 1 i 2026, trinn 2 i 2030
- **Kost:** 645 + 447 mill kr
- **Kvalitet:** nøktern god kvalitet i et livsløpsperspektiv

Foto: Vibeke Glosli

BEHOVSANALYSE

DEL 4

BEHOVSKARTEGGING

BAKGRUNN

Utfordringsbildet som ligger til grunn for prosjektet er grundig beskrevet i del 2 av denne rapporten. Utfordringsbildet understreker viktigheten av at kommuner må finne innovative og effektive løsninger for utforming og drift av fremtidens heldøgnsomsorg.

Faktorer og tiltak som vil bli viktige er:

- Jobbe systematisk med rekruttering
- Tilby attraktive arbeidsplasser og gode arbeidsvilkår
- Gode arbeidstidsordninger og heltidskultur
- Kompetanseutnyttelse og kompetansebygging
- Samhandling på tvers av fagfunksjoner og tjenester
- Fordele arbeidskraft på en bedre måte
- Utvidet bruk av teknologi
- Samarbeid med frivillige og pårørende
- Helhetlig og behovstilpasset omsorg
- Bygge bærekraftig og fleksibelt med tanke på varighet og endrede behov

I tillegg vil det være viktig å se på hvordan man kan understøtte forebyggende faktorer som ernæring, helse og mestring som gjør at flere eldre kan bo hjemme lengre, jamfør Helhetlig Boligtrapp.

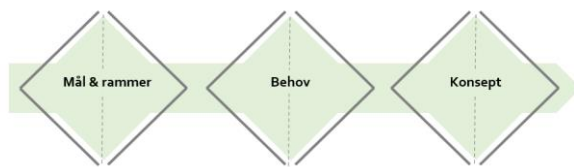
Foto: Gunnhild Goffeng, Inga Tollerud

FREMGANGSMÅTE

METODE

I prosjektets kartleggingsfase har man søkt å tilnærme utfordringsbildet ved å se på hvilke behov det utløser med tanke på både fysisk utforming, men også organisering og drift.

Tilnærmingen har vært åpen og utforskende i tråd med designorientert konseptutviklingsmetodikk, hvor man har søkt å utrede hvilke nye behov som medfølger endrede mål og samfunnsmessige forutsetninger, før man fokuserer på og prioriterer aktuelle løsningsalternativer.

Behovsanalysen bygger på oppsamling og innspill fra innsiktsmøter og befaringer.

INNSIKTSMØTER

- **Velferdsteknologi**, med representanter fra SEIL, Asker kommune
- **Helhetlig helse**, med kommuneoverlege og Helse-, rehabilitering og mestring i Asker kommune
- **Rekruttering og driftsmodell**, med ressurser fra HR/Personal i Asker kommune
- **Brukergrupper**, med velferdsforvaltning og Heldøgnsomsorg 1 og 2, Asker kommune
- **Aldersvennlig samfunn**, med Aldring og helse – nasjonalt kompetansemiljø
- **Demensvennlig samfunn**, med Ås kommune
- **Frivillighet og Pårørende**, med Innbyggerdialog og Frivillighet og pårørendekoordinator, Asker kommune
- **Finansering**, med Husbanken
- **Sykehjemsetaten** Oslo kommune
- I tillegg har det vært forankring med ledelsen i kommunen, samt at det ble utført flere innsiktsmøter og workshop i første fase av prosjektet ifm lokalisering og utarbeidelse av konsept.

BEFARINGER

- Hovlitunet, Søndre Land
- Hurum Bo- og Omsorgssenter, Asker
- Bråset Bo- og Omsorgssenter, Asker
- Carpe Diem demenslandsby, Bærum
- Digitale befaringer i Norge, Danmark, Tyskland og Frankrike, herunder:
 - Furuset hageby
 - Stejlepladsen + Cancer senter
 - Hillerød helthcare
 - Farum/Midgård senior collective Hannover
 - Alzheimer/demens village i Dax
 - Randaberg Helsecenter

SYSTEMATISERING AV BEHOV

KARTLEGGING OG ANALYSE

Behovskartleggingen har i stor grad handlet om å finne ut av hvilke funksjoner nytt bo- og omsorgssenter i Kloppedalen skal inneholde. I det videre er kartleggingen og – analysen systematisert og sortert i syv ulike tematiske områder.

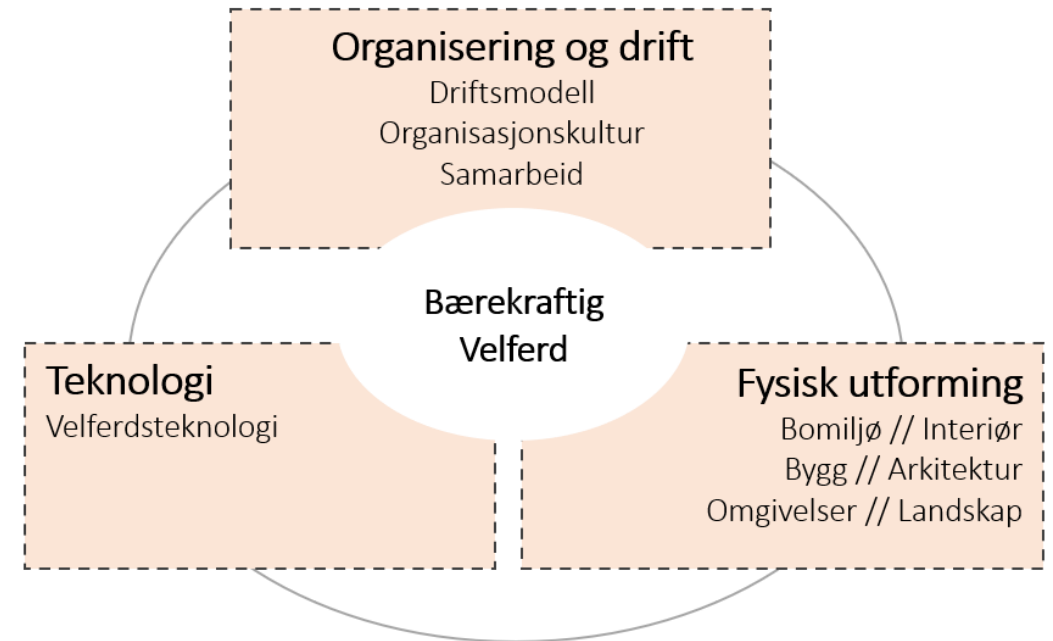
Funksjoner som omhandler fysiske omgivelser og teknologi:

- **Bygg // Arkitektur**
- **Bomiljø // Interiør**
- **Omgivelser // Landskapsarkitektur**
- **Teknologi // Velferdsteknologi**

Funksjoner knyttet til organisering og drift:

- **Organisering // Driftsmodell**
- **Organisasjonskultur**
- **Samarbeid**

For hvert temaområde presenteres hvilke behov som har kommet frem i kartleggingen. Ut i fra behovene er det analysert hvilke prinsipper som må/bør ligge til grunn for henholdsvis fysisk utforming og organisering – og drift. Det vises også hvordan prinsippene bygger opp under det definerte målbildet for prosjektet med en tabell som henviser til effektmålene, illustrert med hver sine ikoner, nærmere omtalt i Del 3 Målsettinger.

«Samvirkemodell» for de 7 temaområdene

BYGG // ARKITEKTUR

KARTLAGTE BEHOV

Arkitektur handler om både helhet og detaljer, om hvordan en bygning fremstår og hvordan den fungerer for ulike brukere og for ulik bruk.

Kloppedalen sykehjem bør programmeres og utformes på en måte som gjør det til et positivt tilskudd i nærmiljøet, i tillegg til å skulle fungere som institusjon for beboere og for ansatte. Utadrettede aktiviteter kan underbygges ved å la bygningen være inviterende slik at det blir et naturlig sted å stikke innom.

Arkitekturen kan også bidra til å skape gode arbeidsforhold og god trivsel for ansatte, ved å best mulig understøtte deres arbeidsoppgaver og legge til rette for effektiv drift.

For pårørende vil det være viktig at det å komme på besøk gir en positiv opplevelse, samtidig som det er tilrettelagt for at de aktivt kan delta i og ha innflytelse på aktiviteter og omsorg for beboerne. Således kan arkitekturen bidra til at besøket blir en god erfaring som stimulerer til gjentakelse.

Demensvennlige omgivelser utformet med omtanke og kunnskap vil også bidra til økt trivsel og tilrettelagt omsorg for beboere.

Inngangsparti/kafé ved Hovlitunet omsorgssenter, Søndre Land.

BYGG // ARKITEKTUR

PRINSIPPER FOR FYSISK UTFORMING

- **Bygget skal fremstå som et «helseknutepunkt» og ikke som et sykehjem**
Bør i tillegg til å oppfylle primærbehovet for flere institusjonsplasser også bidra til mer helhetlige tjenester innen helse og sosiale aktiviteter for lokalmiljø og for hjemmeboende eldre.
- **Inviterende 1. etasje og inngangsparti, synlige aktiviteter**
Inviterende fasade mot gaten som bidrar til å trekke eksterne brukere inn i bygget.
- **Fleksibilitet og generalitet som muliggjør endringer**
Omhandler generelle muligheter for enkelt å endre bruk eller bygge om mtp. endringer i drift eller tjenestetilbud, og helt spesifikt, muligheten for å gjøre om boenheter fra institusjon til omsorgsbolig.
- **Gode fasiliteter for ansatte knyttet til arbeidsrom, garderober, trening, parkering, sykkelparkering mm.**
Bidrar til å skape gode arbeidsforhold og styrke personalets trivsel, og dermed også styrke grunnlaget for rekruttere og beholde ansatte.
- **Korte avstander for personalet**
Skaper effektive arbeidsforhold og raskere responstid til beboernes behov.
- **Tilrettelagt for sambruk og flerbruk**
Fellesarealer utformes med tanke på å kunne ha ulike bruksområder.

- **Oversiktlig og lett å orientere seg**
Bidrar til å skape trygghet og trivsel hos beboerne, samt lettere for pårørende å finne frem og aktivt delta i aktiviteter og omsorg for beboerne.
- **Unngå barrierer og stengsler, naturlig avledning vekk fra stengte utganger**
Reduserer risikoen for frustrasjon og uro hos beboere som beveger seg mye
- **Skjermet for innsyn og for forstyrrende utsyn**
Bidrar til å opprettholde beboernes privatliv og beskytte dem mot stressende stimuli.
- **Unngå gjennomgang og sjenerende trafikk i bogruppene, også fra personalet**
Bidrar til å opprettholde ro og stabilitet i beboernes livsmiljø.
- **Lett tilgjengelige utearealer, også fra etasjeplan over bakken**
Gi beboerne tilgang til frisk luft og sanseintrykk, som kan gi positiv effekt på helse og generell trivsel.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
						

BOMILJØ // INTERIØR

KARTLAGTE BEHOV

Interiørarkitektur handler om både opplevelse og tilrettelegging. Det betyr å skape de gode rommene å oppholde seg i gjennom belysning, akustikk, møblering, materialer og overflater. Det handler også om at disse rommene er tilrettelagt til den tiltenkte bruken på en best mulig måte.

At omgivelsene i ulike oppholdsrom og gangsoner bidrar til trivsel oppnås gjennom riktige materialvalg, god belysning og riktig møblering, som gjør omgivelsene relaterbare på måte som er viktig for personer med demens. Det er både i overordnet romopplevelse og i utforming av detaljer som f.eks. skilting at man kan oppnå at interiøret underbygger intensjonen om å skape trygge og forståelige rammer for beboerne. Det kan være nyttig å inkludere pårørende i utformingen av beboerrom og oppholdsrom for å skape hjemlighet og trivsel for beboerne.

Interiør handler også om å forstå bruken av de ulike rommene, og kan gjennom en bevisst utforming legge til rette for en fleksibel sambruk av enkelte fellesarealer og til gode arbeidsforhold for ansatte.

Beboerrom, Hovlitunet omsorgssenter, Søndre Land

BOMILJØ // INTERIØR

PRINSIPPER FOR FYSISK UTFORMING

- **Rike og varierte sanseintrykk fra omgivelsene.**
Materialer, farger, romforløp, utsyn kan alle være både stimulerende og beroligende, og vil føre opplevd kvalitet og trivsel i hverdagen for beboere, ansatte og besøkende.
- **Hjemlighet**
Mulighet for å tilpasse og personliggjøre omgivelsene innenfor egen boenhet, samt at møblering og materialvalg i fellesområder oppleves som hjemlige bidrar til trivsel og til å dempe institusjonspreg, basert på medvirkning fra pårørende.
- **Naturmaterialer**
Bruk av naturlige materialer, særlig trematerialer, har en positiv effekt på opplevelsen av innemiljø.
- **Dempet akustikk**
Integrert lyddemping i overflatematerialer bidrar til ro og økt trivsel i alle oppholdsarealer.
- **Oversiktlig og lett å orientere seg**
Bidrar til å skape trygghet og trivsel hos beboerne, samt lettere for pårørende å finne frem.

- **Unngå barrierer og stengsler**
Reduserer risikoen for frustrasjon og uro hos beboere som beveger seg mye .
- **Gode løsninger for besøk av pårørende**
God tilrettelegging for ulike aktiviteter for pårørende på besøk vil kunne bidra til økt hyppighet av besøk som igjen vil kunne øke beboernes trivsel og trygghet.
- **Naturlig sambruk og fleksibilitet i bruk av aktivitetsrom**
Innredning og utforming av aktivitetsrommene bør være fleksibel og tilrettelagt for ulike typer aktiviteter. Det bør være enkelt å bytte mellom ulike aktiviteter.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
						

OMGIVELSER // LANDSKAP

KARTLAGTE BEHOV

Landskapsarkitektur handler om å både skape de gode forbindelsene mellom bygningen og omgivelsene og å legge til rette for best mulig opphold i skjermede utearealer for beboere og besøkende.

Tomtestørrelsen er begrenset, og det blir viktig med god utforming for å ivareta både logistikk på bakkeplan knyttet til adkomst og varelevering, samtidig som det skal legges til rette for best mulig tilgjengelighet for alle brukere.

Det bør søkes å integrere uteanlegget med omgivelsene rundt, både parken og vannet på andre siden av veien og den skogkledd skråningen i bakkant.

Skjermede uteoppholdsarealer for beboere må utformes med tanke på rike og varierte sanseintrykk, basert på tilgjengelig kunnskap om utforming og demens, og må tilrettelegges for ulike aktiviteter for både beboere og pårørende i alle aldre.

Tilrettelegging for mulig helårsbruk vil være en viktig kvalitet å integrere i uteområdene.

Skjermet sansehage, Hovlitunet omsorgssenter, Søndre Land

OMGIVELSER // LANDSKAP

PRINSIPPER FOR FYSISK UTFORMING

- **Rike og varierte sanseinntrykk fra omgivelsene**
Gode utearealer er en berikelse for både beboere, ansatte og pårørende, som kan øke trivsel og aktivitetsnivå.
- **Mulighet for trygg og enkel kryssing av vei for å ta i bruk park ned mot vannet**
Gir beboerne muligheten til å skape en trygg og tilgjengelig rute til parkområdet ned mot vannet, og evt. mot Heggedal sentrum. Bidrar til tilgjengeliggjøring og integrering i omgivelsene rundt.
- **Inkludere skråningen i bakkant om mulig**
Mulig naturressurs som kan tilgjengeliggjøres, helst for beboere også, men i det minste for besøkende og evt. for andre brukere i lokalmiljøet. Dette vil også skape aktivitet utendørs som kan betraktes av beboere inne i bygget.
- **Aktivitets- og leketilbud i uteareal som passer både barn og voksne**
Gir mulighet til aktiviteter for beboere, pårørende og andre, og som kan bidra til trening, sosialisering og aktivisering, samt økt trivsel og velvære.
- **Lett tilgjengelige utearealer også fra etasjer over bakken**
Gi beboerne tilgang til frisk luft og sanseinntrykk, som kan gi positiv effekt på helse og generell trivsel.

- **Størst mulig grad av helårsbruk**
Gir mulighet for frisk luft, bevegelse og sanseinntrykk gjennom hele året. Viktig med særskilt tilrettelegging for å unngå for lav aktivitet i vinterhalvåret.
- **Skjermet for innsyn og for forstyrrende utsyn**
Bidrar til å opprettholde beboernes privatliv og beskytte dem mot stressende stimuli.
- **Unngå barrierer og stengsler, naturlig avledning vekk fra stengte utganger**
Reduserer risikoen for frustrasjon og uro hos beboere som beveger seg mye.
- **Skjermet for støy**
La bebyggelsen fungere som en naturlig støyskjerm mot Heggedalsveien for å skape trivsel og for å ivareta relevante forskriftskrav.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
						

TEKNOLOGI // VELFERDSTEKNOLOGI

KARTLAGTE BEHOV

Smart integrasjon av velferdsteknologisk løsninger kan gi personer med hjelpebehov bedre livskvalitet, økt trygghet og større mulighet til å klare seg på egenhånd.

Velferdsteknologi kan bidra til økt trygghet og sikkerhet for beboere, og opprettholde aktivitet hos beboere som er i fysisk form.

Teknologi kan gi beboere mer selvstendighet og kontroll i egen hverdag ved at de mestrer flere ting på egenhånd, men også til fremme opplevelser og sosialisering med sitt nettverk.

For personalet kan teknologien bidra til å gjøre arbeidet mer smidig og effektivt ved å for eksempel redusere manuelle oppgaver.

Riktig dimensjonering og anvendelse av teknologi kan redusere kostnader ved å gi mer effektiv bruk av ressurser eller løse oppgaver som frigir tid for personale til å gjøre annet arbeid og gir bedre arbeidsforhold.

BEHOV SOM SKAL MØTES GJENNOM VELFERDSTEKNOLOGI

- Økt brukertilfredshet, aktivisering og egenmestring
- Økt effektivitet i tjenestene og redusert opplæringstid
- Hurtig respons, og redusert helserisiko.
- Lettere å samarbeide og gi omsorg for flere
- Redusere feilbruk, risiko for uønskede hendelser, informasjonsbrist og misbruk av personopplysninger
- Reduserte kostnader ved manuell assistanse, eller innleggelse
- Innovasjon og utprøving av nye løsninger

Ill: Helseinnovasjonssenteret

TEKNOLOGI // VELFERDSTEKNOLOGI

PRINSIPPER FOR UTFORMING

- **Tilgangsstyring**

Gjennom smart tilgangsstyring kan man gi beboere bevegelsesfrihet og opplevelse av selvstendighet innen trygge og sikre rammer, med økt mulighet for individuell tilpasning av bevegelsesgrad uten økt ressursbruk.

- **Digitalt tilsyn og monitorering**

Gode løsninger for digitalt tilsyn gir hurtig respons, som skaper trygghet og sikkerhet ved hendelser. Muligheter til god digital kommunikasjon og monitorering bidrar også til å styrke og fremmer også opplevelser, sosialisering og selvstendighet f.eks. ved mulighet til å kommunisere mer med pårørende.

- **Rask dokumentasjon og digital medisiner**

Skaper bedre arbeidsflyt, riktig tilgang til pasientinformasjon og mer tid til pleie gjennom avlastende systemer.

- **Tilrettelegging for pårørende og eksterne**

Digitale løsninger som gir inspirasjon og støtte til aktivisering, muligheter for booking, informasjonsdeling og samordning av ressurser, nettløsninger tilrettelagt for mulighet til å kombinere omsorg og arbeid etc.

VIKTIGE FORUTSETNINGER FOR Å REALISERE POTENSIALET I VELFERDSTEKNOLOGI

- **Sikkerhet og personvern**

Må være sikkert og ivareta brukerens personvern.

- **Brukervennlighet**

Må være enkelt og intuitiv å bruke.

- **Fleksibilitet og tilpasningsevne**

Må kunne tilpasses brukerens behov og ønsker.

- **Skalerbarhet og interoperabilitet**

Teknologien må være skalerbar og kunne samhandle med andre systemer.

- **Kostnadseffektivitet**

Viktig å vurdere kostnadseffektivt i forhold til nytten det gir brukeren, f.eks. ved lisenskostnader.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADSEFFEKTIVITET	 5. STEDSUTVIKLING	 6. INNOVASJON
						

ORGANISERING // DRIFTSMODELL

KARTLAGTE BEHOV

Hvordan lykkes med optimal drift i en hverdag stadig mer preget av kapasitetsmangel på faglært kompetanse?

For stor arbeidsbelastning og stress for personalet kan føre til økt sykefravær og ytterligere utfordring med rekruttering til tjenesten.

Det gjør det også vanskeligere å gi tilstrekkelig omsorg og oppmerksomhet til beboerne, som igjen kan reduserer kvaliteten i tjenesten og kan gi økt helserisiko for den enkelte.

Kapasitetsfrigjørende tiltak kan handle om oppgaveforskyvning mellom faggruppene, samt gjøre det mer attraktivt å stå i tjenesten over tid.

Det er også viktig å investere i tilstrekkelig teknologi som kan øke effektiviteten samtidig som det forbedrer livskvalitet hos beboerne.

God dialog med pårørende og andre helse- og omsorgstjenester i forhold til optimalisering av drift og samarbeid om en helhetlig oppfølging av beboerne.

BEHOV SOM SKAL MØTES GJENNOM DRIFTSMODELL

- Trygghet, forutsigbarhet og kontinuitet for medarbeidere
- Økt attraktivitet for å jobbe innenfor helse- og omsorg
- Redusere sykefravær og øke medarbeidertilfredshet
- Redusere kostnader til vikarer/ekstra bemanning, og skape mer kontinuitet
- Kompetansebygging og kompetansedeling
- Lavere driftskostnader
- Aktivisering av pasientene til å bidra og mestre oppgaver på egenhånd

Foto: Gorm Kallestad / NTB

ORGANISERING // DRIFTSMODELL

PRINSIPPER FOR ORGANISERING OG DRIFT

- **Arbeidstidsordninger og heltidskultur**

Tilrettelegge for å redusere / avvikle bruk av deltids- og vikarstillinger, til fordel for faste, hele stillinger og bruk av langvakter. Dette vil gi økt trygghet, forutsigbarhet og kontinuitet for medarbeiderne, og det vil kunne styrke attraktiviteten ved å jobbe i helse- og omsorg, redusere sykefravær og gi bedre tjenester til brukere.

- **Bruke riktig kompetanse til riktig oppgave**

Organisering i fagteam, og kunne jobbe med oppgaver som er relevante for sin kompetanse (jamf. TØRN), vil gi bedre utnyttelse av ansattes kompetanse, bedre driftsorganisering og bidra til å gjøre arbeidsplassen mer attraktiv.

- **Tilstrekkelig ressurser**

Utover daglig drift og beboeroppfølging, sette av tilstrekkelig ressurser til intern fagutvikling, ressurser til å ivareta samarbeid med pårørende, samarbeidspartnere og frivillige. Dette vil styrke medarbeideres kompetanse og arbeidsplassens attraktivitet, men også kunne mobilisere og aktivisere ressurser utenfor organisasjonen.

- **Utnytte synergier**

Ved å bygge større fagmiljø og utnytte muligheter til ressursdeling (hospitering på tvers, deling av utstyr, biler osv.) øker man medarbeidertilfredsheten, man skaper mer kontinuitet, og senker samtidig kostnader knyttet til vikarer.

- **Gode verktøy**

God IKT-infrastruktur, og enkel logistikk for ansatte i bygget (ordning for arbeidstøy, garderober, riktig bruk av lisenser m.m.) vil kunne gi bedre kommunikasjon og smartere drift, som igjen vil gi en mer effektiv arbeidshverdag og lavere driftskostnader.

- **Aktivisere beboere**

Institusjonen må tilrettelegges for at beboere kan delta i daglige rutiner (matlaging, vask av tøy, mm.) slik at pasientene aktiviseres til å bidra og mestre oppgaver på egenhånd.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
						

ORGANISASJONSKULTUR

KARTLAGTE BEHOV

Fremtidens eldreomsorg handler i stor grad om organisasjonskultur.

God organisasjonskultur er grunnleggende for å skape et trivelig, trygt og tilrettelagt miljø for beboerne, som gir økt opplevelse av både verdighet og livsglede, og som igjen innvirker på deres helse og velvære.

Holdninger, kultur og atferd hos personalet kan påvirke hvordan man etterlever kvalitetsreformen «Leve hele livet», også innenfor veggene på et bo- og omsorgssenter når det kommer til selvstendigjøring, mestring og aktivitet for beboerne.

Bedre samarbeid og kommunikasjon blant og mellom personalet kan styrke opplevelsen av et felles «vi» uavhengig profesjon eller fagbakgrunn. Dette kan igjen bidra til en bedre og mer effektiv pleie av beboerne.

Stolthet over arbeidsplassen og et godt arbeidsmiljø kan bidra til mer arbeidsglede og motivasjon hos personalet, mindre sykefravær og redusere turn-over.

Tydlig profil og kultur kan være med på å skape et godt omdømme for institusjonen som kan virke positivt for rekruttering, men også tiltrekke seg samarbeidspartnere, aktører i lokalsamfunn og frivillige som ønsker å engasjere seg og bidra.

BEHOV SOM SKAL MØTES GJENNOM DRIFTSMODELL

- Utfordre etablerte holdninger om «service versus aktiv»
- Beboere får en hverdag tilpasset deres individuelle funksjonsnivå
- Smidig oppgaveløsning, bedre og mer effektiv pleie av beboerne
- Arbeidsglede og motivasjon hos personalet
- Redusere sykefravær og turn-over
- Tydelig og god organisasjonskultur fra start
- Godt omdømme for institusjonen

Å KULTIVERE
Tilføre
jordsmonn den
næring som
trengs for å
frembringe
ønsket avling.

ORGANISASJONSKULTUR

PRINSIPPER FOR ORGANISERING OG DRIFT

- **Individuell tilrettelegging**
Behovstilpasset og personfokusert tilnærming og tilrettelegging for den enkelte beboer ut i fra den enkelte beboers funksjonsnivå, helsesituasjon og interesser.
- **«Omsorg med hendene på ryggen»**
Personalet legger til rette for at beboere skal mestre og utføre så mye de klarer på egenhånd.
- **Fokus på tverrfaglig samarbeid.**
Etablere program for å utvikle godt samarbeidsmiljø og kommunikasjon på tvers av avdelinger og profesjoner på sykehjemmet, og styrke ansattes opplevelse av et felles «vi» uavhengig profesjon eller fagbakgrunn.
- **Opplæring og on-boarding i «vår praksis»**
Legge til rette for god on-boarding/opplæring ved nyansettelser og for ufaglærte.

- **Tydlig kobling til samfunnsoppdraget / strategiske mål**
Utforme (tidlig) et tydelig strategidokument i samarbeid med ansatte for hvordan nytt bo- og omsorgssenter skal være med tanke på mål, visjon, rekruttering, driftsmodell osv. For å skape en tydelig og god organisasjonskultur fra start.
- **Anerkjenne det flerfaglige**
Gjøre bedre nytte av det flerfaglige, ufaglærte, frivillige og pårørende, igjennom oppgaveforskyvning og økt forståelse av hverandres bidrag.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
✓	✓	✓		✓		✓

SAMARBEID

KARTLAGTE BEHOV

Samarbeid med andre tjenesteområder i kommunen kan bidra til at beboere på bo –og omsorgssenteret får en mer helhetlig og individuelt tilrettelagt oppfølging, og samtidig være ressursbesparende og effektiviserende for driften.

Pårørende til beboere kan være en viktig ressurs for å gi beboerne ekstra omsorg, aktivisering og støtte, men vil være avhengig av at sykehjemmet har den nødvendige tilretteleggingen og oppfølgingen for å få det til.

Gjennom dialog med pårørende kan personalet få verdifull informasjon om den enkelte beboers behov, interesser og ønsker, slik at de kan tilrettelegge for en individtilpasset oppfølging og pleie.

Samarbeid med lokale krefter og frivillighet kan avlaste personalet i den daglige driften, samtidig som beboerne får utvidet tilgang til aktiviteter og sosialt samvær som kan bidra til å øke deres livskvalitet.

Et sykehjem som etterstreber samarbeid og interaksjon med omkringliggende aktører og omgivelser kan skape positive effekter også for andre innbyggere og hjemmeboende eldre.

BEHOV SOM SKAL MØTES GJENNOM DRIFTSMODELL

- Trivsel og livskvalitet for beboere
- God kvalitet på omsorgstjenestene
- Involvering og innflytelse for beboerne og pårørende
- Trivsel og økt samhørighet for ansatte
- Bedre planlegging og organisering av aktiviteter
- Samarbeid og koordinering på tvers av tjenestene
- Bredt fagmiljø
- Mobilisering av ressurser og økt bidrag til omsorgstjenestene
- Legge til rette for tilbud, aktiviteter og tjenester som også kan komme hjemmeboende eldre til gode

Foto: Elin Eike Worren

Foto: Anders Sjøvik

SAMARBEID

PRINSIPPER FOR ORGANISERING OG DRIFT

- **Aktivisere beboere igjennom sosialisering og besøk**
Tilrettelegging for besøk og aktiviteter, men tilpasset ulike brukergrupper eller diagnoser.
- **Involvere og tilrettelegge for pårørende**
Tilrettelegging for at pårørende kan gjøre aktiviteter og samarbeide med personalet om omsorgen for beboerne. Gi støtte, opplæring og veiledning til pårørende i tidlig fase (kartleggingsmøter, pårørendeskole, samtalegrupper osv.).
- **Tilrettelegge for deltakelse fra eldre hjemmeboende**
Eldre i nabolaget eller fra nærliggende omsorgsboliger kan benytte seg av sykehjemmets fasiliteter og tjenester. Muligheter til hjemmeboende til å komme til felles sted (istedenfor hjemmebesøk) og delta på alderstilpassede aktiviteter.
- **Prioritere god organisering av samarbeid med eksterne tjenesteområder**
Utnytt også ufaglært kompetanse. Åpne for et bredere fagmiljø og tverrsektorielt arbeid (Helseknutepunkt er mer attraktivt arbeidssted).

- **Aktivisere frivillige og andre tjenesteområder**
Legg til rette for at lag og foreninger, ildsjeler og andre ressurspersoner kan bidra med transporthjelp, aktiviteter og oppgaveløsning på bo- og omsorgssenteret og for beboere.
- **Involver aktørene i det nære lokalsamfunnet.**
Tilrettelegge for alderstilpassede aktiviteter, koplinger og samarbeid på bo – og omsorgssenteret, sammen med f.eks. lokal nærmiljøsentral, frivilligsentral, Innbyggertorg og dialog med hjemmetjenesten.

 0. BEDRE LIVSKVALITET	 1. KVALITET I TJENESTENE	 2. MOBILISERE RESSURSER	 3. FOREBYGGING	 4. KOSTNADS-EFFEKTIVITET	 5. STEDS-UTVIKLING	 6. INNOVASJON
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Foto: Elin Eike Worren

KONSEPTBESKRIVELSE

DEL 5

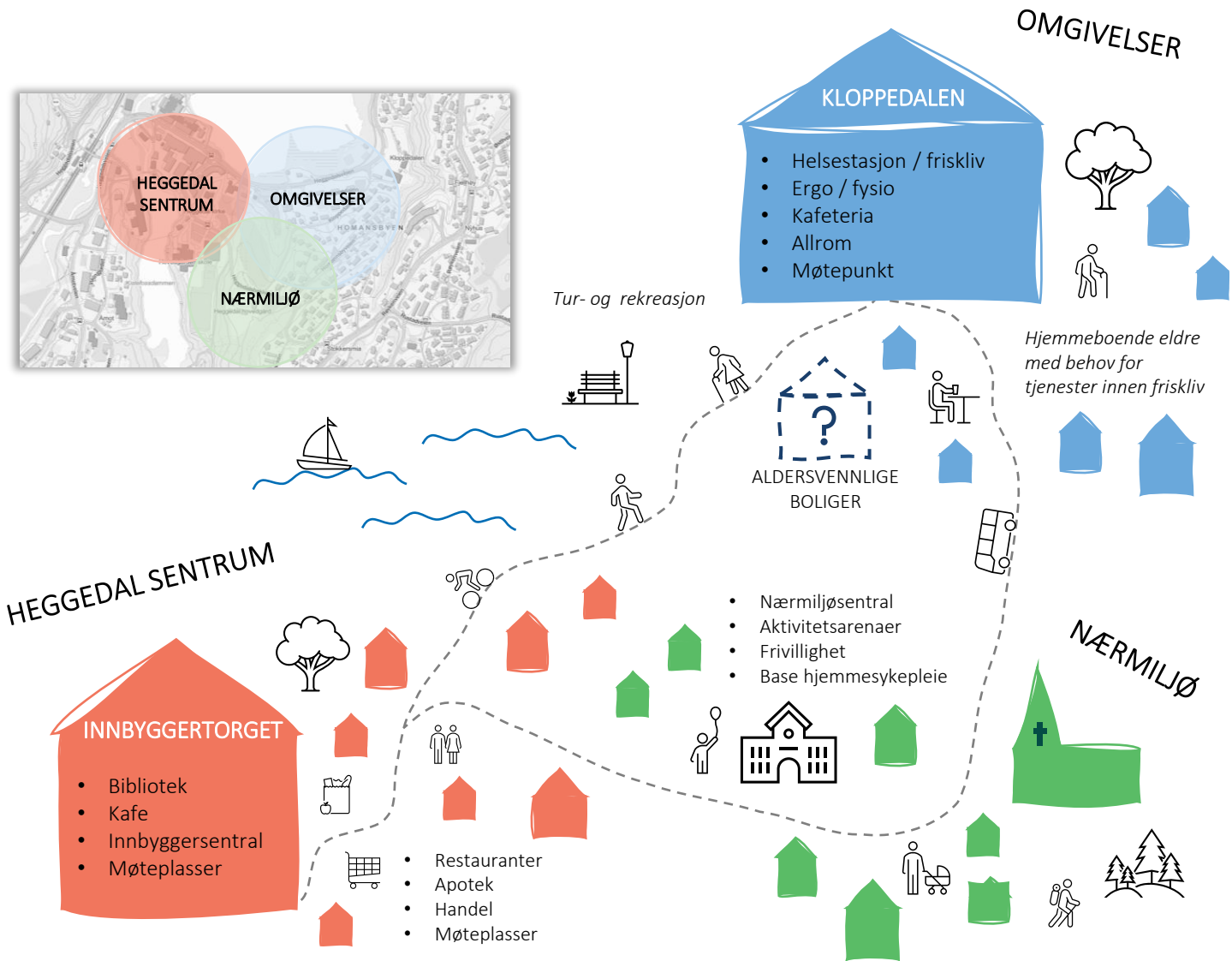
BELIGGENHET

Kloppedalen bo- og omsorgssenter vil ha en sentral beliggenhet i Heggedal, med gangavstand til sentrum og andre fasiliteter. Ved at bo- og omsorgssenteret inneholder noen utadrettede funksjoner og åpner seg mot samfunnet rundt kan det bidra sosialt og helsemessig positivt til nærmiljøet. Dette gjelder spesielt eldre hjemmeboende brukere, men også øvrig lokalbefolkning.

Med felles helsefunksjoner som tilbud om trim/trening, ergo/fysio, helsestasjon for eldre, legekontor kan Kloppedalen bidra til realisering av Heggedal som **helseknutepunkt**.

Ved å etablere et koordinerende samarbeid mellom Kloppedalen, lokalt Innbyggertorg, Nærmiljøsentral og Frivilligsentral kan kommunen i større grad **koordinere og tilpasse et helhetlig tilbud** til sine innbyggere der tjenestene utfyller hverandre.

Tomten i Kloppedalen byr på naturskjønne omgivelser som også kan være et sted for naturopplevelser, aktivitet og rekreasjon for innbyggere i lokalmiljøet. Kommunen jobber også med å få opp flere aldersvennlige boliger sentralt i området som på sikt vil kunne bli en del av dette helhetsbildet.

KONSEPTBESKRIVELSE

UTFORMING

I dette kapitlet beskrives de grunnleggende premissene for hvordan nytt bo – og behandlingssenter på Kloppedalen bør utformes og organiseres. Konseptbeskrivelsen er basert på de mål, krav og kartlagte behov som er redegjort for tidligere i rapporten, langs de syv tematiske områdene, og med sine styrende løsningsprinsipper for videre design og utforming.

Innledningsvis presenteres Kloppedalens beliggenhet i Heggedal og mulige synergier med nærmiljøaktører og lokalbefolkning. Videre omtales funksjonsbehov som skal dekkes av bo- og omsorgssenteret.

Konseptbeskrivelsen inneholder to ulike løsningsalternativer «Alternativ 1 - Basis» og «Alternativ 2 - Integrert» som begge har en felles løsning for det primære behov - som er beboerplassene, samt administrative funksjoner, driftsarealer og grunnleggende fellesfunksjoner.

I «Alternativ 2 - Integrert» er noen av fellesfunksjonene utvidet eller lagt til og vil fungere mer integrert mot nærmiljøet. Videre vil alternativet komme nærmere kommunens målsetting om å bruke Helhetlig boligtrapp som konseptuell tilnærming for utforming av velferdstjenester i løsningskonseptet, samt synliggjøre hvordan Kloppedalen bo – og omsorgssenter kan inngå som en del av Heggedal som nytt helseknutepunkt.

Begge alternativer presenteres opp mot hverandre med tanke på arealbruk, driftskostnader og forventet måloppnåelse. Begge alternativene legger opp til en fleksibilitet mellom omsorgsboliger og institusjonsplasser.

HEGGEDAL INNBYGGERTORG

I sentrum av Heggedal ligger ett av kommunens innbyggertorg med kafe, bibliotek, nærmiljøsentral og helsestasjon. Innbyggertorg er også kommunens sted for samarbeid med frivilligheten, kommunal veiledning, kulturelt påfyll i nærmiljøene og diverse seniortilbud.

Undersøkelser kommunen har utført viser at innbyggertorgenes tilbud treffer godt hos mobile seniorer i god fysisk form, men at mindre mobile seniorer med redusert helsetilstand trenger mer tilrettelegging. Et tilpasset tilbud for denne målgruppa er ønsket fra kommunen, men det vil kreve mer tilrettelegging og ressurser enn det man har til rådighet per i dag.

I konseptforslaget og alternativene som presenteres har man vurdert hvordan fellesfunksjoner på nytt bo- og omsorgssenter kan bidra til å gi et utvidet og mer tilrettelagt tilbud til hjemmeboende eldre. Dette gjelder i spesielt på områder som sosialisering, aktivitet, trim/trening og måltider/ernæring.

KARTLAGTE FUNKSJONER

Det nye bo- og omsorgssenteret i Kloppedalen i Heggedal skal primært oppfylle Asker kommunes behov for nye institusjonsplasser. Videre skal det fungere som et positivt tilskudd til lokalmiljøet gjennom åpenhet og aktivitet.

Kloppedalen bo- og omsorgssenter skal inneholde institusjonsplasser som har en generalitet og fleksibilitet til å kunne dekke inn flere behov for institusjonsplasser, i tillegg til å dekke behov for et begrenset antall beboere med særskilte behov.

Det skal inneholde alle hoved- og støttefunksjoner som må til for å kunne drive et moderne bo- og omsorgssenter. Det skal fungere som et trygt, effektivt og trivelig hjem og arbeidssted. Det legges til grunn en fleksibilitet i det å kunne endre fra boenheter fra omsorgsbolig til institusjonsplass - og motsatt.

Bo- og omsorgssenteret skal kunne inneholde utadrettede funksjoner som bidrar sosialt og helsemessig positivt for andre brukere, særlig da eldre hjemmeboende, men også befolkningen ellers med tanke på å skape en institusjon som åpner seg mot samfunnet rundt. Funksjonene skal utfylle og komplettere øvrige tilbud som allerede finnes i Heggedal.

Funksjonsbehov som skal dekkes i bo- og omsorgssenteret:

- Realisere behovet for nye institusjonsplasser med 80-100 plasser*.
- Spesialplasser for forsterket demens og yngre beboere med sammensatt diagnose.
- Bidra til mer helhetlige tjenester innen helse og sosiale aktiviteter for lokalmiljø og særlig for hjemmeboende eldre.
- Vektlegging av åpenhet mot nærmiljø med tanke på å skape positive synergier.
- Tilpasning til eksisterende tilbud og behov i lokalmiljøet, ikke minst allerede eksisterende innbyggertorg.

*Antall plasser avhenger av utnyttelsesgrad og løsninger. Det tilstrebes å maksimere antall plasser.

SAMMENLIKNINGSGRUNNLAG

FORELØPIG AREALBEREGNING BRUTTOAREAL*

ALTERNATIV 1 - BASIS
INSTITUSJONSPASSER: 7.991 M2
HELSE/SERVICE: 193 M2
ADMINISTRASJON/PERSONAL: 291 M2
DRIFTSAREAL: 595 M2
TEKNISK DRIFTSAREAL: 663 M2
FELLESAREAL: 192 M2
SAMLET BRUTTOAREAL: 9.925 M2

ALTERNATIV 2 - INTEGRERT
INSTITUSJONSPASSER: 7.991 M2
<i>HELSE/SERVICE: 303 M2</i>
ADMINISTRASJON/PERSONAL: 291 M2
DRIFTSAREAL: 595 M2
TEKNISK DRIFTSAREAL: 663 M2
<i>FELLESAREAL: 500 M2</i>
SAMLET BRUTTOAREAL: 10.343 M2

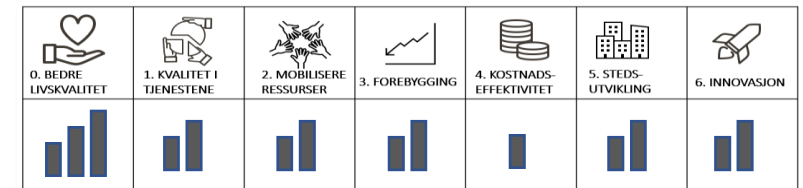
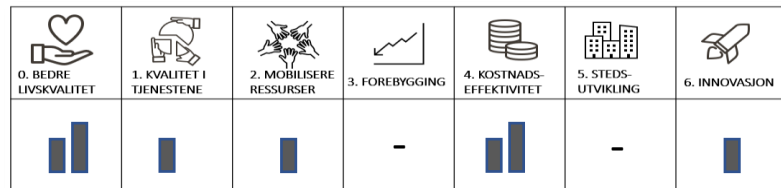
418 m2 mer enn Alt.1

DRIFTSKOSTNADER

--

Økte driftskostnader for Helsestasjon til eldre, utvidet tilbud kafe, og ev. noe for utvidet aktivitetstilbud

MÅLOPPNÅELSE

ALTERNATIV 1 - BASIS

INNHALDSFUNKSJONER

Institusjonsplasser:

80-100 plasser totalt i bogrunder på 8 med tilhørende fellesareal og personalrom/støtterom
64-84 generelle langtids-/korttidsplasser
8 plasser for yngre beboere
4+4 forsterkede plasser
(Arealberegning basert på til sammen 88 plasser. Antall må avklares nærmere gjennom detaljreguleringsprosess og programmering)

Helse/service:

Kontor sykehjemslege
Frisør/fotpleie
Fysio-/ergoterapi, med 1 treningsrom og tilhørende kontor/behandlingsrom og støtterom

Administrasjon:

Kontor, møterom, undervisningsrom, vaktrom, garderobe mm.

Driftsareal:

Lager, varemottak, rengjøring, kontor drift, bårerom mm.

Teknisk driftsareal:

Tekniske rom

Fellesareal:

Vestibyle, resepsjon
Kafé/kiosk, disk, sitteareal og støtterom

Utendørs:

Skjermede hager/sansehage med vandresløyfe

BESKRIVELSE

Alternativ 1 inneholder felles løsning for det primære behov - som er beboerplassene, samt administrative funksjoner, driftsarealer og grunnleggende fellesfunksjoner.

Alternativet legger i lite grad til rette for tilbud til hjemmeboende eldre eller det å åpne opp og invitere nærmiljøet inn.

Alternativet er ca. 400 m2 bta. mindre enn Alternativ 2 og vil derfor ha noe lavere investeringskostnader.

ALTERNATIV 2 - INTEGRERT

INNHALDSFUNKSJONER

Institusjonsplasser:

80-100 plasser totalt i bogrupper på 8 med tilhørende fellesareal og personalrom/støtterom
64-84 generelle langtid-/korttidsplasser
8 plasser for yngre beboere
4+4 forsterkede plasser
(Arealberegning basert på til sammen 88 plasser. Antall må avklares nærmere gjennom detaljreguleringsprosess og programmering)

Helse/service:

Kontor sykehjemslege
Frisør/fotpleie
Fysio-/ergoterapi, med 1 treningsrom og tilhørende kontor/behandlingsrom og støtterom

Ekstra treningsrom fysio-/ergoterapi

Helsestasjon for eldre

Fastlegekontor (må utredes nærmere, ikke medtatt i arealberegning)

Administrasjon:

Kontor, møterom, undervisningsrom, vaktrom, garderobe mm.

Driftsareal:

Lager, varemottak, rengjøring, kontor drift, bårerom mm.

Teknisk driftsareal:

Tekniske rom

Fellesareal:

Vestibyle, resepsjon

Større kafé, sitteareal

Allbruksrom inkl. kjøkkenfasiliteter

Lekerom

Utendørs:

Skjermede hager/sansehage med vandresløyfe

Lekeareal for barn

Treningsareal for eldre

Vinterhage

BESKRIVELSE

I Alternativ 2 er noen av fellesfunksjonene utvidet eller lagt til sammenlignet med Alternativ 1, merket med grønn skrift i figuren til venstre. Dette gjøres for å komme nærmere kommunens målsetting om å bruke helhetlig boligtrapp som konseptuell tilnærming for utforming av velferdstjenester i løsningskonseptet, samt synliggjøre hvordan Kloppedalen bo – og omsorgssenter kan inngå som en del av Heggedal som nytt helseknutepunkt.

I tillegg til å være mer åpent og tilgjengelig for offentligheten, er det lagt til rette for å gi et utvidet og mer tilrettelagt tilbud til hjemmeboende eldre. Dette gjelder i spesielt på områder som sosialisering, aktivitet, trim/trening og måltider/ernæring. Det utvidede tilbudet vil også kunne brukes av beboerne og ansatte. Med dette alternativet vil man søke og utnytte de kapasiteter og tjenester som ligger i nærmiljøet og supplere dette.

Alternativ 2 legger også opp til at det blir enklere for pårørende å delta som en aktiv ressurs inn i aktivisering og tilrettelegging av omsorg for beboerne blant annet gjennom utvidede fellesfunksjoner.

Alternativ 2 vil ha noe større investeringskostnad enn alternativ 1. I tillegg vil det tilkomme noe økt driftskostnader for det utvidede tilbudet. Fremtidig besparelse for at flere kan bo hjemme lenger er ikke vurdert.

FUNKSJONSBEKRIVELSER

I det følgende beskrives de ulike fellesfunksjonene man tenker er utvidet eller lagt til i «Alternativ 2», og forventet merverdi og effekt dette kan gi for beboere, ansatte og pårørende knyttet til bo- og omsorgssenteret, men også nærmiljø og lokalbefolkning i og rundt Heggedal sentrum.

HELSE OG SERVICE

FUNKSJON	INNHold	GEVINSTER/EFFEKTER
TRENINGSRUM (UTVIDET TILBUD): En stor treningssal som kan tilgjengeliggjøres til bruk og nytte for hjemmeboende eldre i lokalmiljøet, som kan komme til faste treningstider (og til tider som gjør det naturlig å også benytte seg av matserveringstilbudet i kafeen). Treningsfasiliteter kan også benyttes av ansatte på bo- og omsorgssenteret.	<ul style="list-style-type: none"> • Treningsapparater, slynger med mer. • Garderober med låsbare skap 	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrar til bedre folkehelse og livskvalitet • Deltakelse, aktivisering og fellesskap for beboere og hjemmeboende eldre har helseforebyggende effekt • Bygger oppunder Heggedals senterstruktur og bidrar til gode helseknutepunkt • Bidrar til gode arbeidsforhold og trivsel for ansatte
HELSESTASJON FOR ELDRE: Lavterskeltilbud for hjemmeboende eldre som kan komme for enkle undersøkelser, oppfølging, veiledning med mer.	<ul style="list-style-type: none"> • Kontor for enkle undersøkelser, prøvetaking, behandling med mer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrar til bedre folkehelse og livskvalitet • Helhetlig tjenesteforløp • Bygger oppunder Heggedals senterstruktur og bidrar til gode helseknutepunkt
KOMMUNAL FASTLEGE – må utredes nærmere	<ul style="list-style-type: none"> • Kontor for kommunale fastleger 	<ul style="list-style-type: none"> • Samvirke inn mot institusjonsplasser • Bygger opp rundt Helseknutepunktstrategien • Større medisinsk fagmiljø på huset

FELLESAREAL

FUNKSJON	INNHOLD	GEVINSTER/EFFEKTER
<p>KAFE MED SITTEAREAL: En romslig kafeteria med sentral beliggenhet i bygget, med god plass og ulike soner med variert innredning. Skal være et tilbud for beboere og ansatte, men også en åpen og tilgjengelig møteplass for pårørende, andre besøkende og innbyggere fra nærmiljøet. For hjemmeboende eldre som har vært på trening på sykehjemmet kan kafeen f.eks. være et sted for en matbit og sosiale treff før de går hjem. Slik skaper kommunen sammenheng i tjenestene sine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kjøkken med servering av varmmat (tidlig middag) • Mulig skjenkebevilgning • Åpningstid til kl. 18.00 • Område/soner tilrettelagt for pårørende (med muligheter for fjernarbeid, hvile, sosialisering o.l.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosialisering, aktivisering og opplevelse av fellesskap for beboere, ansatte, pårørende og andre besøkende • Forebygge ensomhet og gi et viktig ernæringstilbud til for hjemmeboende eldre som ønsker det • Bidrar til positiv helseeffekt og trivsel for innbyggere • Bygger oppunder Heggedals senterstruktur og bidrar til gode helseknutepunkt
<p>ALLBRUKSROM INKL. KJØKKENFASTILITETER: Et stort allbruksrom/felleslokale med tilhørende besøkskjøkken. Kan brukes som et samlingspunkt for større arrangementer og aktiviteter på sykehjemmet som f.eks. konserter, andakter, filmvisning, korøvelser ol. Kan også lånes/leies ut som «grendehus» og fellesareal til eksterne aktører eller privatpersoner. En tilgjengelig og dynamisk arena for samskaping og samarbeid. Skal innby til aktiviteter som gir gode øyeblikk og opplevelser i hverdagen, simulere sanser, bevegelse og deltakelse i sosialt fellesskap.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fleksibel innretning med mobile møbler og sceneelementer • Kjøkkenfasiliteter som kan brukes av eksterne • Støtterom med lagringsplass • Programmering av aktivitetør på BOS i dialog med Heggedal Innbyggertorg og Nærmiljøsentral/Frivilligsentral • Kan brukes til dagtilbud for hjemmeboende eldre uten vedtak • Område/soner tilrettelagt for pårørende (for aktivitetsutstyr, informasjon, veiledning, sosialisering o.l.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Fellesskap, aktivitet og opplevelser for beboere eller hjemmeboende eldre bidrar til å oppleve av fellesskap og livsglede • Tilgang til infrastruktur og fasiliteter for pårørende, samt aktører og innbyggere i lokalmiljøet • Sosial interaksjon, deltakelse og samskaping • Mobilisering av frivillighet fremmer deltakelse og medborgerskap • Samarbeid på tvers av innbyggertjenester i Heggedal, bygger oppunder Heggedals senterstruktur og bidrar til gode helseknutepunkt
<p>LEKEROM: Område tilrettelagt for lek for barn som er pårørende og besøkende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelagte møbler, inventar og leker for småbarn 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosialisering, aktivisering og trivsel for beboere, pårørende og andre besøkende.

UTENDØRS

FUNKSJON	INNHold	GEVINSTER/EFFEKTER
LEKEAREAL FOR BARN	<ul style="list-style-type: none"> • Lekeplass/lekeområde • Bålpanne/utegrill, sitteområder 	<ul style="list-style-type: none"> • Øker attraktiviteten for pårørende, muliggjør økt besøkshyppighet og økt trivsel for beboere.
TRENINGSAREAL FOR ELDRE	<ul style="list-style-type: none"> • Treningsmuligheter integrerte i utemiljø, balansetrening, styrketrening med mer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivisering og opplevelser for beboere som gir økt livskvalitet • Bygger oppunder Heggedals senterstruktur og bidrar til gode helseknutepunkt
VINTERHAGE	<ul style="list-style-type: none"> • Uteoppholdsareal vinterstid som er helt eller delvis klimatisert, inneholder planter/vekster som gir varierte sanseintrykk 	<ul style="list-style-type: none"> • Muliggjør turer og varierte aktiviteter gjennom hele året, med stimulerende inntrykk og økte muligheter for aktivitet og bevegelse.

Foto: Vibeke Glosli

Foto: Boverian

